ALp 2766
L.arch.

This weekly newspaper is mailed
Tuesday, June 27, 1989

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 26 (2053) 1989 BIRŽELIS—JUNE 27 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Didžioji jėga

Kai kalbama apie pergalę, kažkaip iš karto pagalvojama apie fizinę jėgą, be kurios ir pergalė neįsivaizduojama. Žmonijos istorijoje ypač tai buvo ryšku socialinio gyvenimo ar politinių užmojų sprendimuose. Didesnis skriaudė mažesnį, stipresnis-silpnesnį. Ir primityvūs žmonės tvarkėsi fizinės jėgos principu. Gentys, teritorijos, ilgaamžė feodalizmo sistema rėmėsi stipresniųjų dominavimu. Vergai ir baudžiauninkai būdavo baudžiami griežtomis fizinėmis bausmėmis, kad gyventų baimėje ir paklusnume. Imperijų pavergti mažesnieji kraštai ilgus amžius vilko sunkų priespaudos jungą visuose žemės kontinentuose. Kai kurios tautos, kaip prūsai, fizinės jėgos poveikyje buvo priverstos išnykti.

FIZINĖ jėga, kaip vienintelė reali priemonė pavergtuosius paklusnume išlaikyti, naudojama dar ir dabar, šioje civilizacija ir technika persunktame pasaulyje, nors tos jėgos tolimesnio naudojimo sėkmė jau kelia labai rimtų abejonių. Bandymai pavergtuosius pasukti valdančiųjų norima linkme vis daugiau ir daugiau susilaukia pasipriešinimo. Ir Budapešto skerdynės, ir Čekoslovakijon pasiųsti tankai, ir paskutiniųjų dienų Kinijos didžiūnų demonstruojama jėga iš tikrųjų juk nėra laimėjimai. Anaiptol. Tie priespaudos veiksmai ir bausmės – tai tarytum kokia barstoma trąša, kad dar geriau dygtų ir plačiau lapotų laisvėjančio žmogaus daigai, pasėti vis labiau ryškėjančios sampratos apie žmogaus vietą ir vertę pasaulyje, apie lygiateisiškumą ir Dievo leidžiamus prigimtinius reikalavimus. Šitoje šviesoje griūva ir marksistinė pažiūra apie dirbančius ir išnaudotojus, apie klasių kovos būtinybę, nes neteisybių, savimeilės ir nesąžiningumo pilna abiejose pusėse, o leniniris proletariato laimėjimas tik sukeitė vaidmenis. Ir užtat visi nesėkmingi bandymai žmonių socialinių ir politinių poreikių sprendimuose, niekais pavirtę, atrišo rankas pačiam žmogui, kuris šiandien tampa pačia svarbiausia ir lemiančia jėga. Šitą vertybę greitai suvokia jauni žmonės, kurie išreiškia savo atvirą ir tiesų nepasitenkinimą. Šimtai pavyzdžių jau rodo, kad visi didesnieji sujudimai atskirose grupėse ar tautose prasideda tarp jaunų žmonių, šalia visko turinčių ir pakankamai drąsos, be kurios žmogus kaip jėga būtų neįsivaizduojamas. Todėl ir laisvės siekimuose ar tėvynės gynyboje norai ir planai tik tiek ir tėra verti, kiek išdrįstama juos vykdyti. Teisingas požiūris apie žmonių ir tautų lygiateisiškumą, jautrumas skriaudoms ir apgaulėms stiprina ir drąsą – laisvai pasisakyti, reikalauti, demonstruoti, priešintis, kovoti.

ŠITOKIOJE šviesoje ir mūsų tauta, nors dar okupuota, pagaliau išdrįso pasukti savarankišku keliu. Okupantas, pasivadinęs kažkokiu "vyresniuoju broliu" nebegali būti toliau toleruojamas kad ir tų pačių, bet jau patriotiškai nusiteikusių respublikos pareigūnų. Žmogaus ir tautų teisių visuotiniame judėjime nebegali būti užtvarų, už kurių pavergimas aiškinamas "vidaus reikalais". Žmogus žmogumi yra visur. Nei tautos dydis, nei santvarka, nei kiti išgalvoti ar priverstiniai elementai tolydžio nebeįstengia suveržti laisvės siekių – šių dienų gyvenimo būtinybės. Atrodo, kad ir okupuotos Lietuvos komunistų partijos vadovai pradeda pagaliau suprasti, kad partijos kelias su tauta, kad pats lietuvis savame krašte nori būti šeimininku, laisvai kalbėti, laisvai pasirinkti pasaulėžvalgą. Tai vienintelis tikrasis kelias socialinių bei politinių klausimu sprendimuose. Vadinsime jį demokratėjimu ar kaip kitaip-tai nesvarbu. Vardas atsiras vėliau. Č.S.

Lietuvos laisvės statula, vėl skelbianti tautos ryžtą kovoti už laisvę. Jos replika buvo atskraidinta į Niujorką, kur šviečia Amerikos laisvės statula. Tas dviejų statulų susitikimas buvo surengtas perplaukus Atlanto vandenyną lietuvių drąsuolių jachtoms – "Audrai", "Dailei" ir "Lietuvai". Statulos autorius – dail. Juozas Zikaras, fotografas – Virgilijus Usinevičius (Iš žurnalo "Švyturys")

Lietuva, kurion visi galės sugrįžti

Trys jachtos, perplaukusios Atlanto vandenyną, atgabeno iš Lietuvos specialų raštą, skirtą lietuvių išeivijai

MIELIEMS BROLIAMS IR SESĖMS AMERIKOJE

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio Klaipėdos miesto tarybos memorandumas

Likimas po visą pasaulį išblaškė ir taip negausią lietuvių tautą. Mūsų protėviai, palikę samanotas bakūžes, bėgo nuo carinės priespaudos ir rekrūtų, vėliau – nuo Rusijos kolonizatorių palikto skurdo. Tačiau daugiausia mūsų tėvynainių pasitraukė iš gimtinės, gelbėdamiesi nuo stalininių okupantų, nuo raudonojo teroro. Likę Tėvynėje buvo žudomi ri gyvi deginami savo sodybose, kankinami kalėjimuose, šimtai tūkstančių atsidūrė Šiaurės ledjūrio salose ir Sibiro lageriuose, kiti – skurdo, badavo, kentė nuo fizinio ir dvasinio teroro.

Dabar Sovietų Sąjungoje – pertvarka. Atgimsta visos užguitos ir rusintos tautos. Pertvarka ypač sparčiais žingsniais žengia Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, kurios prieš penkiasdešimt metų, Hitleriui ir Stalinui susitarus, buvo sovietų okupuotos. Net rusų tautos žmonės, ilgus dešimtmečius laikyti visų tautų "vyresniaisiais broliais" ir siuntinėti į plačiosios imperijos pakraščius, ima pamažu susiprasti, ryžtasi nusikratyti diktatorių sauvalės, sukurti pilna to žodžio prasme demokratišką santvarką.

Tačiau dar yra gyvų stalinizmo ir didžiarusiško šovinizmo jėgų. Hitlerinis fašizmas seniai pasmerktas, jo žmogžudžiai – kariniai nusikaltėliai nuteisti arba vis dar ieškomi, surandami ir teisiami. Stalininis socializmas, nuo kurio žuvo žymiai daugiau žmonių nei nuo fašizmo, ir kuris yra žymiai pavojingesnis, nes paremtas melu, apgaule ir demagogija, pasaulyje ligi šiol dar nėra pilnai suprastas ir reikiamai pasmerktas, dar nelikviduoti jo grobikiški padariniai. Sovietų Sąjungoje vykdytas genocidas, masiški tautų žudymai ligi šiol švelniai vadinami "klaidomis", o stalininiai žudikai neteisiami.

Pertvarkos paskatintos tautos bando išsivaduoti. Tačiau kariuomenės panaudojimas mitingo išvaikymui praėjusių metų rudenį Vilniuje, daugelyje kitų imperijos miestų, armėnų žudymas ir areštai, kruvinos Tbilisio gatvės rodo, kad kova už laisvę dar tik prasideda ir kad ji bus sunki.

Broliai ir sesės! Siekdami laisvės ir demokratijos, mes pasiryžę kovai ir aukai, nes šventai tikime: sukursime tokią Lietuvą, iš kurios niekas niekur nebus vežamas, tremiamas, iš kurios niekam nereikės bėgti. Lietuva bus tokia, į kurią galės sugrįžti visi po platų pasaulį išblaškyti jos vaikai.

Mūsų kova bus sėkmingesnė ir auka mažesnė, jeigu mus supras viso pasaulio tautos. Todėl mes kreipiamės į Jus, broliai ir sesės, per Jus – į visus amerikiečius, į JAV senatą, į viso pasaulio lietuvius ir dorus kitų tautų žmones: padėkite mums! Visas pasaulis, Suvienytųjų Nacijų Organizacija turi pareikalauti, kad nedelsiant būtų likviduoti stalininio socializmo padariniai, kad sovietų imperijos okupuotos šalys vėl taptų laisvos.

KANADOS ĮVYKIAI

Neskuba rinkti naujo vado

Dabartinis Kanados liberalų vadas J. Turneris savo nutarimą pasitraukti iš šių pareigų paskelbė gegužės 3 d. Buvo galvojama, kad naują vadą išrinks jau anksčiau suplanuotas liberalų partijos suvažiavimas spalio 20-24 d.d. Kalgaryje, turėjęs aptarti dabartines liberalų problemas. Atrodė, kad belieka pakeisti suvažiavimo tikslą į naujo vado rinkimus. Tačiau skubaus sprendimo buvo atsisakyta iki liberalų partijos vykdomojo komiteto posėdžio birželio 17 d. Jame padarytas sprendimas dar labiau nustebino kanadiečius: naujas vadas bus išrinktas tik 1990 m. birželio 20-24 d.d. Kalgaryje įvyksiančiame suvažiavime. Tad vado rinkimai buvo atidėti vieneriems metams. Tokio ilgo delsimo liberalų partija lig šiol nėra turėjusi. Jis keturis kartus ilgesnis už 1984 m. rinkiminį vajų, atnešusį pergalę politikon grįžtančiam J. Turneriui, įveikusiam pagrindiniu varžovu tapusį J. Chretieną.

Spaudoje daroma išvada, kad dabartinė ilgo atidėjimo taktika yra susieta su J. Chretienu ir liberalų partijos susiskaldymu. Skubių naujo vado rinkimų norėjo J. Chretieno šalininkai. Mat jiems rūpi išlaikyti savo kandidato praeityje įsigytą populiarumą, kai jam ilgus metus teko būti ministeriu P. E. Trudeau kabinetuose. Šiuo metu J. Chretienas yra trigubai populiaresnis už pagrindinį varžovą Paul Martiną, tik pernai išrinktą į Kanados parlamentą. Jis yra sūnus žymaus politiko Paul Martino, ilgamečio ministerio L. B. Pearsono liberalų vyriausybėje. Tėvo vardo ir pavardės sūnui P. Martinui nepakanka. Jam reikia daugiau laiko savo kandidatūrai sustiprinti. J. Chretienas yra praeities žmogus su pradedančiu blėsti prestižu. Dalį liberalų atbaido jo turėti artimi ryšiai su P. E. Trudeau. Jie dar nėra užmiršę, kad J. Turneris parlamento rinkimus 1984 m. rugsėjo 4 d. pralaimėjo dėl jam žalingo populiarumą praradusio P. E. Trudeau palikimo.

(Nukelta į 5-tą psl.)

Baltiečių vakaras Kanados parlamente

Jame dalyvavo federacinės valdžios ministeriai, senatoriai, parlamentarai, diplomatai, baltiečių laisvės kovotojai ir jų bendruomenių atstovai

KUN. JONAS STAŠKUS

Šiais metais Baltiečių vakaras Otavos parlamento rūmuose vyko vėliau, nei ankstesniais metais — birželio 21 d., todėl ir oras buvo šiltesnis. Nežiūrint to, kad tą patį vakarą nelemtu sutapimu vyko ir atsisveikinimo balius pasitraukiančiam liberalų partijos vadui John Turner, Baltiečių vakare dalyvavo labai daug liberalų partijos parlamento narių bei senatorių.

Dalyvavo laisvės kovotojai

Vakarą atidarė Baltiečių vakarui rengti parlamentarų komiteto pirmininkas ir Kanados finansų ministeris Michael H. Wilson, pakviesdamas visus pakelti taurę už karalienę ir pabrėždamas, kad dabar esąs svarbus pasikeitimų metas Baltijos kraštuose ir visa tai atidžiai sekanti Kanados valdžia. Nors visada turėta vilties, kad ilgainiui padėtis turėsianti keistis, tačiau apčiuopiamos pažangos, kokia regima dabar, anksčiau nebuvę. Jis supažindino su trim baltiečių laisvės kovotojais, buvusiais tą vakarą parlamento rūmuose: lietuviu — Baliu Gajausku, latviu — Juri Vindinš ir estu — Lagle Pareg. Taipgi buvo supažindinta ir su dalyvaujančiais kitų valstybių atstovais: Švedijos ambasadorium Ullften, Europos bendruomenės komisijos ambasadorium Jacques Lecomte, D. Britanijos aukštojo komisionieriaus pareigas einančiu Nigel Wenban-Smith, Suomijos ambasados atstovu Erkki Huittinen, Austrijos ambasados atstovu Artur Bablock, JAV ambasados atstovais Algirdu Rimu ir Wilt Siefken, V. Vokietijos ambasados atstovu Ernst Doering, Australijos aukštosios komisijos atstovu Peter Furlonger. Paskui buvo supažindinta su Kanados daugiakultūrės tarybos pirmininku Lewis Chan ir Kanados valdžios tarnautojais: užsienio reikalų ministerijos Rytų Europos biuro viršininku Alan P. MacLaine, to paties biuro vienu iš vedėjų — Murray Fairweather, santykių su Rytų Europa skyriaus atstovu Peter Bakewell, valstybės sekretoriato daugiakultūriniams reikalams atstovais Ariane Granleese ir Burt Smith. Galiausiai min. M. Wilson užbaigė savo atidaromąjį žodį supažindindamas su vakaro rengimo pagrindiniais koordinatoriais: lietuvių — Rita Rudaityte, latvių — Ligita Galdinš ir estų — Tiit Kauri.

Pagalba Baltijos kraštams

Sugiedojus Kanados himną, žodį tarė *ir* dabartinę Baltijos kraštų padėtį puikiai nušvietė Baltiečių federacijos Kanadoje teisinis patarėjas William J. H. Hough III. Toronto lietuviams jis yra pažįstamas kaip buvęs prieš porą metų pagrindinis kalbėtojas Vasario 16-osios proga Anapilio salėje. Jis nurodė eilę pasikeitimų, įvykusių Sovietų Sąjungoje paskutiniųjų poros metų bėgyje. Jo manymu, orvelinė taika priėjusi liepto galą ir tik liekąs klausimas kaip į tai atsilieps Vakarai. Esą dabartinė Gorbačiovo politika vedanti prie palaipsnio Europos padalinimo nykimo, religija ir kultūra vėl atsiguanančios sovietų pavergtuose kraštuose, o per 40 metų vestoji ateistinė bei komunistinė kova jau esanti pralaimėta. Šiuo metu Baltijos kraštuose vykstąs spartus atstatymas viso to, kas buvo prarasta: atkuriamos įvairios organizacijos bei sambūriai. Estai, latviai ir lietuviai viešai smerkią smurtu įvykdytą savų valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą ir dabar aiškiai pasisaką už savo kraštų visišką nepriklausomybę. Jie atkakliai reikalauja, kad Sovietų Sąjunga pasmerktų Molotovo-Ribbentropo paktą.

Todėl dabar esą laikas Vakarų pasauliui ištiesti jiems pagalbos ranką įvairiose srityse, niekad neužmirštant, jog tie kraštai dar vis pavergti. Pagalba tiems kraštams visada turinti būti ir priemonė, vedanti sovietus prie atsisakymo Baltijos kraštų. Jis davė kalboje eilę konkrečių pasiūlymų, kaip pvz. Kanados galimą pagalbą Baltijos jūros taršos šalinimo darbe. Tačiau taipgi jis nurodė, kad ekonominė parama teiktina tik tada, kai šie kraštai galės naudotis savais užsienio valiuta paverčiamais pinigais ir laisvai, demokratiškai rinkti savo vadovybę.

Ministerio kalba

Pagrindinę vakaro paskaitą skaitė Kanados užsienio reikalų ministeris Joe Clark. Jis pripažino, kad iki šiol buvę įprasta galvoti apie daugiakultūriškumą grynai Kanados rėmuose ir pamiršta apie Kanados daugiakultūriškumo galimą vaidmenį tarptautinėje srityje. Jis džiaugėsi baltiečių rodoma iniciatyva ir pripažino, kad jie padėję Kanadai teisingiau spręsti užsienio politikos reikalus ryšium su Sovietų Sąjunga. Dabar Kanados valdžia duoda nurodymus verslininkams, bandantiems užmegzti ryšius su Rytų Europa, pasiremdama baltiečių įnašu. Taipgi tuo įnašu naudojamasi stengiantis siekti reikiamų pasikeitimų Sovietų Sąjungoje įvairiais diplomatiniais būdais.

Jis pabrėžė, kad Kanada ateityje visada ieškosianti baltiečių patarimo santykių su Sovietų Sąjunga srityje. Dabartiniai įvykiai komunistinėje Kinijoje aiškiai pade-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Tegyvuoja nepriklausoma Lietuva! Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio Klaipėdos miesto tarybos vardu:

VYTAUTAS KARČIAUSKAS
DIONIZAS YARKALIS
ALGIRDAS GRUBLYS
VYTAUTAS ŠLIOGERIS

P. S. Memorandumui vieningai pritarta daugiatūkstantiniame klaipėdiečių mitinge 1989 m. gegužės 1 d., skirtame trijų jachtų – "Lietuva", "Audra" ir "Dailė" – palydoms į Ameriką. Jūreiviai paprašyti nugabenti ir įteikti šį memorandumą Amerikos lietuviams. Kiekvienam akipažui įteikta po vieną pirmąjį egzempliorių.

Tradiciniame baltiečių vakare, įvykusiame birželio 21 d. Kanados parlamente Otavoje. Iš kairės pirmoje eilėje: kun. J. Staškus, sukalbėjęs invokaciją, A. Vaičiūnas, renginio komiteto vicepirmininkė – senatorė J. Neimanienė, G. Lapienė, H. Lapas, Lietuvos garbės konsulas ir generalinio konsulo pavaduotojas, kun. A. Simanavičius, OFM, R. Lukoševičiūtė-Kurienė, P. Kuras, dr. P. Lukoševičius; antroje eilėje: laisvės kovotojas ir buvęs sąžinės kalinys B. Gajauskas, užsienio reikalų ministeris J. Clark, dešinėje finansų ministeris M. Wilson Ntr. Kun. J. Staškaus

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $24, pusmetinė – $13, rėmėjo – $30, garbės – $40 (Amerikoj – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 60 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary $24.00, supporter $30.00, honorary $40.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Mūsų tarnautojui

A†A
VINCUI BAČĖNUI

mirus,

gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia –

Kanados lietuvių fondas

A†A
VINCUI BAČĖNUI

iškeliavus amžinybėn,

brolį, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas

A†A
ANTANUI ŠTUIKIUI

mirus,

sūnų VYTAUTĄ su žmona LIUDA ir artimuosius liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame –

Jonas Vėlyvis ir šeima

North Adams, MA

PADĖKA

A†A
JONAS KUPREVIČIUS

mirė 1989 m. birželio 11 d., palaidotas birželio 14 d.
Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Staškui už velionies lankymą Midlando ligoninėje, už Rožinį, atnašautas Mišias, pamokslą ir religines apeigas kapinėse. Nuoširdus ačiū J. Govedui už vargonavimą.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie pagerbė mūsų mylimą vyrą, tėvelį Joną savo atsilankymu šventovėje ir palydėjimu į amžino poilsio vietą.

Nuoširdus ačiū visiems atsiuntusiems gėles, užprašiusiems Mišias ir pareiškusiems užuojautą asmeniškai bei raštu.

Ilgai prisiminsime visų jūsų užuojautą, paramą ir dalyvavimą laidotuvėse.

Liūdinti žmona Rūta, duktė Vaida

PADĖKA

A†A
HALINA-JONĖ ŽMUIDZINIENĖ

brangi žmona, motina ir močiutė, mirė
1989 m. gegužės 26 d., palaidota gegužės 31 d.
Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje.

Nuoširdi padėka prelatui dr. Pr. Gaidai, Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. J. Staškui ir Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, už gedulines Mišias, palydėjimą į kapines ir už religines apeigas prie kapo. Taip pat nuoširdi padėka kun. J. Staškui ir kun. K. Kaknevičiui už Rožinį koplyčioje; kun. J. Kubiliui, SJ, ir Kanados lietuvių fondui už pareikštą užuojautą.

Lietuvos diplomatinei tarnybai ir generaliniam konsului A. ir J. Simučiams padėka už vainiką ir gėles.

Dėkojame solistams – V. Verikaičiui ir S. Žiemelytei už giedojimą, muzikui J. Govedui už vargonavimą. Ačiū Lietuvos garbės konsului ir generalinio garbės konsulo pavaduotojui H. Lapui. KLB vicepirmininkui A. Pacevičiui, dail. E. Docienei už atsisveikinimo žodžius.

Dėkojame karsto nešėjams, visiems užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles, išreiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ar spaudoje, atsilankiusiems laidotuvių namuose ir dalyvavusiems laidotuvėse.

Ypatinga padėka – dr. S. ir dr. A. Kazlauskams, H. ir G. Lapams, dr. A. Pacevičiui, V. Paliuliui, S. Rudienei, P. ir G. Stauskams už visokeriopą pagalbą. Taip pat ačiū visiems, lankiusiems velionę ligoninėje.

Nuoširdi padėka J. Bubulienei už priešpiečių paruošimą ir visoms ponioms už skanėstus.

Žmuidzinų šeima

Sibirinių trėmimų minėjimo demonstrantų dalis Vilniuje. Nuotr. V. Paulionio

Kova už Lietuvos vėliavą

KAZYS BARONAS

Prieš kurį laiką Minske įvyko Sov. Sąjungos džiudo imtynių pirmenybės. Jose dalyvavo ir Lietuvos atstovai, atsiveždami paradui trispalvę. Prieš pirmenybes įvyko komandų, teisėjų bei varžybinio komiteto narių pasitarimas. Lietuvos rinktinę lydėjo treneris Arvydas Pocius, užklausęs ar rengėjai turi naują Lietuvos vėliavą. Vilnietis gavo tuoj pat labai griežtą atsakymą, kad rengėjai nesiruošia kabinti jokios "jūsų vėliavos", kadangi jiems egzistuoja tik TSRS konstitucija. Ir kol nebus nurodymų iš Maskvos, tol naujosios vėliavos jie nekels. Arvydas Pocius dar mėgino aiškinti, kad atsivežtoji trispalvė yra LTSR valstybinė vėliava, priimta 1988 m. lapkričio mėn. Aukščiausiosios tarybos sesijoje, tačiau jo pastangos buvo bergždžios. "Jeigu rengėjai neleis dalyvauti parade su nauja vėliava — lietuviai parade nedalyvaus" — pasakė A. Pocius. Ypač įžulus pasirodė pirm. Viktoras Putkovas, grasinančiu tonu pareikšdamas, kad "jokių Lietuvos buržuazinių vėliavų jis nepripažįstąs".

Lietuviai, besirengdami paradui, nuo koto nuėmė seną vėliavą ir uždėjo trispalvę, tačiau po pasikalbėjimo su V. Putkovu *varžybinio komiteto narys nutraukė nuo koto Lietuvos trispalvę ir uždėjo seną vėliavą. Ją jis įdavė gudui-pionieriui ir tas išėjo su ja į paradą.* Lietuviai parade nedalyvavo, nutardami taip pat nedalyvauti ir varžybose, tačiau kartu mėgindami išsiaiškinti tą visą problemą su Vilniumi, Lietuvos valstybiniu sporto komitetu. Pirm. Z. Motiekaitis patarė varžyboms ruoštis, žadėdamas vėliavos klausimą teigiamai išspręsti. Kitą rytą, varžybos vėlavo (kaltininkai — lietuviai!), nes Z. Motiekaitis susisiekė su Minsku ir varžybų organizatoriai buvo įpareigoti iškelti naują Lietuvos vėliavą!

Ir Leningrade buvo panašus nesusipratimas, tačiau Z. Motiekaitis pateisina, kad dar ten oficialiai nebuvo žinoma apie naują vėliavą. Prieš V. Putkovo elgesį, pasiųstas protesto raštas Gudijos sporto komiteto pirmininkui, pažymint jo nepagarbą Lietuvos vėliavai. Ir tai ne pirmą kartą, nes V. Putkovas savo šovinizmą lietuviams parodė Sov. Sąjungos olimpinio komiteto posėdyje 1988 m. gruodžio 8 d. Taip pat raštu buvo informuotas Sov. Sajungos sporto min. Maratas Gramovas.

Dabar visos Lietuvos sportinės delegacijos, vykdamos į kitas respublikas, vežasi ne vieną, bet dvi Lietuvos trispalves, kad iškilus reikalui, su viena galėtų žygiuoti parade, o kitą iškelti varžybų atidaryme.

Skaitydamas š. m. vasario 2 d. vilniškiame "Sporte" šį incidentą, mintimis persikėliau į lenkų okupuotą Vilnių, kai mūsų sostinės gudai-katalikai buvo prisiglaudę prie Šv. Mikalojaus lietuvių parapijos, kada jų maža grupelė, Lietuvos nepriklausomybės minėjime Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos salės balkone užgiedodavo savo himną... Arba 1922 m. ištrėmus į nepriklausomą Lietuvą 20 Vilniaus lietuvių ir 13 gudų, vasario 7 d. buvo išrinktas tremtinių komitetas, "kurio pirmuoju uždaviniu buvo aprūpinti tremtinius gudus, kurie, nemokėdami lietuvių kalbos, pateko itin sunkion padėtin nepriklausomoje Lietuvoje. Kai 1922 m. vasario 8 d. Kauno miesto taryba paskyrė 33 Vilniaus tremtiniams 33.000 auksinų (vokiškų markių) pašalpos, tai lietuvių tremtinių dauguma, komitetui pasiūlius, atsisakė nuo skirtos pašalpos gudų-draugų naudai". (Viktoras Biržiška, "Neužgijusios žaizdos", Kaunas, 1936 m., psl. 202).

Nuo naujų metų "Sportas" padidino puslapių skaičių, įvesdamas jame naujus skyrius. Nuo š. m. vasario 2 d. įvesta užsienio lietuvių sportinio gyvenimo apžvalga. "Sportas" rašo: "Sumanymų turime labai gražių, tik kaip juos pavyks įgyvendinti, didžia dalimi, priklausys nuo jūsų, gerbiami kraštiečiai. Rašykite mums apie geriausius savo sportininkus, šventes, susitikimus, pažintis ir draugystes. Mums visiems įdomu, kaip Jūs ten gyvenate už jūrių marių, kaip sportuojate, ilsitės, dirbate."

Ir pirmoji kregždė pasirodė, atsiuntus Edv. Šulaičiui "TŽ" tilpusį šio rašinio autoriaus straipsnį "Naujas balsas iš anapus". Redakcija straipsnį sutrumpino, tačiau nesuprantu kodėl antrą kartą straipsnio pabaigoje įrašė pavardę. Juk užteko įvade prierašo, "kad tokia antrašte 'Tėviškės žiburiuose' išspausdintas K. Barono rašinys, kurį redakcijai atsiuntė kolega iš JAV Edvardas Šulaitis".

Kun. A. Svarinskas vokiečių spaudoje

Didžiausias vokiečių katalikų mėnraštis "Der Fels" ("Uola") kovo mėnesio laidoje persispausdino iš ELTA agentūros pasikalbėjimą vokiečių kalba su kard. V. Sladkevičium, N. Sadūnaite ir kun. A. Svarinsku, taip pat įdėdamas didelę nuotrauką kardinolo (ją parūpino ELTA) bei prie Vilniaus katedros laikomų Mišių nuotrauką.

Birželio mėnesio "Der Fels" laikraščio redaktorius rašo, kad jis stebuklingoje Bavarijos Altiotingeno vietovėje sutikęs kun. A. Svarinską ir įteikęs jam "Der Fels" žurnale visus apie Lietuvą įdėtus straipsnius. Įžangoje redaktorius supažindina skaitytojus su kun. A. Svarinsku, kuris kartu su kun. S. Tamkevičium buvo katalikų komiteto žmogaus teisėms ginti narys, už savo veiklą nuteistas kalėjimo bei koncentracijos stovyklos bausmėmis. Redaktorius, įteikdamas straipsnių komplektą, skaitytojų vardu dėkojo lietuviams už parodytą vokiečiams pavyzdį drąsios kovos dėl tikėjimo bei Katalikų Bendrijos.

Mėnraštis taip pat išspausdino kun. A. Svarinsko trumpą sveikinimą. Prieš išvykdamas į JAV, kunigas žadėjo atsakyti į redaktoriaus klausimus, kuriuos "Der Fels" išspausdins rugpjūčio mėnesį.

Kun. A. Svarinsko sveikinimas: "1988 m. Dievo apvaizda išlaisvino mane iš koncentracijos stovyklos Urale. Rugpjūčio 23 d. Augsburgo vysk. dr. Juozo Stimpfle kvietimu, pasiekiauFrankfurtą.

Visoje mano kovoje ir kančių kelyje stengiausi išpildyti Dievo valią. Pasiekęs Vakarus, paklausiau savęs: kokius uždavinius statys man Dievo apvaizda dabar? Priėjau išvadą, kad Dievo noras yra būti čia liudininku persekiojimų ir kančių Sov. Sąjungoje.

Keliaujant po pasaulį pastebimos juodos ir pilkos spalvos. Ir aš įsitikinau, kas Rytuose yra puolantys krikščionybės pagrindus 'ateizmo buldozeriai', tuo Vakaruose gresiančiu priešu yra liberalizmas. Dėkui Dievui, Vakaruose sutikau labai daug idealistų, organizacijų aktyviai kovojančių su blogiu bei įvairiais keliais padedančių skriaudžiamiesiems. Tokie idealistai yra kaip druska moderniame gyvenime.

Susipažinau su 'Der Fels' žurnalu ('Der Fels' žodis lietuviškoje ausyje skamba labai maloniai), gaudamas Altiotingene 1974-1989 m. visus leidinius, kuriuose paliečiama mūsų krašto Katalikų Bendrija, jos kančia, rūpesčiai, kova.

Nuoširdus ačiū kovojančios ir nenugalėtos lietuvių tautos vardu. Artimiausia proga Vatikano radijo bangomis pranešiu Lietuvai apie jūsų parodytą širdį.

Broliai Kristuje, ir toliau kovokite visom galimom priemonėm su blogiu, kurio yra visame pasaulyje. Prisiminkime tragišką Katalikų Bendrijos padėtį Sov. Sąjungoje, o ypač Gudijoje, Ukrainoje. Visiems kovojantiems už gėrį, būkite šviesia vėliava."

Ta pačia proga norėčiau pranešti, kad knygų lentynas pasiekė du svarbūs vokiški leidiniai: N. Sadūnaitės antras prisiminimų tomas "Geborgen im Schatten Deiner Fleugel". Tai tęsinys jos kančių bei persekiojimų, paminint jos brolio šeimos ir draugų gyvenimą. Ji rašo ir apie 1988 m. Katalikų Bendrijos kiek gerėjančią būklę. Įvadą parašė vysk. dr. Karolis Braunas.

Balandžio 25 d. rašiau, kad mielai išsiuntinėsiu bibliotekoms, spaudai, televizijai, parlamentarams kiekvieną leidinį, liečiantį mūsų tėvų kraštą. Malonu būtų sulaukti iš geradarių ir N. Sadūnaitės prisiminimų. Jos knygą išleido: Christiana Verlag, 8260 Stein am Rhein, Switzerland. Leidinio kaina — 12 markių.

Antrame leidinyje "Die roemisch-katholische Kirche in der Sowjetunion" taip pat rašoma apie Lietuvos Katalikų Bendriją. Knygos turinį balandžio 25 d. "TŽ" paminėjo J.B. savo straipsnyje "Ką rašo kiti". Knyga gaunama Albert Rosshaupter Strasse 16, 8000 Muenchen 70, W. Germany.

Mano adresas: K. Baronas, Franconvillestr. 16, 6806 Viernheim, W. Germany.

K. B.

Lietuviška baldų dirbtuvė Trout Creek

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys, telefonas(705) 723-5522

Mūsų mylimam pusbroliui

a. a. VLADUI RIMŠAI

mirus Buenos Aires, Argentinoje,

žmonai NINAI, sūnui RIČARDUI, seserims — ONUTEI BUTKIENEI ir HALINAI PRANSKŪNIENEI bei kitiems giminėms Argentinoje, Lietuvoje ir JAV-ėse, reiškiu giliausią užuojautą ir kartu liūdžiu –

Jadvyga Rimšaitė

A†A
EVALDUI GRIMUI

mirus,

motinai, žmonai, sūnums, seserims – IRENAI, GERDAI, JONUI ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą –

Joana ir Stasys Bubuliai
Aldona ir Edvardas Bubuliai
Diana ir Claus Wiese

PADĖKA

A†A
PRANUI ŠOPAGAI

mirus, esame dėkingos Prisikėlimo parapijos kunigams ir kun. K. Kaknevičiui už Maldas šventovėje, bei Prisikėlimo parapijos kunigams už maldas koplyčioje.

Nuoširdžiai dėkojame sol. V. Verikaičiui už giesmes, karsto nešėjams, už Mišių aukas, gėles ir lankymą koplyčioje.

Dėkingos –

sesuo Birutė Čepauskienė ir
sesuo Lietuvoje su šeima

PADĖKA

A†A
ANTANAS ŠTUIKYS

mirė 1989 metų birželio 7 dieną.

Dėkojame Tėvams pranciškonams už maldas prie karsto, gedulingas Mišias ir religines apeigas kapinėse.

Esame dėkingi sol. V. Verikaičiui už giesmes šventovėje.

Gili padėka visiems už gausų lankymą laidotuvių namuose, užprašytas Mišias, gausias gėles ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Liekame dėkingi Toronto lietuvių pensininkų klubo valdybai už suteiktas galimybes pasinaudoti klubo patalpomis. B. Stanulienei už pietų paruošimą ir visoms ponioms už pyragus.

Nuliūdę –

žmona Stasė,
sūnus Vytautas ir marti Liuda

PADĖKA

A†A
JONAS IGNATAVIČIUS

mūsų mylimas vyras, tėvelis, uošvis ir senelis
mirė 1989 m. vasario 25 d. Palaidotas kovo 1 d.
Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už maldas ir Rožinį koplyčioje, už gedulingas Mišias šventovėje ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame sol. Vaclovui Verikaičiui už giedojimą Mišių metu. Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir visiems pažįstamiems už puikias gėles puošusias velionies karstą, aukas Mišioms ir "Tėviškės žiburiams".

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, visiems dalyvavusiems laidotuvėse, už užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje. Ačiū Vytautui Birštonui už pusryčių paruošimą ir ponioms už pyragus.

Jūsų visų užuojauta ir nuoširdumas palengvino mūsų liūdesio valandas.

Visiems dar kartą nuoširdus ačiū.

Liūdintys – *žmona, duktė ir sūnus su šeimomis*

Canadian Art Memorials Ltd.

76 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Laisvės kovotojo ir ilgamečio sąžinės kalinio Balio Gajausko, jo žmonos Irenos ir dukrelės Gražinos pagerbimas Toronte įvyko birželio 18 d. Lietuvių namuose. Jis čia kalbėjo apie sunkų politinių kalinių gyvenimą Sov. Sąjungoje. Nuotraukoje iš kairės: BALYS GAJAUSKAS, IRENA GAJAUSKIENĖ, dr. MARIJA ARŠTIKAITYTĖ-ULECKIENĖ

Nuotr. S. Varankos

Jis priklausąs Lietuvai

Balio Gajausko pranešimas Toronto lietuviams

Išeiviją vis dažniau ir dažniau pasiekia gyvi liudininkai, kentėję sovietiniuose kalėjimuose, darbo stovyklose, ištrėmimuose. Mums jie – pasididžiavimas ir žiburiai; okupantams ir jų pataikūnams – ekstremistai, tai yra kraštutinieji. Klausimas: kraštutinieji ko?. Argi sąžinė ir ištikimybė tėvynei gali turėti kokį vidurkį?

Vienas pačių ryškiausių "ekstremistų" Balys Gajauskas su šeima – žmona Irena ir dukra Gražina – birželio 17 d. atskrido į Torontą ir birž. 18 d., 2 val. p.p. Lietuvių namuose dalyviais gausiose sutiktuvėse padarė pranešimą. Su garbingu svečiu torontiečius supažindino Žmogaus teisių k-to pirm. dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė, ir toliau vadovavusi susirinkimui. Dalyviai sustoję ilgai plojo laisvės kovotojui, pogrindžio veikėjui ir sąžinės kaliniui, išvargusiam darbo stovyklose ir kalėjimuose 36-rius metus. Ne vienas, žiūrėdamas į tokį retą svečią, didvyriškos laikysenos laisvės kovotoją, galėjo džiaugtis ir didžiuotis esąs lietuviu, nes tauta po ilgų ir sunkių okupacinių dešimtmečių vis dėlto dar turi nepalūžusių asmenybių. Akivaizdžiai buvo pergyvenamas kentėjusio ir išlikusio kalinio liudijimas apie sovietines represijas, bausmes, darbo stovyklas ir žiaurias vegetavimo sąlygas, apie ką anuomet tik iš spaudos ar knygų buvo galima ši tą sužinoti.

Balys Gajauskas, su šeima išleistas iš okupuotos Lietuvos į užsienį, gavęs pasirinkimo teisę – pasilikti laisvuose vakaruose ar grįžti Lietuvon. Jis pasirinkęs grįžimo kelią, nes priklausąs Lietuvai. (Plojimas). Po kelių įvadinių minčių apie laisvės kovas, dabartinį laisvėjimą ir galutinį tikslą-nepr. valstybės atstatymą svečias paprastai ir sklandžiai papasakojo apie sovietines darbo stovyklas ir kalėjimus. Po pirmojo suėmimo kaip "liaudies priešas" nuteistas ir vežtas į darbo stovyklas prekiniuose vagonuose, kuriuose sugrūsdavę po 60 kalinių – 30 viename gale, 30 – kitame. Sargybiniai dažnai suimtuosius skaičiuodavę. Reikėdavę bėgti iš vieno vagono galo į kitą, o tada kareiviai prabėgančiuosius kirsdavo plaktukais per nugarą. Šitokių ir panašių pasityčiojimų ir kokių kitų sugalvotų "juokų" netrūkdavę. Iš viso pats kalinių skaičiavimas būdavęs labai dažnas. Reikėdavę kartais stovėti šaltyje ištisas valandas, kol suskaičiuodavę kolonas. Vyresnio amžiaus kalinius dirbti skirdavę statybose, o jaunesniuosius kasyklose. Administracija vis paniekinčiai kaliniams pabrėždavusi, kad dirbantieji būsią visiškai išsunkti ir tada išmesti į sąšlavyną. Keltis tekdavę 5 val. ryto. Po skystos sriubos ir 250 gramų duonos pusryčių rikiuodavęsi darbams. Labiausiai varginusios gamtos sąlygos-šaltis ir stiprūs vėjai. Visi dirbdavę tik tiek, kad atrodytų dirbą. Pastebėtus nedirbant bausdavę karceriais. Laikotarpis po Stalino mirties iki 1959 m. buvęs vadinamas "lagerine demokratija", po kurios režimas vėl paaštrėjęs. Buvusi visiška izoliacija-jokių laiškų nei rašyti, nei gauti nebuvę galima, jokios spaudos ir jokio ryšio su pasauliu. Per 25-rius metus nedaug sveikų ar gyvų išlikę. Tačiau daug invalidų. Po atliktos bausmės nemažai pasilikę kur nors tremtyje, nes sugrįžti į Lietuvą ne visus leisdavę, o iš kitos pusės ne visiems ir sugrįžus pavykdavo iš naujo įsikurti. Jis pats atlikęs 25 m. bausmę grįžęs Lietuvon ir įsijungęs į pogrindžio spaudos darbą. Antrą kartą suimtas 1974 m., bet paleistas. Po to vėl suimtas 1977 m. ir nuteistas 10 metų kalėjimo. Tuo metu politinių kalinių skaičius Sovietijoje buvęs 14 milijonų. Režimas ėmęsis naujų metodų – perauklėjimo taktikos. Praktiškai tai buvęs dvasinis teroras. Buvę siekiama kalinius palaužti dvasiškai ir išgauti kaltės prisipažinimus, paprastai skelbiamus spaudoje. Tuo laikotarpiu lietuvius kalinius lankydavę respublikos pareigūnai ar kokie rašytojai ir aiškindavę apie Lietuvos suklestėjimą, siūlydavę prisipažinti suklydusiais ir pasirašyti, kad nebedirbsią prieš tarybinius įstatymus. Vėliau paskelbtoji politinių kalinių amnestija ir tebuvusi tų prisipažinimų rankiojimas. Šiai akcijai pavykę išgauti ape 160 parašų. Nepalūžę buvę kalinami uždarose ir labai izoliuotose kamerose, kol pagaliau Maskva, persitvarkymo vėjams papūtus, be sąlygų nutraukusi kalinimus ir leidusi grįžti į kilmės kraštus. Su juo Lietuvon grįžę G. Iešmantas, V. Petkus ir kun. S. Tamkevičius. Ilgus kentėjimo ir visiško nužmoginimo metus išlaikę tik tie, kurie įstengę kovoti su dvasine depresija, kurie nesigailėję nieko, ką praradę ir priėmę gyvenimą tokį, koks buvęs. O stiprybės tokiai laikysenai teikdavęs tikėjimas Dievu ir nepr. Lietuvos idėja.

Baigdamas valandą užtrukusį pranešimą, Balys Gajauskas padėkojo už išeivių pastangas palaikyti ryšius su kaliniais, nors kalinimo metais jie žinoję, kad kur nors dirbama jų išlaisvinimui. Šiuo metu okupuotoj Lietuvoj yra susiorganizavęs labai gausus nariais tremtinių klubas su centru Kaune. Č. Jonio paruoštoj vaizdajuostėj buvo rodomi klubo pareigūnai ir išklausytas jų kreipimasis į išeiviją. Klubas užsimojęs surinkti duomenis apie partizanus, jų kovas, apie tremtinius ir visaip kitaip represuotus tautiečius. Tai didelis uždavinys, kuriam įvykdyti reikalingos ir lėšos. Tikimasi išeivijos paramos, ypač spaudos leidyboje.

Svečio atsakymuose į dalyvių klausimus pabrėžta: A. Brazausko suverenitetas tesanti sušvelnėjusi okupacija, Ribbentropo-Molotovo pakto ir slaptų dokumentų atskleidimas tegalįs turėti tik vieną tikslą, būtent – to pakto pasekmių panaikinimą, tai yra Baltijos valstybių atstatymą; išeivijos vardu neturėtų kalbėti tokie asmenys kaip A. Klimaitis, priimtinas okupantui, kurio tikslas – išlakyti nesubyrėjusią randonąją imperiją.

Snk.

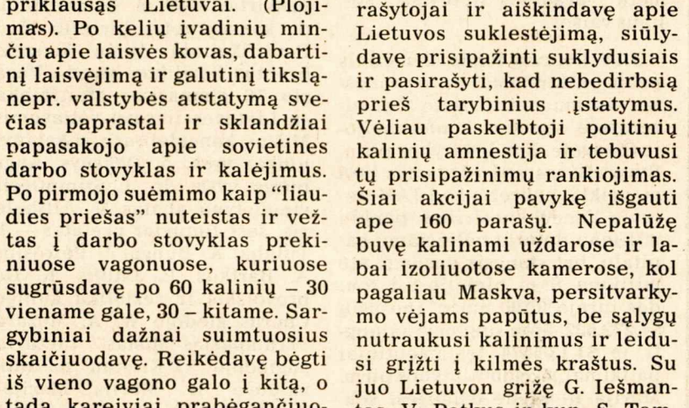

Vincas Paulionis iš Toronto su giminaičiu prie komunistų nugriautų kryžių. Jie buvo atkasti iš žemės. Žmonės, reikšdami pagarbą, padėjo gėlių ir vainikų

Nuotr. V. Paulionio

Lenkų spaudoje pasižvalgius

Intelektualų pokalbiai

Apie 1988 m. gegužės mėnesį Romoje įvykusį lietuvių-lenkų intelektualų pokalbį š. m. gegužės 28 d. "Tygodnik Powszechny" laidoje rašo jo dalyvis Stanislaw Stomma:

"Padėtis yra tokia — lenkų pusėje nėra jokio revizionizmo. Nei valdžia, nei lenkų visuomenė į Vilnių nesikėsina. Pripažįstame, ir čia tauta yra vieninga, kad mūsų sienos yra neliečiamos ir negalvojame apie jų pakeitimą (mūsų) nenaudai, bet taip pat nėra jokios politinės koncepcijos jas pakeisti kokiomis nors aneksijomis kieno kito sąskaiton. Taigi Lietuva yra rami savo sostinės savininkė. (. . .).

Pokalbiuose su lietuviais buvo išsireikšta: 'Per daug mus mylite', 'Būtų geriau, kad mažiau mus mylėtumėte, bet labiau suprastumėte'. Taip! Čia turbūt ir yra problemos esmė. Lietuvius erzina mūsų sentimentai, kurie mūsų manymu yra nuoširdūs, bet skamba tėviškai. Mes peršame savo simpatiją, duodami patarimus ir pamokymus ir netgi primygtinai teikdami savo pasiūlymus ir sprendimus. Juk Juozapas Pilsudskis bandė primesti Lietuvai federacinę sąjungą kaip tik todėl, kad Lietuvą turėjo savo širdyje. (. . .).

Kaip ten bebūtų, bet šimtmečiais vykstantis lenkinimas nebuvo daromas jėga arba kitokiu būdu vykdomas. Vienok tai buvo spontaniškas procesas, įvykęs dėl visuomeniškų sąlygų susidarymo. (. . .). Jau nuo 1413 metų galiojo 'neminem captivabimus' privilegija, kurios tikrai buvo laikomasi. Po to sekė kitos privilegijos. Nieko nėra nuostabaus, kad Lietuvos bajorija troško savo padėtimi prilygti lenkų bajorijai. Tai buvo asimiliacijos kelias. To lenkai neturi gėdytis ir nėra priežasties muštis į krūtinę".

Lenkų revizionistai

Ne visi lenkai sutinka su S. Stomma. 1988 m. lapkričio 26 d. Londone įvyko iki 1939 m. Lenkijai priklaususių Rytų žemių sąjungos narių suvažiavimas, kurio nutarimų pirmame straipsnyje yra sakoma: "Visuotinis narių suvažiavimas perspėja pavienius asmenis ir kai kurias visuomenės bei politines grupes, veikiančias Lenkijos teritorijoje, kad bendradarbiaudamos su kitomis tautomis nežadėtų ir neatsisakytų rytinių (Lenkijos) žemių kitų naudai. (. . .). Jeigu kas nors pareiškia savo nuomonę, kuria atsižada Lenkijos į šias žemes teisių, įvykdo baustiną savivalę ir išduoda tautinius interesus". Tokių "išdavikų" lenkų intelektualų tarpe yra daug.

Lietuvos mylėtojai

Pastaruoju metu Lenkijoje atsirado įvairios Vilniaus mylėtojų draugijos, kurių susirinkimuose yra pabrėžiamas lenkiškas Lietuvos sostinės aspektas: visa kas šiame mieste yra gero — tai lenkų nuopelnas.

"Życie Warszawy" gegužės 11 d. laidoje rašo, kad šios draugijos Varšuvos skyrius planuoja "rekonstruoti" Rasų kapines Vilniuje. Lenkai ypač piktinasi, kad architekto Antano Vivulskio antkapio epitafijoje yra lietuviškas įrašas. Vivulskis yra kilęs iš žemaičių bajorų, studijuodamas Paryžiuje priklausė lietuvių studentų sąjungai, dalyvavo Vilniaus lietuvių parodose, bendravo su lietuviais, bet buvo Lietuvos-Lenkijos unijos šalininkas. Varšuvos Vilniaus "mylėtojai" dabar ieško Vivulskio giminių, kurie galėtų pareikalauti epitafijos įrašo pakeitimo.

Apie maršalo Pilsudskio "meilę" Lietuvai "Polityka" savaitraštyje rašo Varšuvos muzikologas J. Waldorff. Lietuvių-lenkų santykiams pagerinti jis siūlo: pastatyti Vilniuje lenkams teatrą, suruošti 500 Lietuvos lenkų mokytojų kursus Lenkijoje, pastatyti netoli Lietuvos sienos stiprią lenkišką televizijos stotį ir įvesti Vilniaus katedroje lenkų kalbą.

Objektyviai į Lietuvą žvelgia tik prof. L. Brodowskio Varšuvoje įsteigtas Lietuvos bičiulių klubas, kurio susirinkime buvo išsireikšta: "Vilniaus katedra — Lietuvos simbolis, tad reikia suprasti lietuvių nenorą, kad joje būtų pamaldos lenkų kalba. Juk mes tikrai nenorėtume, kad Varšuvos katedroje vyktų Mišios kokia nors kita kalba". ("Literatūra ir menas" gegužės 20 d.).

Prof. V. Landsbergio "Tygodnik Powszechny" skiltyse pasisakymas, kad lenkų AK partizanai paliko Lietuvoje blogus prisiminimus, vis dar sukelia lenkų reakciją. Buvęs AK narys, o dabar Varšuvos universiteto profesorius Z. Komorowski, savaitraštyje "Polityka" kaltina lietuvius bendradarbiavimu su hitlerininkais, lenkų ir žydų žudymu, rašo kad lietuvių policija tarnavo vokiečiams ir pan. Profesorius pamiršta, kad ir lenkų partizanai buvo vokiečių ginkluojami, kad lenkų "mėlynoji" policija tarnavo hitlerininkams ir saugojo getus, kad lenkų partizanų grupė NSZ (Narodowe sily zbrojne) žudė žydus ir pan. Tokiais kaltinimais gali abi pusės švaistytis, bet tai prie santykių pagerinimo neprives. Galbūt Lenkijos komunistinė spauda ir Vilniaus "Czerwony sztandar" to ir nori. Nekomunistinėje lenkų spaudoje Lietuvą liečiantys pasisakymai yra žymiai nuosaikesni. **J.B.**

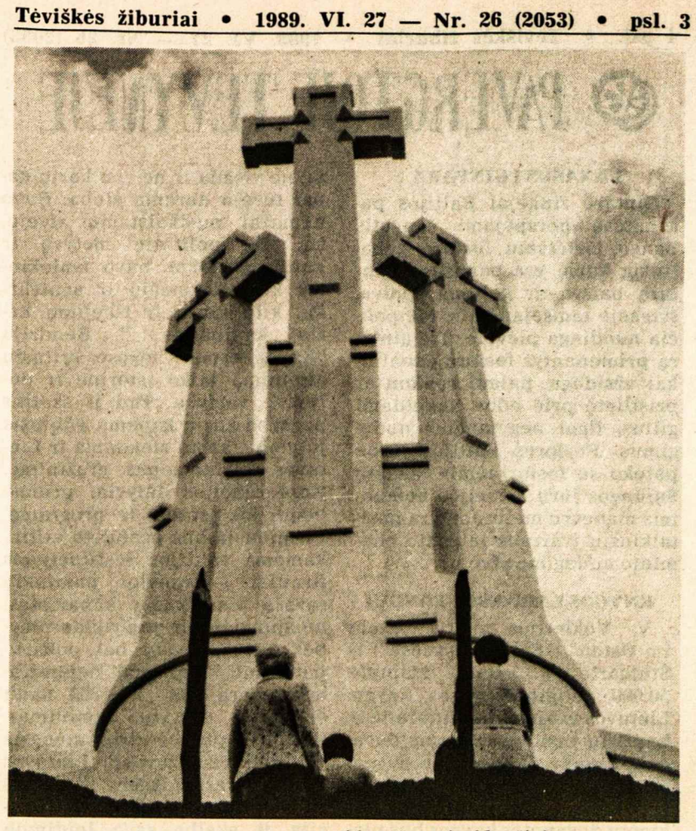

Kryžių kalne Vilniuje naujai atstatyti ir pašventinti kryžiai

Nuotr. V. Paulionio

A†A

VINCUI BAČĖNUI

mirus,

broliui VLADUI, jo žmonai TERESEI, vaikams – LAIMUTEI, ALGIUI Ir VYTUI bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą –

Augutė ir Vytas Dubickai

July 1st

CANADA DAY AT QUEEN'S PARK

It's a family picnic with:
Canadian Youth
Synthesizer Orchestra
Pan Fantasy Steel Band
Michel Lalonde
Robbie Lane and
the Disciples
Celebration Brass
"But I'm Just a Kid"
"The" Dance Group

plus:
clowns
magicians
face painting
and more!

Also on site:
Red Cross Blood
Donor Clinic
Children's Reading Tent

Hot dogs:
5 cents each!

Saturday, July 1, 1989
11:00 a.m. – 3:00 p.m.
Queen's Park grounds
(College at University)

Ministry of Intergovernmental Affairs
Ontario

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PANAŠŪS Į GINTARĄ

Gintaro rinkėjai Baltijos pakrantėse perspėjami saugotis bangų išmetamų fosforo gabaliukų, kurie yra panašūs į gintarą balsva ar geltona spalva, šviesoje tamsėjančia ir tampančia nuodinga plėvele. Tie gintarą primenantys fosforo gabaliukai užsidega, paimti rankon ar prisilietę prie odos, sukeldami gilius, ilgai negyjančius nudegimus. Fosforas Baltijos jūron pateko su fosforinėmis Sovietų Sąjungos jūrų aviacijos bombomis manevrų metu. Jau yra pasitaikiusių įvairaus laipsnio cheminio nudegimo atvejų.

KNYGOS LABDAROS FONDUI

V. Vokietijos misija "Licht im Osten" ("Šviesa Rytuose") iš Štutgarto į Vilnių atsiuntė 50.000 religinės temos knygų. Lietuvos evangelikų liuteronų ir baptistų bendruomenėms dovanotą siuntą sudaro apie 60 pavadinimų religiniai leidiniai lietuvių ir rusų kalbomis. Vokiečių dovanotos knygos bus platinamos už aukas, o jų pagrindu bus sukurtas Lietuvos krikščioniškos labdaros fondas. Jo tikslas — įgyvendinti artimo meilės principus, skatinti krikščionišką moralę ir gailestingumą. Fondas taipgi užmegs ryšius su krikščioniškomis misijomis Rytuose ir Vakaruose, o pačioje Lietuvoje stengsis padėti kūdikių ir vaikų namams, senelių prieglaudoms, invalidams. Fondo valdyba įsikurs Šiauliuose.

SUŽEIDĖ CHORISTUS

Petro Bingelio vadovaujamas Kauno choras gastroliavo Prancūzijoje. Šeši jo koncertai buvo surengti Paryžiuje. Kauno choras taipgi giedojo Notre Dame katedroje Mišių už Lietuvą metu. Po pamaldų surengta ekskursija susipažinti su Paryžiumi baigėsi skaudžia nelaime. Autobusą "Ikarus" vairavo Joniškėlio sovchozo technikumo vairuotojai Bronius Liukpetris ir Algis Vasiliauskas. Vienas jų įvažiavo į žemesnį tunelį, skirtą tik lengviesiems automobiliams. Autobusas "Ikarus" atsitrenkė į viršutinę tunelio dalį. Nelaimėje sužeista dvylika choro narių, kurie specialiu lėktuvu parskraidinti į Kauną. Trys moterys dėl galvos ir galūnių sužeidimų paguldytos Raudonojo Kryžiaus ligoninėje, bet jų būklė esanti gera. Devyni choristai gydomi ambulatoriškai.

"KARIŲ KAPŲ" BENDRIJA

Prie Lietuvos kultūros fondo yra įsikūrusi bendrija "Karių kapai", neseniai turėjusi respublikinę konferenciją Vilniuje. Trumpą konferencijos aprašymą "Komjaunimo tiesos" 96 nr. Auksė Užaitė pradeda prasmingais prof. dr. Česlovo Kudabos žodžiais: "Lietuvius vežė į Sibirą, bet skausmas liko Lietuvoje..." Šiai minčiai pritarė ir kiti kalbėtojai – istorikai Z. Butkus, V. Girininkienė, A. Galinskas ir architektas V. Zaranka: "Daug skausmo paminklų liko ir Lietuvos žemėje – tai karių kapai, primenantys kovomis nusėtą mūsų istoriją. Deja, ne visada ir ne visi karių kapai turėjo deramą globą. Buvo nemažai nusikalstamų atvejų, kai dėl politinių motyvų ir kultūros stokos buvo išniekintos kitų laikmečių ir santvarkų, kitų tautų ir tikėjimų karių kapinaitės..." Bendrija "Karių kapai" kovose kritusių atminimą laiko istorine ir dorovine vertybe. Tad ji skatins pagarbą karių kapams, rūpinsis jų globa, kartu siekdama ir Lietuvos kariuomenės grąžinimo. Konferencijos dalyviai priėmė bendrijos įstatus ir programą. Pirmiausia bus pasiūlyta atitinkamoms valdžios institucijoms įtraukti į įstorijos paminklų sąrašą visų karių kapavietes, neišjungiant ir nepriklausomybės kovų dalyvių bei pokario partizanų. Tinkamai neįamžintas tebėra 1831 ir 1863 metų sukilimų dalyvių atminimas. "Karių kapų" bendrija stengsis sudaryti visų žuvusių Lietuvos karių sąrašus, rasti jų palaidojimo vietas. Visą informaciją ji skelbs savo leidinyje ir prisidės prie "Savanorių žygių" III tomo išleidimo.

POSĖDŽIAI MASKVOJE

Lietuvos atstovai į liaudies deputatų posėdžius Maskvoje susilaukė specialių palydėtuvių gegužės 20 d. Kalnų parke Vilniuje. Jas surengė Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio Vilniaus miesto taryba, kurios vardu visus pasveikino pirm. prof. Aloyzas Sakalas. Kalbėjo deputatai — Algimantas Čekuolis, Algirdas Brazauskas, Vytautas Landsbergis, Vytautas Statulevičius, Kazimieras Antanavičius, Virmantas Velikonis, Nikalojus Medvedevas. Išvykstančiųjų pareiškimuose vyravo Taline sutarti suvereniteto siekiai Baltijos respublikoms ir rūpestis, kad į aukščiausiąją tarybą būtų išrinkti tinkamiausi jų atstovai. A. Čekuolis priminė, kad gausiame 2.250 liaudies deputatų būryje tėra apie 160 baltiečių. V. Landsbergis žadėjo siekti, kad Lietuvos atstovus būtų leista išrinkti jos delegacijai. Daina įsijungė tada Vilniuje viešėjęs Los Angeles lietuvių inžinierių kvartetas. Jo vardu sėkmės Lietuvos atstovams Maskvoje linkėjo Rimtautas Dabšys. Vėliau paaiškėjo, kad jau Vilniuje buvo paruoštas Lietuvos kandidatų sąrašas į Sovietų Sąjungos aukščiausiąją tarybą. Sąjungos tarybon buvo pasiūlyti Vaidotas Antanaitis, Algirdas Brazauskas, Antanas Buračas ir Kazimiera Prunskienė, Tautybių tarybon — Egidijus Bičkauskas, Bronislovas Genzelis, Romas Gudaitis, Sigitas Kudarauskas, Jūratė Kupliauskienė, Nikolajus Medvedevas, Kazimieras Motieka, Juozas Olekas, Kazimieras Uoka, Eduardas Vilkas ir Kęstutis Zaleckas. Už teisę pačioms respublikoms rinkti savo atstovus kovojo Vytautas Statulevičius ir Vytautas Landsbergis. Ši teisė nebuvo išsikovota. Aukščiausiąją tarybą rinko visi liaudies deputatai, tačiau Lietuvos atstovais buvo išrinktas Vilniuje sudarytas ir Maskvoje pasiūlytas kandidatų sąrašas. **V. Kst.**

AUDRA Travel

1989 m. kelionės į LIETUVĄ

"PAV... gegužė PARDUOTA IĖ" (Finair)

"SKAMBA, SKAM... KANKLIAI!" Gegu... Birželio 6 PARDUOTA (Air France)

"GEGU... Gegu... Birželio 12 PARDUOTA (Air France)

"ŠVE... Birželio ... PARDUOTA ...pos 16 (Finair)

"JUBILIEJINĖ" Liepos 10-23 (Air France)

"ŽOLINĖ" Rugpjūčio 11-20 (Finair)

"GINTARINĖ PALANGA" Rugpjūčio 11-27 (Finair)

"BOBŲ VASARA" Rugsėjo 6-19 (Air France)

"RUDENINĖ" Spalio 6-17 (Air France)

SPECIALIOS GRUPĖS

MEDIKŲ Gegužės 17-24 (Lufthansa)

KREPŠINIO MĖGĖJŲ Liepos 5-23 (Air France ir LH)

Kviečiame užsisakyti keliones iš anksto.

Mūsų biuras:
- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
- Sutvarko keliones į šiltus kraštus, išvykas pramoginiais laivais, organizuoja slidininkų grupes.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Ruošia keliones į geriausias pasaulio sanatorijas.
- Nuperkame automobilius bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279
Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7
Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475066

Otavos lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigime gegužės 28 d. buvo pagerbta buvusi ilgametė šios mokyklos vedėja A. Paškevičienė. Nuotraukoje pirmoje eilėje iš kairės: A. Paškevičienė, paskutinėje eilėje iš dešinės: dabartinė mokyklos vedėja S. Danaitienė, mokyklos talkininkė R. Sakutė, tėvų komiteto pirm. D. Sakienė, mokytoja S. Balsevičienė. Nuotraukoje trūksta mokytojo V. Balsevičiaus
Nuotr. J. V. Augaičio

Ottawa, Ontario

KUN. dr. V. SKILANDŽIŪNAS atstovavo Otavos lietuviams Kanados lietuvių dienose, Londone. Jis Šv. Petro bazilikoje pasakė reikšmingą ir jautriai patriotinį pamokslą. Negausi, bet judri Otavos lietuvių kolonija, tuo labai džiaugiasi.

RITA SAKUTĖ, tauri 17-metė čia gimusi lietuvaitė, ruošiasi vykti į Lietuvą. Ten ji praleis keturias savaites, lankydama lituanistinius kursus Vilniaus universitete. Ši jaunuolė lankė Vasario 16 gimnaziją, o dabar talkina šeštadieninėje mokykloje.

OTAVOS UNIVERSITETO patalpose birželio 2 d. buvo surengtas baltiečių seminaras, kuriame dalyvavo Allan MacLaine, Kanados užsienio ministerijos vyr. direktorius Sovietų Sąjungos ir R. Europos reikalams. Kalbėtojas apibūdino Kanados valdžios pažiūras į dabartinius įvykius Baltijos valstybėse. Iš susirinkusiųjų prašė pasisakyti, kokia linkme baltiečiai norėtų matyti Kanados užsiangažavimą. Tik simboliškas Baltijos kraštų rėmimas nėra pakankamas. Duoti patarimai ir pareikštos nuomonės, kurios pasak A. MacLaine, bus perduotos užsienio reikalų ministerijai. Pabaigai buvo rodomos vaizdajuostės lietuvių, latvių, estų ir anglų kalbomis iš Baltijos kraštų praeities ir dabarties. Alg. Eimantas

Edmonton, Alberta

VAIZDAJUOSTĖ iš Vilniaus studentų ansamblio "Ratilio" programos, atliktos Toronto lietuvių visuomenei Anapilyje, buvo rodoma Edmonto Lietuvių namų auditorijoje birželio 4, sekmadienį, po pamaldų. Džiugu, kad techninės pažangos dėka bei KLB valdybos rūpesčiu galėjome ir mes gyvenantys toli nuo lietuvių centrų pasidžiaugti "Ratilio" programa. Tokiu būdu tarsi suartėjome ir jautėme tą patį bendrą tautinį pulsą. **Dobilas**

Hamilton, Ontario

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS choro ruošta gegužinė Tėvo dienos sekmadienį praėjo su pasisekimu. Privažiavo automobilių pilnas medžiotojų klubo kiemas. Choras reiškia padėką klubo pirm. J. Stankui, V. Svilui už šaudymo pravedimą į ratukus, aukojusiems laimikius loterijai, klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už garsinimą gegužinės ir visiems kuo nors prisidėjusiems prie šio renginio. Choristai džiaugiasi, kad jų darbas vertinamas ir yra patenkinti savo pastangų rezultatais. **Seniūnas**

PARAPIJA, atsidėkodama už sekmadieninį giedojimą šventovėje, choristams suruošė vaišes. Klebonas kun. J. Liauba, OFM, padėkojo už jų pasišventimą, o choro vadovei muz. Darijai Deksnytei už choro paruošimą. Choro repeticijos prasidės rugsėjo mėnesį.

AV PARAPIJOS GEGUŽINĖ įvyks liepos 9 d. Hamiltono lietuvių medžiotojų klubo sodyboje. Bus geras maistas, vertingų laimikių loterija ir kitokių įvairenybių. Rengėjai prašo visos plačios apylinkės tautiečius nepatingėti ir atvykti praleisti sekmadienio popietę savųjų tarpe.

"GYVATARO" šokėjų vidurinioji grupė Tėvo dienos proga turėjo pasirodymą Jaunimo centre.

A. a. KOSTĄ GRUDZINSKĄ 81 m. amžiaus, hamiltonieičiai palydėjo į Anapilio amžinuosius namus Mississaugoje. Lietuvoje liko sesutė su šeima. Pusbrolis G. Melnykas rūpinasi jo laidotuvėm. **J. K.**

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Windsor, Ontario

KLB WINDSORO APYLINKĖS valdybos rūpesčiu gegužės 7 d. buvo suruoštas Motinos dienos minėjimas. Po pamaldų visi susirinko į parapijos salę. Rūta Kuraitė ir Danutė Giedriūnaitė motinas papuošė gėlėmis. Minėjimą pradėjo apylinkės pirm. Č. Kuras, trumpu žodžiu apibūdindamas lietuvės motinos ištvermę ir pasiaukojimą savo vaikams ir tautai.

Tai dienai pritaikytą programą atliko valdybos narės, dainos mylėtojos – Valė Tautkevičienė ir Onutė Vindašienė, padainuodamos – "Mamai", "Aš pamilau", "Horizontai" ir "Kodėl taip būna". Paskaitė ištrauką apie partizanų gyvenimą iš veikalo "Paslaptingoje zonoje", pavaizduodamos motinos pasikalbėjimą su stribu. Programa buvo visų su malonumu išklausyta – neperilga ir gerai atlikta. Jos taip pat atliko programą Detroito Motinos dienos minėjime. Minėjimas baigėsi O. Giedriūnienės paruoštais pietumis ir visų pabendravimu.

IŠ VILNIAUS atvykusios grafikės Danutės Jonkaitytės darbų paroda vyko gegužės 26, 27 ir 28 d.d. Windsor Printmakers Forum patalpose, 384 Pitt St. E. Danutę Jonkaitytę ir jos vyrą Sigitą Katkų į savo namus priėmė ir nuoširdžiai globojo Albinas ir Valė Tautkevičiai. **J. K.**

Windsoro Motinos dienos minėjime gegužės 7 d. meninėję programoje dainuoja Onutė Vindašienė (kairėje) ir Valė Tautkevičienė

MOGUL STEREO

Visos sistemos • Pal • Secam
110-220 voltų
tinka naudoti Lietuvoje ir Europoje

Turime didžiausią pasirinkimą nešiojamų radijų, televizijų, video aparatų, filmavimo kamerų, magnetofonų bei kitokių prekių iš šių žymių firmų:

Sony, Toshiba, Sharp, Hitachi ir t.t.

Garantuojamos geriausios kainos

JAVID MIRZA
FAX: 664-5737

170 Highway 8, Stoney Creek, Ont. 664-5733
891 Upper James, Unit 4, Hamilton, Ont. 574-3310

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 29 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki .	5.5%	asmenines paskolas	15.5%
santaupas	7.5%	nekiln. turto pask. 1 m..	13.5%
kasd.pal.taupymo s-ta	7%	nekil.turto pask. 3 m..	14%
90 dienų indėlius	9.75%	Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.	
1 m. term. indėlius	11.5%		
1 m. term.ind.mėn.pal.	11%	Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000.	
3 m. term.indėlius	11%		
RRSP ir RRIF (pensijos)..	8.5%		
RRSP ir RRIF 1 m.	11.5%		
RRSP ind. 3 m.	11%		

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Romo Kalantos šaulių kuopa, veikianti Floridos St. Petersburge, paminėjo šio jaunuolio gyvybės aukos Lietuvai septynioliktąsias metines. Minėjimas pradėtas gegužės 14 d. Šv. Vardo bažnyčioje Mišiomis už velionies sielą. Dalyvavo St. Petersburgo lietuvių organizacijos su vėliavomis. Oficialioji minėjimo dalis įvyko gegužės 18 d. Įvadinį žodį tarė kuopos pirm. A. Gudonis, R. Kalantos atminimui skirtą žvakutę uždegė Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris V. Daukantas, invokaciją sukalbėjo kuopos kapelionas kun. J. Gasiūnas. Inž. V. Gruzdys skaitė paskaitą apie kaunietį Romą Kalantą ir jo auką Lietuvai. Birutės Pūkelevičiūtės poemą "Rauda" inscenizavo ir su "Žibinto" grupės aktoriais pastatė jų vadovė rež. Dalila Mackialienė.

Šv. Jurgio lietuvių parapija Klivlande gegužės 7 d. atšventė savo buvusio ilgamečio klebono kun. Balio Ivanausko auksinę kunigystės sukaktį. Padėkos Mišias jis koncelebravo su dabartiniu klebonu kun. Juozu Bacevičiumi. Pamoksle dėkojo Dievui, kad jam buvo leista šią sukaktį atšvęsti lietuviškoje parapijoje, kuriai teko vadovauti 40 metų. Sukaktuvininko pagerbtuvės su pietumis ir menine programa buvo surengtos parapijos salėje. Kun. B. Ivanauską sveikino lietuviškų organizacijų atstovai, dovaną įteikė Šv. Jurgio parapijos tarybos pirm. V. Leparskis. M. K. Čiurlionio ansamblio kanklių orkestrėlis su savo vadove Ona Mikulskiene ir sol. Irena Grigaliūnaite atliko kompozitoriaus Alfonso Mikulskio liaudies dainų pynę ir tautinių šokių siuitą.

Dvigubai kun. Antano Saulaičio, SJ, sukakčiai buvo skirta gegužės 19, penktadienio, vakaronė Jaunimo centro kavinėje Čikagoje. Ta dviguba sukaktis – amžiaus penkiasdešimtmetis ir kunigystės dvidešimtmetis. Vakaronę pradėjo v.s. Vladas Vijeikis, dalyvius supažindinęs su biografiniais kun. A. Saulaičio, SJ, duomenimis ir jo veikla. Invokaciją sukalbėjo kun. Jonas Kidykas, SJ. Sukaktuvininką sveikino Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza, Jaunimo centro valdybos pirm. Salomėja Endrijonienė, Pedagoginio lituanistikos instituto rektorius dr. Jonas Račkauskas, įteikdamas instituto garbės diplomą, ir ilga eilė kitų lietuviškųjų institucijų bei organizacijų atstovų. Keliomis dainomis vakaronės programą papildė muz. Kazio Skaisgirio vadovaujamos "Dainuojančios žemaitės". Visiems padėkojo kun. A. Saulaitis, SJ. Sugiedojus "Ilgiausių metų", pradėtos lietuviško stiliaus vaišės.

JAV lietuvių fondo šiemetinis pelno paskirstymas buvo pranešta visuomenei birželio 3 d. surengtoje spaudos konferencijoje Čikagoje. Fondo tarybos pirm. Stasys Baras, apžvelgdamas 1988 m. veiklą, pabrėžė, kad JAV lietuvių fondas nesiribos penkių milijonų dolerių neliečiamu kapitalu, bet stengsis pasiekti $10 milijonų. Š. m. birželio 1 d. fondas turėjo 6.100 narių, įnešusių $4.272.622. Šion sumon yra įjungti ir $1.139.174 testamentiniai palikimai. Fondo valdybos pirm. Marija Remienė džiaugėsi sėkminga keturiolikos įgaliotinių veikla JAV lietuvių kolonijose. Ji betgi nusiskundė, kad dar yra žymių veikėjų, kritikuojančių JAV lietuvių fondą, nors jie patys jam nepriklauso. Pasak M. Remienės, būtų gražiau, jeigu tokie kritikai taptų fondo nariais. JAV lietuvių fondą sveikino Lietuvos garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza ir JAV LB krašto valdybos pirm. dr. Antanas Razma, priklausantys pagrindinių šio fondo steigėjų gretoms. Pelno skirstymo komisijos pirm. Povilas Kilius pranešė, kad šiemet gauti prašymai siekė beveik milijoną dolerių, o paskirstyti buvo leista tik $245.130. Komisija tegalėjo patenkinti 112 vienbalsiai pasirinktų prašymų, tik vieną ketvirtadalį visų gautų. Švietimo reikalams paskirta $111.610, kultūriniams reikalams — $75.900, visuomeniniams reikalams — $57.620.

Argentina

Motinos dienos minėjimą Argentinos lietuvių centras Buenos Airese surengė gegužės 7 d. Lietuvės motinos reikšmę mūsų tautai nušvietė Birutė Daratėnienė. Programai vadovavo seserys Elina ir Luciana Gaidimauskaitės. Nelidos Zavickaitės-Mahne paruošti vaikai suvaidino vaizdelį "Mano kačiukas". Mergaičių grupė su savo vadove Silvija Ruplėnaite pašoko ratelį ir padainavo "Saulutė tekėjo". Lietuviškų šokių pagrojo akordeonisto Rikardo Muškėto orkestrėlis, kurį jis yra sudaręs su savo vaikais. Meninę programą tautiniais šokiais užbaigė Juozo Pulikos vadovaujamas "Inkaro" ansamblis. Jo šokiams grojo Oskaro Juknos orkestrėlis. Gėlių puokštėmis pagerbtos dvi nusipelniusios motinos — Nelida Zavickaitė-Mahne ir Emilija Bagdonavičienė. Motinos dienos minėjime dalyvavo ir būrelis Argentinoje pas gimines viešėjusių svečių iš Lietuvos: Vladas Bukauskas su dukra, Antanas Jakunskas ir Aušra Mukaitė iš Kauno, Regina Smigliūtė ir Aloyzas Žemaitis iš Vilniaus.

Australija

Motinos dienos minėjimą Pertho lietuviams gegužės 7, sekmadienį, surengė naujoji ALB apylinkės valdyba su pirm. Dalia Franciene. Mišias Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčioje šį kartą pusiau angliškai ir pusiau lietuviškai laikė kun. P. Pitzenas. Mat Pertho lietuviai neteko savo kapeliono kun. dr. Alfonso Savicko, kuris keliolikai mėnesių išvyko į N. Gvinėją dėstyti moralinės teologijos Port Moresby kunigų seminarijoje. Po pamaldų lietuviai ir svečiai susirinko Lietuvių namų salėje, kur jų laukė pietūs ir Motinos dienos minėjimas. Mirusios motinos pagerbtos susikaupimo minute. Alfonsas Čižeika skaitė paskaitą "Lietuvė mokytoja motina", primindamas carinę Lietuvos okupaciją, spaudos draudimą, kai pačioms motinoms iš lietuviškos maldaknygės teko mokyti savo vaikus skaityti. Motinas pasveikino ramovėnų skyriaus valdybos pirm. Juozas Jaudegis. Meninei programėlei vadovavo Stefa Žilinskienė. Jon eilėraščiais įsijungė Balys Steckis, Gintaras ir Vytenis Radzivanai, dainomis — V. Skrolio vadovaujamas vyrų choras.

Vokietija

Prel. dr. Vytautas Kazlauskas, ilgus metus vadovavęs Vatikano radijo lietuviškoms laidoms, apsigyveno Dieburge, kur kadaise buvo įsikūręs a.a. kun. Alfonsas Bernatonis. Prel. dr. V. Kazlauskas dabar teiks religines paslaugas velionies aptarnautiems lietuviams.

Vysk. Antano Deksnio vyskupystės dvidešimtmečio sukaktis gegužės 21 d. paminėta Ottobeureno vienuolyno bazilikoje. Tituliniu Lavello vyskupu jis buvo paskirtas 1969 m. balandžio 12 d., konsekruotas birželio 15 d. Pontifikalinių Mišių koncelebrantus bazilikon atvedė Vasario 16 gimnazijos ateitininkai su Lietuvos ir savo vėliavomis. Mišias koncelebravo sukaktuvininkas vysk. A. Deksnys, Augsburgo vysk. dr. J. Stimpfleris, vienuolyno abatas V. Altthaleris, šeši lietuviai prelatai — L. Tulaba, A. Bunga, J. Petrošius, A. Bartkus, P. Jatulis, K. Dobrovolskis ir šešiolika kunigų. Choras giedojo W. A. Mozarto "Trumpąsias Mišias". Lietuviai sugiedojo "O Kristau, pasaulio valdove" ir "Marija, Marija". Ateitininkų įžodį priėmė vysk. A. Deksnys. Ženkliukus ir juosteles prisegė Ateitininkų federacijos vadas J. Polikaitis. Sukaktuvininkui ir Lietuvai skirtą pamokslą sakė vysk. dr. J. Stimpfleris, paminėdamas ir kun. A. Svarinską su N. Sadūnaite. Antroji minėjimo dalis salėje buvo su iškilmingais pietumis. Dalyvių eilėse matėsi ir Europos parlamento narys Otto von Habsburgas. Vysk. A. Deksnio gyvenimo kelius ir darbus aptarė Vasario 16 gimnazijos kuratorijos pirm. dr. Jonas Norkaitis. Sukaktuvininką sveikino: Bad Woerishofeno burmistras M. Moekel, VLB valdybos pirm. J. Sabas, iš Šveicarijos atvykusi M. Milvydienė, Miuncheno lietuvių moterų vardu — A. Grinienė, Vasario 16 gimnazijos direktorius A. Šmitas, Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje rektorius prel. A. Bartkus, Prancūzijos lietuvių atstovas prel. J. Petrošius. Daug sveikinimų gauta raštu. Sukaktuvininkui sugiedota "Ilgiausių metų". Vokietijos lietuvių sielovados delegatas prel. A. Bunga, padėkojęs visiems už atsilankymą, Lietuvoje išaustas stulas įteikė vysk. A. Deksniui ir vysk. dr. J. Stimpfleriui, gintarinį Aušros Vartų paveikslą — O. von Habsburgui.

Toronto "Atžalyno" tautinių šokių grupė birželio 4 d. Confederation parke Kingstone tautybių pasirodyme atliko programą
Nuotr. "Kingston this Week"

Kas valdo Ameriką?

VILIUS BRAŽĖNAS

Užkulisinė politinių grupuočių įtaka JAV politikai ir pavergtų tautų likimui

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Pavergtosios tautos

Šią grupuotę galioje išlaiko vien tik tai, kad jos įtakos dėka komunikacijos priemonėse apie ją labai mažai kas žino. Laimei, pastaruoju metu CFR ir TC vardai vis dažniau išvelkami viešumon ir neigiama prasme. Šiai grupuotei siekiant suvaryti visas tautas į vieno pasaulio diktatūrinį gardą, reikia totalistinių diktatorių (nacių ar komunistų vadų) talkos. Tai paaiškina, kodėl ji bandė finansuoti nacizmą ir gelbsti nuo sugriuvimo sovietinį bei kinietiškąjį komunizmą.

Tai, žinoma, tiesiogiai liečia pavergtąsias tautas. 1974 m. rašytoju ir žurnalistu tapęs JAV atsargos generolas Thomas A. Lane Pavergtųjų tautų savaitės proga konservatyvių katalikų savaitraštyje THE WANDERER perspėjo pavergtųjų tautų atstovus Amerikoje: "Pavergtosioms tautoms vienintelė viltis yra (JAV) užsienio politikos pakeitimas". Generolas stebėjosi, kad JAV etninės grupės nepanaudoja savo jėgos politikoje, įdant pakeistų užsienio politiką. Gen. Lane buvo vienas mūsų draugų kitataučių, siekiančių to paties tikslo, kaip ir mes. Amerikos dešinieji yra įsitikinę, jog amerikiečių likimas yra glaudžiai susijęs su pavergtųjų tautų likimu. Tad nenuostabu, kad konservatyvios JAV organizacijos (The John Birch Society) plačiai publikai skiriamas žurnalas THE NEW AMERICAN jau treji metai iš eilės Pavergtųjų tautų savaitės proga išeina specialia "Captive Nations" laida. 1987 m. viršelyje žurnalas išspausdino daug pasakantį šūkį: "Captive Nations – Free Them Or Join Them" (Pavergtos tautos – išvaduokime jas arba įsijunkime į jas).

Konservatyvus rašytojas, žurnalistas ir TV asmenybė Patrick Buchanan yra įrodęs savo draugystę mums bei pilietinę drasą ją pareikšti eile straipsnių, stipriai kritikuojančių OSI. Tačiau neseniai jis parodė dar didesnės drąsos, savo straipsniuose iškeldamas CFR valdančios grupuotės klausimą. Didžiojoje spaudoje tai laikoma blogu tonu, na ir ... aiškiu pavojum karjerai. Tarp kitų laikraščių apie tą neminimą klausimą jis prabilo vasario 15 d. THE WASHINGTON TIMES straipsnyje "Kieno nuosavybė yra GOP (respublikonų partija)"?

"Kieno naudai yra vedama JAV užsienio politika?" – klausia Buchanan. "Dalis dešiniųjų jau seniai tvirtina, kad krašto interesai gan pastoviai paliekami užpakalinėse eilėse, užleidžiant vietas Manhattano bankiniams interesams, kad Council on Foreign Relations ir Rockefellerio finansuojama jos mažoji sesutė – Trilateral Commission prie abiejų partijų dirigavo užsienio politiką didžiųjų Amerikos bankų naudai".

Intelektualų įtaka

Pat Buchanan (tai ir pats esu patyręs lietuvių "intelektualų" tarpe) žino apie pavojų viešai reikšti nepopuliarias ir, svarbiausia, "nepripažintas" mintis. "Pareikšti tokią mintį Georgetown iškilmingoje vakarienėje yra tolygu staiga įgauti registruoto puskvaišio, pabėgėlio iš politinių Everglades liūnų kredencialus", pastebėjo Buchanan. Nežinantiems primintina, jog Georgetown yra miesto "grietinėlės" bei intelektualų apgyventa Vašingtono miesto dalis. Daug pasako ir tai, kad net CFR klausimo ligi šiol vengęs seniausias ir įtakingas konservatyvus savaitraštis HUMAN EVENTS 1989 m. balandžio 29 d. skaitytojų "Forume" įsidėjo puolimą prieš CFR, jos narių (David Rockefellerio) nelogiškas paskolas komunistų ir socialistų vyriausybėms, "kurios be jų negalėtų egzistuoti". Redakcija laiškui davė daug pasakančią antraštę: "CFR įtaka JAV užsienio politikai". Kalbėdamas apie Valstybės departamento nesugebėjimą vesti sveiku protu paremtą užsienio politiką korespondentas sako: "... yra aišku, jog Jim Baker (valstybės sekretorius) ir jo CFR (Council on Foreign Relations) draugai pagaliau atiduos Nikaragvą į Maskvos rankas".

Karių susirūpinimas

Susirūpinimą JAV politika išreiškė ir didžiulė JAV buvusių karių organizacija American Legion. Savo 1980 m. suvažiavime Bostone Lagionas atkreipė dėmesį į tai, kad "admnistracija yra dominuojama neproporcingo skaičiaus elitinių" CFR ir TC narių, kad CFR ir TC "priėmė bei rėmė vidaus ir užsienio politiką, kuri yra priešiška Amerikos interesams". Todėl Amerikos Legionas priėmė rezoliuciją nr. 773, reikalaujančią, "kad mūsų krašto labui JAV kongresas pradėtų plataus masto tyrinėjimą ir nustatytų TC ir CFR buvusią bei dabartinę įtaką užsienio ir vidaus JAV politikai. Įsidėmėtina, jog "sensacijas mėgstančios" JAV masinės komunikacijos priemonės pro pirštus praleido šią sensacingą rezoliuciją, lygiai kaip ir sensacingus sen. Goldwaterio pareiškimus jo knygoje apie "nerinktuosius valdovus".

Kapitalo klystkeliai

Katalikų savaitraštyje THE WANDERER 1989 m. balandžio 27 d. Gary Potter rašė apie "didelio masto kapitalo ir marksizmo sąjungą (alliance)". Paminėjęs Armand Hammer pavyzdį, jis cituoja balandžio 10 d. THE WASHINGTON POST: "Jungtinės Valstybės ir jų europiniai sąjungininkai turėtų būti pasiruošę finansuoti ekonomines permainas, stumančias sovietinį bloką į laisvos rinkos ekonomiją". Tai esą pareiškė "trys iškilūs konservatoriai detaliame pranešime apie Rytų-Vakarų santykius". G. Potter pastebi, jog tas "pranešimas" buvo Trilateral komisijos metinio posėdžio pareiškimas ir kad tie "trys iškilūs konservatoriai" yra trilateristai: buvęs Japonijos min. pirm. Yasuhiro Nakasone, buvęs Prancūzijos prezidentas (prieš tai Rotšildų tarnautojas) Valery Giscard d'Estaign ir ... Henry Kissinger (CFR narys). Pastarasis dažnai primena "Sevilijos kirpėjo" operos ariją – "Figaro šen, Figaro ten".

Dabar, kai Panamos ir Noriegos byla dažnai pasirodo pirmuose spaudos puslapiuose, prisimintina, ką apie Panamos kanalo atidavimą prie prez. Carterio rašė liberalus žurnalistas Nicolas von Hoffman, svarstydamas sutarties ratifikavimą JAV senate. "Sutartis tikriausiai bus ratifikuota, nes to nori Council on Foreign Relations, Trilateral komisija, liberaliniai internacionalistai, kosmopolitiniai Amerikos aukštosios klasės sluoksniai, tie žmonės, kurie ilgą laiką kontroliavo užsienio politikos reikalus. Kadangi tie patys žmonės yra glaudžiai susiję didžiųjų žinių tiekimo organizacijų su direktoriais ir savininkais, galite suprasti, kodėl mes gauname tiek daug propagandos už sutartį".

Nepalankumas pavergtiesiems

Atrodo, Von Hoffman susumavo tą klausimą taip, kad jis gali būti pritaikomas ir atolydžiui, ir nusiginklavimui, ir bankrotuojančių komunistinių režimų gelbėjimui iki "perestroikos" ir Kinijos įvykių imtinai.

Kadangi pastaruoju metu girdime Vakarų internacionalistus vis teigiant, kad būtina išlaikyti "stabilumą" kolonjinėje sovietų imperijoje ir Raudonojoje Kinijoje, vargu ar bereikia įrodinėti, jog jų politika yra nukreipta prieš pavergtųjų tautų išsivadavimą?

Reiškia, pagal Gen. Lane perspėjimą, pavergtųjų viltys priklauso nuo "politikos pakeitimo". Pavergtųjų tautų išeiviai Vakaruose prie savo laisvės bylos garsinimo turėtų pridėti politikos pakeitimo veiklą, padedant tiems Vakaruose, kurie siekia to paties, informuodami plačią visuomenę apie CFR ir TC siekius, pragaištingus ne tik laisviesiems, bet ir pavergtiesiems. Todėl ir išeivijos spaudoje praverstų dažniau atkreipti dėmesį į šią užkulisinę problemą.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

J. Chretienas vis dar laikosi P. E. Trudeau taktikos, atmetančios išskirtines teises Kvebeko provincijai Kanados federacijoje. Jos buvo sutartos Kanados ministerio pirmininko ir provincijų premjerų konferencijoje 1987 m. birželio mėnesį Meech Lake vietovėje. Ten pasirašytą sutartį iki 1990 m. birželio 23 d. turi patvirtinti visi federacinės Kanados parlamentai. Priešingu atveju ta sutartis, Kvebeką oficialiai įjungianti į Kanados konstituciją, bus laikoma atmesta. Ją jau yra patvirtinęs Kanados parlamentas ir visi provincijų parlamentai, išskyrus Manitobos ir New Brunswicko. Sutartis kritikuojama dėl Kvebekui padarytų nuolaidų. Pasak kritikų, jos sumažina Kanados centrinės vyriausybės teises ir beveik visiškai gali sustabdyti kai kurias reformas, liečiančias senato pertvakymą, dabartinių teritorijų paskelbimą provincijomis. Meech Lake sutartis susilaukia vis didesnės opozicijos, nors ją remia visi dabartiniai Kanados partijų nariai: konservatorių – B. Mulroney, liberalų J. Turneris ir NDP socialistų E. Broadbentas. Jiems, žinoma, rūpi ne tik Kvebeko įjungimas naujojon Kanados konstitucijon, bet ir Kvebeke gaunami balsai Kanados parlamento rinkimuose. Tad nenustabu, kad ne visi liberalai savo vadu nori J. Chretieno, viešai atmetančio Meech Lake sutartį.

Ne atsitiktinio sutapimo dėka liberalų suvažiavimas vadui rinkti įvyks sekančių metų birželio 20-24 d.d. Vadas paprastai renkamas paskutinę dieną.

Iki birželio 23 d. jau bus galutinai paaiškėjęs Meech Lake sutarties likimas. Liberalų vadu išrinktas asmuo tada galės teisintis, kad jis nieko bendro neturėjo su Kvebekui per daug palankios sutarties atmetimu ar jos patvirtinimu. Kvebeko premjeras R. Bourassa daro vis didesnį spaudimą Ontario premjerui Petersonui kandidatuoti į Kanados liberalų partijos vadus. Pastaraisiais metais tarp šių dviejų liberalų jaučiami vis draugiškesni ryšiai. Ontario premjeras D. Petersonas, praėjusią savaitę viešėdamas Kvebeko mieste, gynė Meech Lake sutartį. Esą jos atmetimas turėtų labai liūdnų ekonominių ir politinių pasekmių visai Kanadai. Kvebeko premjeras R. Bourassa, supažindindamas parlamento narius su svečių galerijoje sėdinčiu Ontario premjeru D. Petersonu, jį pavadino dideliu Kvebeko bičiuliu ir taipgi dideliu kanadiečiu, gerai suprantančiu vienybės reikalus. Kvebeko parlamento nariai svečią pagerbė atsistojimu ir plojimu, išskyrus tris separatistinės Kvebeko partijos atstovus.

Pasigirsta ir daugiau balsų, teigiančių, kad Kanados liberalams reikia visiškai naujo vado, ne kurio nors seno politiko su praeities šešėliais. D. Petersonas iš tikrųjų yra naujas politikas, liberalams sugrąžinęs ilgus dešimtmečius visiškai prarastą Ontario provinciją. Reikėjo net kelių provincinių liberalų vadų, kol pagaliau buvo palaužtas politinis dinanstija tapusių konservatorių nugarkaulis. Premjero D. Petersono dėmesys Kanados politikai liudija, kad jam nėra visiškai svetima idėja kada nors tapti Kanados liberalų vadu ir ministeriu pirmininku. Tačiau šiuo metu jis negali pasitraukti iš provincinės politikos, nes liberalų vyriausybės šaknys dar nėra pakankamai gilios. Jas vėl galėtų išrauti konservatoriai. Netenka stebėtis, kad D. Petersonas kalbas apie jo kandidatūrą į Kanados liberalų vadus laiko tik politiniais gandais.

Baigiamosios pastabos

Žinotina, kad kiekvienas CFR narys žino grupuotės branduolio užmojus ir siekia tų pačių tikslų. CFR nariais dažnokai būna kviečiami net "konservatoriais" žinomi ar vadinami asmenys. Kai kurie verslininkai ten dalyvauja grynai dėl komercinių ryšių, o žurnalistai, akademikai ir politikai – dėl prestižo.

Sakoma, internacionalistai yra tiek įsigalėję, kad yra nepajudinami. Kad tai netiesa, įrodo faktas, jog triukšmui apie CFR didėjant, jo nariai yra priversti išstoti, kai apsisprendžia kandidatuoti rinkimuose. Su reikalu susipažinusi visuomenė gali lengvai atsikratyti dviejų ar trijų tūkstančių ją apsėdusių išnaudotojų. Matėme, kaip savo galios ir neliečiamumo apakintas JAV kongresas pralaimėjo akiplėšišką algų pasikėlimo bandymą, kai balsuotojai buvo apie tai painformuoti. Matėme, kaip nuo aukštybių buvo nusodintas vienas galingiausių JAV pareigūnų – Atstovų rūmų pirmininkas Jim Wright. Prie to privedė vieno iki šiol menkai žinomo kongresmano iš Georgijos valstijos Newt Gingrich pasiryžimas bei drąsa pasišiaušti prieš Wright dikatatūrą ir neatlaidžiai spausti bylą prieš jo nusikaltimus kongreso taisyklėms bei etikai.

Suokalbis gali pavykti, kol nei apie jį, nei apie suokalbininkus niekas nežino ar nedaug kas težino. Todėl prisimena tada dar kongresmano John F. Kennedy kalba 1949 m. pasakyta Salem, Mass., kurioje jis kritikavo "tragišką istoriją Kinijos, kurios laisvę mes kadaise bandėme išlaikyti kovodami. Tai, ką mūsų jauni vyrai išgelbėjo, mūsų diplomatai ir mūsų prezidentas palaipsniui prarado". Kennedy tada kalbėjo apie karo meto sąjungininkės Kinijos atidavimą komunistams. Jis tada davė visiems mums ir šiandien įsidėmėtiną patarimą: "Išaiškinkime ir apšvieskime prožektorių šviesa tuos, kurie neša atsakomybę už dabartinį mūsų negandą".

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Po sėkmingai pavykusios "Gintaro" kelionės į Lietuvą pranešame, *kad išrūpinam kvietimus ir suplanuojam išvykas pasirodymams į Lietuvą atskiriems menininkams ar ansamblinėms grupėms.*

Sudarom sąlygas *privačiai apsilankyti Lietuvoje.*
Nuperkam automobilius *ir kitas dovanas valiutinėje parduotuvėje.*
Sutvarkom dokumentus *iškvietimui giminių iš Lietuvos.*
Kreipkitės į **Stefą** arba **Algį Medelius**, vakarais tel. **(416) 434-1847**

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

GEO. H. CREBER
MONUMENTS INC.
208 Kingston Rd., Toronto, Ont. M4L 1S7
Raštinės tel. 691-5712, 694-1013
Namų tel. 762-3502
Roman Demkiw

Išstatyta 120 paminklų pavyzdžių – didžiausias pasirinkimas Toronte paminklų, sukurtų tautiniais motyvais

Mes parūpinam savo klientams braižinius bei proporcingus pagal mastelį planus patvirtinimui. Projektai ir skulptūros atliekami geriausių mūsų meistrų.

Naudojamas geriausias Š. Amerikos ir importuotas granitas. Užsakymai priimami bronzos ir granito plokštėms, keramikos ir porceliano paveikslams, įrašams kapinėse, bronzos statuloms ir lemputėms.

Varžytinių kainos – visų projektų meistriškumas garantuotas.

SONA HI FI
VISOS PASAULIO SISTEMOS • PAL • SECAM • NTSC

SONA HI FI TURI VISKĄ

SHARP WQ-T221Z

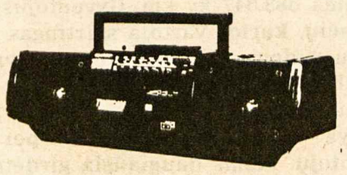

110-220 VOLTS
50-60 Hz

Užsukite pas mus įsigyti dovanų savo mylimiesiems arba savo asmeniškai pramogai Kanadoje.

SONY CFS-W350S

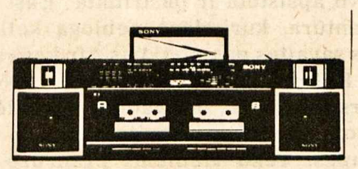

YAMAHA DX100

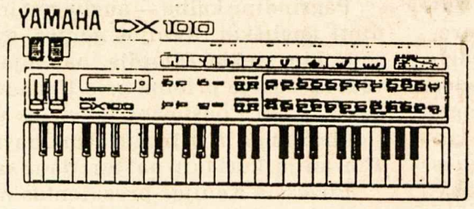

TOSHIBA V-83CZ

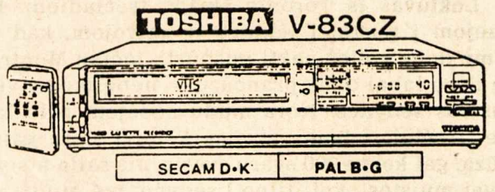

SECAM D•K | PAL B•G

HITACHI VM-600E

JVC GF-450 **VIDEO CAMERA**

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

Mes turime didžiausią pasirinkimą foto aparatų, video aparatų, televizorių, nešiojamų radijų trumpomis bangomis, dvikasetinių magnetofonų ir kitokių aparatų iš tokių žymiųjų firmų:

SONY, JVC, AKAI, AIWA, NATIONAL, PANASONIC, SHARP, HITACHI, TOSHIBA, SANYO, SANSUI ir PHILIPS, YAMAHA & CASIO

MES TAIPGI SKAITLINIU BŪDU PERFILMUOJAM VIETINĖN SISTEMON UŽSIENIETIŠKAS VAIZDAJUOSTES IR IŠNUOMOJAM DAUGIASISTEMIUS TELEVIZORIUS BEI VCR

SONA HI FI
332 YONGE STREET (North of Eaton Centre) TORONTO, ONT. (416) 591-6616
232 RIDEAU STREET, OTTAWA, ONT. (631) 238-7090
VISA MasterCard

PACIFIC AVENUE TRAVEL LIMITED
388 Pacific Ave., Toronto, Ont. M6P 2R1

PRIVATI KELIONĖ – pati pigiausia, sutaupysite šimtus dolerių!
PAGEIDAUJATE privačiai aplankyti gimines Lietuvoje? Pilnai sutvarkysime viską – iškvietimus, vizas, bilietus lėktuvams!
NETURITE GIMINIŲ? Ne problema, jūs vistiek galėsite privačiai apsilankyti Lietuvoje ir pailsėti gražiausiose tėvynės vietovėse (Nida, Palanga).
NORITE pasikviesti gimines iš Lietuvos? Paruošime ir patys išsiųsime iškvietimus, apdrausime jūsų svečius, nuvešime į įdomiausias Ontario vietas, parduotuves.
TVARKYTI visų dokumentų atvyksime į jūsų namus.
Tad vienintelis jūsų rūpestis – paskambinti telefonu
(416) 763-6700 Toronte nuo 10 v. r. iki 6 v.v. arba
(416) 385-3453 Hamiltone bet kuriuo laiku.
Klauskite Ričardo. Reg. nr. 2966801

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

Antropologė dr. BIRUTĖ GALDIKAITĖ-BRINDAMOUR Borneos džiunglėse, kur ji praleido keletą metų tyrinėdama orangutanų beždžiones Nuotr. "National Geographic"

Pas Galdikaitę – orangutanų tyrinėtoją

Įsteigta orangutanų globos draugija, kurios tikslas – saugoti nuo sunaikinimo žmogaus rasei artimiausias beždžiones

ALGIRDAS GUSTAITIS

Mielai pasinaudojau kvietimu 1989 gegužės 6 d. dalyvauti orangutanų globos bičiulių sueigoje. Kalnuotoje Los Angeles apylinkėje erdvus amerikiečių filmų artistės namas. Medžiais apaugęs kalno šlaitas. Medžiai visose pusėse.

Sueigos pastato durys atdaros. Niekas nei pasitinka, nei sveikina. Tolėliau svečiams pasirašyti knyga. Nori vaikščiok, sėdėk ar nieko nedaryk. Dalyvavusieji prisisegę lapelius su vardais, titulais. Manoji pavardė nustebina, būna proga pakalbėti apie lietuvius, įskaitant Birutę Galdikaitę.

Aplinkui keisti paveikslai ar daiktai, panašūs lyg į skulptūras ar paprasčiausius sukalinėjimus. Štai lenta, prie jos paristas akmuo, virvelė su šaka, gabalas metalo, priklijuota rodyklė, pakabintas paukštis, pririštas asilas. Panašaus stiliaus yra visa aplinkui išstatyta kūryba.

Prie maisto triūsia p. Galdikienė ir "Lietuvių dienų" bei "Lietuviai Amerikos vakaruose" atstovė Valerija Baltušienė. Nebūčiau pažinęs filmuose matytos dr. Birutės. Dabar ji – stamboka, su akiniais, ilgais, tamsiais, žilstančiais plaukais. Maloniai pradėjome kalbėtis, naujai atvykusieji ją sveikino, klausinėjo.

Ant stalo – paruoštas maistas ir lengvi gėrimai. Gretimai mirga vaizdajuostės apie kažin kokius žmones, vėliau pasirodo orangutanai medžiuose ir ant žemės. Jokių aiškinimų, įrašų. Daugelis amerikiečių pažįstami. Aš juos matau pirmą kartą. Keletas sėdėjo, žiūrėjo, į rodomus vaizdus.

Kviečiami į sodą ar kiemą nukaltomis lentomis, išlietą cementu. Maudymuisi tvenkinys, suolai, kėdės. Jų pritrūksta, daug stovinčių.

Vienas rengėjų supažindina su prof. dr. Birutės Galdikas (Galdikaitės) moksliniais ir gamtos apsaugos darbais. Ji plačiai žinoma kaip orangutanų globėja, žinovė. Ji globoja ir kitokią gamtą. "Kas galite, nuvykite į Indonezijoj esančią Borneo salą, Tanjung Puting National parką, vietoje susipažinkite su žmonijai brangiais gyvuliais. Čia susirinkome remti orangutanų globos. Atidarykite savo pinigines, būsite laimingi, padarę gero žmonijai ir gamtos apsaugai. Dr. Birute, prašau, pakalbėkite mums!"

Draugiškai paplojus, dr. Birutė kalba nuo medinių grindų, be jokio pakilimo. Kelios dešimtys žmonių.

Birutė sako, kad Indonezijos valstybinio parko upėse pasirodė daug nelegalių žuvautojų, sakytume, brakonierių. Jie gaudo "dragon" žuvis, kurios nepaprastai greitai auga. Sugauta maža žuvytė greitai užauga virš metro. Vietiniai žmonės mano, kad "dragon" žuvys neša laimę augintojams, todėl jos labai brangios: maža žuvelė kainuoja $500 didesnės – iki kelių dešimčių tūstančių amerikietiškų dolerių. Indonezijos policijos nedaug, ji nespėja visur būti. Birutei paprašius, į tas apylinkes buvo pasiųsti trys policininkai, kurie skundėsi neturį batų ir kitokių būtinų reikmenų. Jie sugavo keletą svarbesnių prekiautojų. Paklausus, atsakė, kad tokie gali gauti po tris mėnesius kalėjimo. Jei artimiausiu laiku nebus sustabdytas nelegalus dragoninių žuvų gaudymas, jos bus išnaikintos. Tai būtų nuostolis visiems žmonėms.

Kita problema, ir dar didesnė, yra orangutanų apsauga. Malajų kalboje "orangutan" reiškia miško žmogų. Senovėje jų buvo milijonai pietrytinėje Azijoje iki pietinės Kinijos. Dabar orangutanų yra tiktai Borneo ir Sumatros salų miškynuose. Orangutanams gresia sunaikinimas drauge su tose vietovėse esančiais miškais, džiunglėmis, nes tenai medžiai kertami naujom gyvenvietėm. Iškirtus didžiuosius miškus, gali pasikeisti klimatas ir pakenkti žmonijai. Tose salose vietiniai gyventojai orangutanus medžioja maistui. Jų apsaugai įsteigtas minėtas Tanjung Puting National parkas. Daug palankumo rodo Indonezijos vyriausybė ir National University (Universitas Nasional). Bendromis pastangomis stengiamasi išlaisvinti vietinių gyventojų sugautus orangutanus, juos pagydyti, parengti gyvenimui gamtoje. Laisvėn paleista per 50 orangutanų.

Borneo saloje esantis valstybinis parkas yra labai didelis – 300,040 ha arba 741,100 akrų, įsteigtas 1936 m., po to išplėstas. Tenai globojami ir kitokie gyvūnai, vandens paukščiai, žuvys, augalai. Šiuo metu pasaulyje yra tiktai 10,000 – 20, 000 orangutanų, bet jų skaičius kasdien mažėja.

Orangutanai yra žmonių rasei artimiausi gyvūnai – beždžionės, atsiradusios prieš milijonus metų. Iš tos grupės yra išlikę tik orangutanai, gorilos ir šimpanzės. Jos visos gali būti sunaikintos netolimoje ateityje, jei nebus imtasi apsaugos priemonių. Iš jų didžiausi yra orangutanai. Gyvena susiorganizavę grupėmis. Dar niekad nebuvo toks didelis pavojus jų sunaikinimui, nes pasaulyje niekad tiek daug žmonių nebuvo. Kiekvieną minutę pasaulyje sunaikinama apie 50 akrų tropikinio miško.

Tropikinių miškų įssaugojimas labai svarbus žmonijai, nes juose gyvena dauguma pasaulio gyvių. Tenai auga daugybė augalų, kurie naudojami įvairiems vaistams gaminti. Šiuo metu net apie 40% vaistų gaminama iš augalų. Sunaikinus tropikinius miškus, būtų sunaikinta jų teikiama pagalba žmonijai. Tropikiniai miškai reguliuoja pasaulio klimatą, oro temperatūrą, kritulius. Sunaikinus vabzdžius, paukščius ir kitokius tropikinių miškų gyvūnus, žemės ūkis ir kitokie augalai paliktų be natūralios apsaugos. Tropikinių miškų sunaikinimas pakeistų atmosferą, artėtų žemės augalų sunykimas, sunaikinimas. Suprantama, tai būtų pragaištinga visai žmonijai.

Todėl prašoma aukoti įsteigtai orangutanų globos organizacijai The Orangutan Foundation. Artimiausiu laiku reikėtų surinkti 50.000 dolerių. Norintieji įsijungti į orangutanų ir kitų gyvių apsaugos talką, prašomi rašyti (lietuviškai): 822 S. Wellesley Ave., Los Angeles, Calif. 90049 USA.

Kas norėjo, aukojo. Buvo galima įsigyti gražių orangutanų nuotraukų. Birutė, daugelio atsilankiusių apsupta, dar ilgai pasakojo apie gyvenimą tropikiniuose miškuose greta orangutanų.

Šiuo metu dr. Birutė Galdikaitė rašo knygą apie orangutanus. Ji yra plačiai žinoma tarptautiniu mastu.

UKRAINIEČIŲ IMPORTO IR EKSPORTO BENDROVĖ

FIRCHUKS

Siunčiame siuntinius į Lietuvą.

Turime moteriškų, vyriškų bei vaikiškų drabužių. Taip pat 220 voltažo radijų ir vaizdajuosčių rekordavimo aparatų.

610 Queen St. W., Toronto, Ont., M6J 1E3. Tel. 364-5036

A†A

JUOZUI KAMINSKUI

mirus,

brolį KAZIMIERĄ su šeima ir artimuosius užjaučiu –

Povilas Barbatavičius

A†A

GALINAI MAURUŠAITYTEI

mirus,

gimines, draugus ir pažįstamus nuoširdžiai užjaučiu –

Julė Šileikienė

A†A

TOMUI LEONUI

mirus,

jo tėvus ELENUTĘ ir PAULIŲ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Genė ir Eugenijus Kuchalskiai
Ona ir Bronius Sergaučiai

Nauji ir naudingi pasikeitimai siuntiniams į Lietuvą

Dabar galime siųsti siuntinius su pilnai apmokėtu muitu ir visomis kitomis išlaidomis, kaip buvo daroma iki 1984 metais. Leidžiamųjų siųsti daiktų sąrašas yra platesnis, kiekiai didesni ir muitas mažesnis.

Siūlome praktišką, naudingą ir pageidaujamą tokios sudėties siuntinį: sportinis kostiumas, "Adidas" arba "Puma" firmos, sportiniai vyriški arba moteriški žymiųjų firmų batai, puošni palaidinukė, išeiginiai marškiniai, 500 gr naturalios kavos (instant), 2 sv. įvairaus tualetinio muilo, moteriškas arba vyriškas lietsargis, striukė. **Siuntinio kaina $500**

Taip pat parduodame prekes ir Vilniaus užsienio valiutos parduotuvėje "Merkurius", kur kliento nurodytas asmuo gali pats prekę pasirinkti. (Automobiliai, šaldytuvai, mezgimo mašinos, televizijos aparatai, video, stereo magnetofonai ir kt.)

Sudarant testamentus suteikiame praktišką patarimą, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausiu ***paveldėtojui būdu***.

Baltic Stores Co. Z. Juras

11 London Lane, Bromley, Kent, BRI 4HB. England
Tel. 01 460 2592
Tik per Angliją pigiau ir greičiau

Juodąjį žemyną aplankius

Kelionė per Afrikos safari parkus Kenijoje, Zimbabvėje, Botswanoje

STASYS DALIUS

Senokai knietėjo pamatyti Afrikos džiungles su jos įvairiais žvėrimis, o taip pat ir žmones su skirtinga kultūra, papročiais ir gyvenimo būdu. Prieš pasirengiant kelionei, teko gerokai pavartyti kelionių agentūrų reklamines brošiūras, kol galop buvo apsistota ir pasirinkta "East African Travel" agentūra, kuri davė neblogą kelionės planą per tris savaites pamatyti tris Afrikos valstybes.

Kelionė prasidėjo iš Toronto. Nors tai buvo ekskursijos grupė, bet vadovas nelydėjo, ir tiktai Kenijoje pasitiko ir prijungė prie tenai sudarytos grupės. Teko vieniems prancūzų linijos lėktuvu skristi į Paryžių. Šį kartą keliavau ne vienas: mielas bičiulis Vincas panorėjo kartu keliauti ir iš arti pamatyti Afrikos gyvenimą.

Lėktuvas iš Toronto skrido trečiadienį. Greit suėjom į pustuštį lėktuvą ir galvojom, kad turėsime daug vietos naktį nusnūsti, tačiau Montrealyje įlipo labai daug prancūzų — nebeliko nė vienos tuščios sėdynės. Nors mudu sėdėjom prie lango, bet trečiai sėdynei gavome keleivį storą kaip arbūzą, gal kokių 300 svarų svorio. Jis šalia atsisėdęs ilgai muistėsi, kol įtilpo į sėdynę, bet atėjus vakarienės metui, kai reikėjo nuleisti staliuką, tai jokiu būdu nei jis, nei atėjusi patarnautoja nieko negalėjo padaryti — staliukui nebuvo vietos. Tad su visu padėklu jis persikraustė į priešakį.

Lėktuve naktis per Atlantą pamažu slinko, nors jau 2 v.r. pasidarė šviesu. Rytmetyje pasiekėm Paryžių, Charles de Gaulle orauostį. Dangus apsiniaukęs, debesuotas, protarpiais lietus bando lynoti. Mums sekantis lėktuvas į Afriką bus tik vidurnaktį, tad visai dienai turėjom viešbutyje rezervuotą kambarį. Greit perėję muitinės formalumus, žvalgomės kaip susirasti "Arcade" viešbutį. Mums dar Toronte buvo pasakyta, kad šis viešbutis esąs orauosčio ribose ir pastarojo autobusiukai nemokamai vežioja keleivius po visą rajoną. Nurodė net kelintame sustojime reikia išlipti. Tad be vargo radome viešbutį, tik kiek blogiau buvo, kol pataikėm įlipti į reikiamą autobusą. Turėjom tik rankinius krepšius, nes didžiuosius lagaminus buvom pasiuntę tiesiai į Kenijos Nairobi miestą. Kadangi po naktinio skridimo buvome pavargę ir mieguisti, tad atsidūrę viešbučio kambaryje nusprendėme po Paryžių nesitrankyti, o geriau pailsėti.

Vidurnaktį atsidūrėm milžiniškame keturių motorų sprausminiame lėktuve, kuris per aštuonias valandas atskraidino į Nairobį. Lėktuvu keliavo daugybė juodų ir pusjuodžių žmonių, bet visi kalbėjo prancūziškai. Žvalgėmės ar nepamatysime daugiau mūsų grupės žmonių, keliaujančių į safari parkus, bet nė vieno nesutikome.

Kenija

Kenija — anksčiau buvusi britų protektoratas, gavusi nepriklausomybę 1963 m. 1952 m. britam buvo sunkios dienos, kai tenai veikė Mau Mau teroristai, kurie, būdami slapta organizacija, siekė išstumti europiečius gyventojus iš krašto ir gauti nepriklausomybę. Gyventojų turi 22 milijonus ir užima 583.647 kv km. Gyventojus sudaro daugybė genčių, kurios vartoja skirtingas kalbas. Kaip vėliau vadovas aiškino, Kenijoje yra per 50 genčių kalbų, kurių keletas dar neturi net rašybos. Didžiausia gentis Kikuyu turi virš 3 mil. gyventojų, Luya — 2 mil. gyv. ir Kamba — per pusantro mil. gyventojų. Mums daugiausia girdėta ir spaudoje išgarsinta Masai gentis, kuri pasižymi aukštu ūgiu ir savo kariais. Taipgi yra mišrios grupės europiečių, azijiečių ir arabų.

Pagrindinė kalba — anglų, net ir pinigai atspausdinti angliškai. Kenijos gentys, gyvenančios šiaurėje, kur siekia Etiopiją, naudoja kupranugarius; vakarų pusėje prieina prie Ugandos, kurioje ir dabar dar nėra pastovios ir tvirtos valdžios, rytuose siekia Somaliją ir Indijos vandenyną, o pietuose — Tanzaniją, kuri taip pat turi daug safari parkų.

Pirmasis Kenijos prezidentas nuo 1963 m. buvo Mzee Jomo Kenyatta, kurio vardu pavadintas oraustis, mirė 1978 m. Palaidotas Nairobi mauzoliejuje. Jo kapo nei aplinkumos negalima fotografuoti. Iš viso Kenijoje labai daug kas draudžiama fotografuoti: prezidentas, ministeriai, kariai, valdžios pastatai. O jau žmones, ypač Masai genties, ypatingai draudžiama be jų sutikimo fotografuoti.

Nairobio orauostyje

Po nakties kelionės lėktuvas nusileidžia Nairobi orauostyje. Iš lėktuvo išlipus niekas jau neveža, pėsčiomis reikia pasiekti muitinę, kur juodi tarnautojai neskubėdami, pasidairydami į šalis, ima tikrinti ir štampuoti pasus. Taipgi čia reikia užpildyti pareiškimus, kiek su savim įvežama svetimos valiutos, nes išvažiuojant vėl tikrinama, kiek pinigų esi išleidęs. Draudžiama pinigus išsikeisti gatvėje, kur kursas žymiai aukštesnis negu bankuose. Piniginis vienetas — šilingas, kuris turi 100 centų. Banke už dolerį gavome 18 šilingų, o gatvėje siūlė po 25 šilingus.

Ekskursijos bendrakeleiviai Afrikoje Nuotr. St. Daliaus

Praėję pro pasų kontrolę skubame prie lagaminų atsiimti. Čia didelis susigrūdimas, nes atvykome apie 500 keleivių. Visokių kalbų ir aprangų mišinys. Vyrauja anglų, prancūzų, vokiečių kalbos, nes iš tų kraštų atvykę safari parkų lankyti.

Prie besisukančio rato, nešančio lagaminus, laukiame savojo, kuris vis nepasirodo. Bežiūrint praeina geras pusvalandis, o mudviejų lagaminų vis dar nėra. Pagaliau beveik visi atsiima savo lagaminus ir ryšulius, liekame keletas žmonių, kurių lagaminai dingę. Vėl reikia stoti į eilutę, kur reikia užpildyti pareiškimą dėl dingusio lagamino. O tas blankų pildymas taip lėtai eina, taip neskubotai atliekama, o mums dar reikia susirasti kelionės agentą, kuris turėjo laukti prie durų.

Užpildžius blankus dėl dingusių lagaminų, vienas juodukas ateina ir rodo į kampe pastatytus du lagaminėlius, klausdamas kieno jie yra. Nueiname paskui jį ir nudžiungame — juk tai mūsų ieškomieji! Pasigriebę neriame pro duris. Čia jau pustuštė salė, nes mums belaukiant lagaminų visi išsiskirstė. Nematydami mūsų belaukiančių, einame prie informacijos, kur mums greit suranda jau beišeinantį laukan mūsų kelionės agentą. Nusibodo jam laukti — buvo nusprendęs grįžti atgal į miestą. Dabar, paėmęs nešti lagaminus, atveda prie mažiuko autobusiuko ir įsodinęs veža į Nairobio miestą. Ir čia esame tik du keleiviai, vis dar nežinome su kokiais žmonėmis būsime grupėje.

Į miestą

Važiuojant į miestą judėjimas vyksta kaire puse. Pakelėje išdžiūvusi parudavusi žolė. Kur-ne-kur žaliuojantis medis ar krūmas. Labai išdžiūvusi apylinkė. Nors dar ankstyvas rytas, bet kelyje daugybė pėsčiųjų, o jau priartėjus prie miesto pakraščių tiesiog būriais eina. Jie skuba įvairiomis kryptimis, daug ir uniformuotų su knygomis mokinių, kurie žygiuoja į mokyklas. Daug žmonių gatvėse, ir visi juodi.

Mus atveža beveik į Nairobio miesto centrą "New Stanley" viešbutį, kur gyvensime porą dienų. Jau nas palydovas, paaiškinęs kas lankytina mieste, pasako, kad safari kelionei būsime paimti kito palydovo ir atsisveikinęs išnyksta. Vėl liekame vieni, nes savo grupės keleivių nematysime, kol nepradėsime kelionės. Prie viešbučio juodukų būrys siūlo įvairias statulėles, pinigus keisti, keliones į užmiestį, rankas atkišę prašo išmaldos. Kiek toliau paėjus, šaligatviuose sėdi elgetos, invalidai be rankų ar kojų pasidėję dubenėlius pinigėliam įmesti. Beveik kiekvienam kampe sėdi tokie elgetos, tai retas praeivis įmeta pinigėlį.

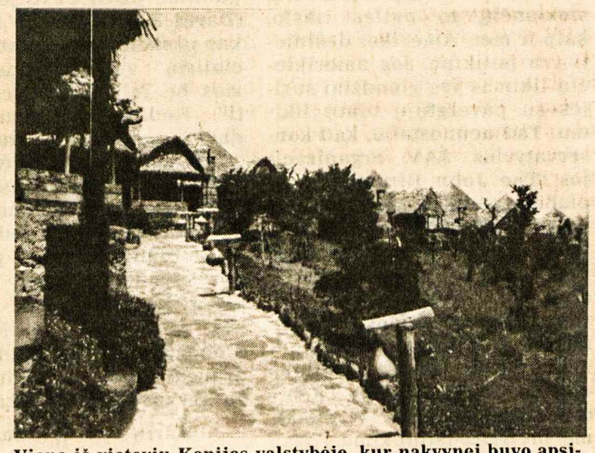

Viena iš vietovių Kenijos valstybėje, kur nakvynei buvo apsistoję 1988 m. ekskursijos dalyviai Nuotr. St. Dalius

Mieste

Pats Nairobio miestas turi apie pusantro milijono gyventojų. Pastatytas 5.500 pėdų aukštumoje, todėl naktys vėsios, o dienomis temperatūra pasiekia iki 80°F. Tačiau tas dvi dienas, kol buvome Nairobyje, buvo apsiniaukę ir debesuota, todėl saulė nekaitino.

Miestas gan kontrastingas: centre plačios gatvės su daugiaaukščiais pastatais, bankais, krautuvėmis, paminklais ir žydinčiais krūmais. Tačiau ant šaligatvių įvairios prekybos būdelės, pardavėjai ir marga, marga minia. Čia matysi moderniai, gražiai apsirengusias juodukes moteris, kaukšinčias aukštais batukais, ir kitos genties moteris iki žemės siekiančiais drabužiais, su ryšuliais ant galvų. Vyrai tarnautojai ar verslininkai apsirengę daugiausia juodomis eilutėmis, baltais marškiniais su kaklaraiščiu, nors klimatas karštas, o šalia jo skuba su turbanu ant galvos, plačiu ploščiumi apsisiautęs, nešulį per petį persisvėręs keleivis.

Sekančią dieną turėjome laisvą, tad panorom padaryti išvyką po miestą su vadovu. Paėmėme pusės dienos kelionę po įdomesnes vietas. Susirinko gan didelė baltųjų grupė iš įvairių viešbučių.

Nairobio miestas neturi senos praeities, nes nėra nei šimto metų senumo, kai buvo britų įkurtas. Pradėtas statyti, kai nuo upės džiunglėse buvo pradėtas tiesti geležinkelis, kuris sujungė Mombasos miestą su Viktorijos ežeru (916 km. ilgio).

(Bus daugiau)

"Aš kviečiu jus"

Nauja knyga apie Šv. Marijos apsireiškimus Medjugorje

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

Neseniai Čikagos ir Gary lietuviai buvo supažindinti su kun. dr. Kęstučio Trimako knyga "Aš kviečiu jus" apie Švč. Mergelės Marijos apsireiškimus Medjugorje, Jugoslavijoje. Ta proga net keturiose vietovėse vyko padėkos Mišios drauge su "Židinio" suorganizuotom sutiktuvių programom Lietuvių jaunimo centre, Čikagoje, Gary lietuvių parapijos salėje ir Pasaulio lietuvių centre Lamonte, o dvasinio atsinaujinimo ir maldos diena – Dyer, Indianoje.

Jaudino ir žavėjo baltos lelijos prie altoriaus ir prie Mergelės Marijos bareljefo. Lyg aidu atsiliepė vaikystės dienų giesmė:

Mes, Marijos vaikai,
Kelkim širdis aukštai,
Tegul žydi lelijos
Garbei Marijos . . .

Po kelionių į Medjugorje kun. Trimakas subūrė "Židiny" tikinčiuosius, pasiryžusius vykdyti Marijos nurodymus, parašė knygą, atskleisdamas apsireiškimų turinį.

Tai ta pati Marija, apsireiškusi Šiluvoje, stebuklingai guodžianti Aušros Vartuose, Žemaičių Kalvarijoje ir kitur.

Apsireiškimai Medjugorje prasidėjo 1981 m. Joninių pavakary. Šiandien, po beveik aštuonerius metus trunkančių apsireiškimų, jau seniai prašokusių tūkstantį, apie aštuoni milijonai maldininkų iš viso pasaulio aplankė šią vietovę. Natūraliai neišaiškinamų reiškinių regėtojai reguliariai priima iš Švč. Marijos žodžius ir juos tiksliai perduoda pasauliui.

Jugoslavijos vyskupų konferencija nuo 1987 m. tiria apsireiškimų autentiškumą. Zagrebo kardinolas Kuharič yra įsitikinęs, jog įvykiai Medjugorje yra antgamtiniai. Splito arkivyskupas Franič viešai pripažįsta, kad Medjugorje per dvejus metus yra įkvėpusi daugiau atsivertimų, negu religinė veikla Jugoslavijoje per 40 metų. Tačiau vietos vyskupas P. Žanic apie minėtus reiškinius yra neigiamos nuomonės.

Paklaustas popiežius dėl maldininkų kelionių, atsakė: "Tegul tik jie vyksta, tegul ten meldžiasi, pasninkauja ir atsiverčia". Kai kurie dvasiškiai prisipažįsta neišmokę ilguose teologijos kursuose to, ką Medjugorje juos išmokė per kelias savaites. Širdys atsiveria Evangelijai. Visi meldžiasi ir pasninkauja, visi eina išpažinties. Niekad jiems netekę klausyti išpažinčių, atliktų su tokiu giliu nuoširdumu.

Pasikeitė patys Medjugorje gyventojai. Jie turi kantrybės išbūti kelias valandas šventovėje, meldžiasi grįžę į namus, dirbdami laukuose. Daugelis pasninkauja dukart savaitėje. Žmonės nė neklausia, ar apsireiškimai tikri. Jie sako: "Tai aišku iš mūsų gyvenimo. Nebenorime gyvenimo su barniais ir peštynėmis; dabar mes esame visi laimingi". Žmonės buvo ir tebėra sunkiai dirbą ir vargingai gyveną kaimiečiai. Jų didžioji gėrybė – Dievo ir artimo meilė. Tai tikra krikščionių bendruomenė, susirūpinusi ne žemišku lobiu, o savo išganymu.

Kun. K. Trimakas gražiai išleistoje knygoje "Aš kviečiu jus" planingai pateikia rinkinį Marijos žodžių, Jos pareiškimų ir prašymų, rodančių kelią į išganymą ir amžinąją laimę.

Marija pasakė regėtojams Medjugorje: "Jei pasaulis nori būti išgelbėtas, turi ieškoti taikos kelio; dabar jis eina pražūties keliu". Taigi taikos bei ramybės siekimas per tikėjimą, meilę, maldą, pasninką, atgailą ir sakramentinę malonę sudaro šios knygos esmę. Tai kelias į taiką Kristaus karalystėje. Anot kun. K. Trimako, tai "Jėzaus Evangelija, perduota Jo Motinos žodžiais; tai praktiškoji teologija, kuri privalo būti įgyvendinta žmonių, kurie save laiko Jos vaikais".

Nors daugelis knygų apie Marijos apsireiškimus Medjugorje daugiau ar mažiau chronologine tvarka perduoda Jos žodžius, tačiau dar nėra kito tokio pilno rinkinio, kaip kun. Trimako paruošto, kuriame būtų išspausdinti ligi 1988 m. pabaigos perduoti Dievo Motinos žodžiai ir raginamai – ne pagal datas, o pagal temas. Vien už tai reikia knygos autorių sveikinti ir jam dėkoti už kruopščiai atliktą darbą.

Ilgiausias ir išamiausias kun. Trimako knygos skyrius yra apie maldą. Perskleidęs 50 puslapių, suradau Marijos žodžius apie maldą pusantro šimto kartų. Štai maža dalis Jos pamokymų.

"Mieli vaikai, taika (ir ramybė) neįmanoma be maldos . . . Dvasios ramybė nelaimina žmogiškais metodais; jokia technika neneša taikos, jokia koncentracijos forma – tiktai Jėzus Kristus, kai mes (maldoje) susitinkame su Juo . . ."

"Jei norite būti laimingi, veskite paprastą ir kuklų gyvenimą. Nekomplikuokite savo problemų, leiskite Dievui jas išspręsti . . . Jei nesimeldžiate, negalite suvokti nei mano meilės, nei kiekvienam iš jūsų skirtų Dievo planų . . . Jūs neturite nuogąstauti dėl savo nuodėmių; kada jūs meldžiatės – nuodėmės turi būti pamirštos . . . Per maldą galite visiškai nuginkluoti šėtoną ir sau užsitikrinti laimę . . . Svarbiausias dalykas visiems krikščionims: įžengti į maldos vidų, tik tada galėsite teisingai apsispręsti . . . Jei melžiatės, pasninkaujate – gausite viską, ko prašote . . ."

Dažnai Marija prabyla trišauksmiu: "Melskitės, melskitės, melskitės!"

"Jūs meldžiatės per mažai, o dirbate per daug . . . Melskitės prieš pradėdami darbą ir jį pabaikite malda . . . Aš kviečiu jus į maldą širdyse, ne iš įpročio . . . Man nereikia šimto ar dviejų šimtų "Tėve mūsų". Geriau sukalbėti vieną, bet melstis taip, kad rastumėte Dievą . . . Negausite nieko iš ginčų, viską – iš maldos . . . Jūs galite sulaukti malonės tą pačią akimirką, arba po mėnesio, arba po dešimties metų – tai priklauso nuo jūsų . . . Kai bandymai sunkiai slegia, nesiskųskite ir nedejuokite – būkite laimingi ir melskitės . . . Kiekvieno gundymo metu Dievas jus bando; prisiartinkite prie Jo su meile ir atvira širdimi . . . Brangieji, melkitės, kad Dievas ateitų jums į pagalbą, tačiau ne pagal jūsų norus, o pagal Jo meilę . . . Aš prašau jus neleisti mano Širdžiai kruvinai verkti dėl nuodėmės žūstančių sielų. Dėl to, brangūs vaikai, melskitės, melskitės, melskitės . . . Melskitės, kad savyje atpažintumete blogį . . . Gyvenkite žodžiais: 'Aš myliu Dievą.' Per meilę galite pasiekti viską – net ir tai, kas jums atrodo neįmanoma . . . Išmokdami mylėti artimuosius, išmoksite mylėti visus. Melskitės! Tikėjimas jumyse atgims, ir jūs būsite laimingi" . . .

Taigi malda – raktas į Dievo ir artimo meilę; malda – rak-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Lietuvon po daugelio metų atvykusį poetą **BERNARDĄ BRAZDŽIONĮ** gegužės 23 d. Vilniaus orauostyje sutiko giminės ir didelis būrys jo talento gerbėjų. Jiems jis skaito savo naujausią eilėraštį apie Lietuvą, nuėjusią Golgotos kryžiaus klaikų kelią, imančią vėliavą trispalvę į rankas Nuotr. Dovydo Fligelio

"Mindaugas" Australijoje

ISOLDA I. POŽELAITĖ-DAVIS

XV Lietuvių dienų atgarsiai: Lietuvos rašytojo Justino Marcinkevičiaus drama-poema

Per XV-tąsias Australijos lietuvių dienas Adelaidės teatras "Vaidila" simboliškai ištiesė ranką Lietuvos dramaturgams, suvaidindamas Justino Marcinkevičiaus dviejų dalių dramą-poemą "Mindaugas".

Tai nėra lengvai pastatomas veikalas išeivijoje. Stokojame ar iš viso neturime profesionalių aktorių. O šitoje dramoje reikia turėti, be keturiolikos šalutinių rolių aktorių bei statistų, ir penkis patyrusius, stiprius – jais remiasi visa drama. Todėl lenkiam galvą režisieriui Vytautui Opulskiui, aktoriams, dekoracijų bei kostiumų kūrėjams, šviesos specialistams ir kitiems talkininkams, kurių dėka žiūrovai galėjo pasigėrėti minėta drama 1988 m. gruodžio 28 d. Scott teatre, Adelaidėje.

Veikalo pavadinimas "drama-poema" intriguojantis. Uždangai pakilus, paaiškėja kodėl. Autoriaus kalba yra poetiška, sklandi, ritmiška. Monologai, dialogai turi vidinį rimą, bet ne tikslų eilučių paskutinių skiemenų sąskambį. Besiklausant dramos kalbos, peršasi mintis, kad tai poetinis pasakojimas – poema. Todėl aktoriai turi turėti gerai apvaldytus, niuansuotus balsus ir puikią tareną, kad galėtų perduoti kalbos skambumą ir grožį.

Dramos dialogų kaita duoda progos veikėjams išreikšti savo mintis, suformuotas anų laikų nuotaikoje. Personažų įsitikinimų, nusistatymų, pažiūrų bei jausmų sankryža padeda rutulioti veiksmą, kelti draminę įtampą, kuri veda prie konflikto. Tuo tarpu metraštininkų dialoguose pats autorius dažnai prakalba į žiūrovus. O valdovo monologuose (iš 117 nedidelio formato dramos puslapių, Vilnius, "Vaga", 1968, vienas ketvirtadalis viso veikalo yra Mindaugo dialogai ir monologai) atsiskleidžia jo mintijimas, nuotaikos, vidiniai konlfiktai.

O kasgi rūpi J. Marcinkevičiaus Mindaugui? (Kiek veikale istorinių faktų ir kiek autoriaus kūrybos, nenagrinėsime, nes tai tema, kuriai reikėtų pašvęsti atskirą studiją). Autorius, kalbėdamas baltojo metraštininko ir valdovo lūpomis, nusako rūpesčio apimtį:

O žmogus? O žmonės?
Kas dedasi juose? Kas juos kankina?
Kodėl jie džiaugiasi? Kodėl jie liūdi?
Kodėl juose taip viskas susipynę
Į neišnarpliojamą kamuolį?
. . .
Mums reikia visumą aprėpti.
Žmogų!
Jo priežastį ir tikslą jo
išaiškint". (Psl. 9-10)

J. Marcinkevičius yra humanistas. Jam rūpi kankinantis žmogaus būsenos klausimas. Autorius taip pat pabrėžia konfliktą, kurį sukelia asmeniškos laimės ir pareigos susikirtimas. Mindaugas pasirenka Lietuvą. Jos valstybingumas tampa aukščiausiu siekiu. Tačiau šis tikslas yra savaip interpretuojamas, nepaisant patarimų, neatsižvelgiant į tautos gerovę. Jam Mindaugas – žmogus paaukoja viską: savo žmogiškumą, meilę, dukterį, draugus ir tikėjimą:

Mes paaukojome save. Kodėl,
Kodėl mes negalėjom būt laimingi?
A, mes galvojom apie tėvynę . . .
. . .
Aš padarysiu Lietuvą. Sukursiu
Ją iš ugnies, iš molio ir vandens.(Psl. 29)

Ar Mindaugui svarbu sukurti Lietuvą, kad būtų jos karaliumi? Ar jis trokšta asmeninės šlovės?

Jūs prieš mane
Ant kelių šliaužiosit . . .
(susigriebia)
Ne prieš mane:
Prieš mus, prieš Lietuvą –
galingą, stiprią . . . (Psl. 26)

Žodį MANE Mindaugas pakeičia į MUS – Lietuvą. Jo poziciją keičiasi. Veikalo pradžioje jis trokšta meilės, garbės, absoliutaus autoriteto, tačiau pamažu įvyksta jausmų ir mintijimo perkaita, kuri veda į neišvengiamą katastrofą. Viską Lietuvai paaukojęs, valdovas žūsta nuo sąmokslininko rankos. Lietuvos žemėlapis, kurį jis taip atkakliai lipdė iš molio, subyra į šukes. Lietuvos valstybingumui gresia pavojus:

Ką jie padarė! Viso amžiaus
triūsą
Sudaužė ir suskaldė . . .
Kas dabar
Suvienys ją ir sulipdys? Tėvyne,
Brangioji mano! (Psl. 116)

Ši gaili aimana ir toliau sekanti išpažintis atskleidžia Mindaugo tragedijos gylį. J. Marcinkevičius davė savo pagrindiniam veikėjui klasikinio teatro tragizmo branduolį: žmogus, kuris nesiskaito su kitais pasikelia į puikybę ir pats lieka kaltas dėl savo pražūties. Tiesa, J. Marcinkevičiui geriau pavyko pavaizduoti Mindaugą—žmogų nei Mindaugą—valdovą. Pasiteisinti, kad viskas, įskaitant ir nusikaltimus, daroma tėvynės labui – nesunku. Bet, įtikinamai suvaidinti šį momentą scenoje – kitas dalykas.

Vertėtų pastebėti, kad J. Marcinkevičius ir dramos sąrangoje naudoja antikos, vėliau klasikinės prancūzų tragedijos schemą. Uždangai pakilus, visos aplinkybės taip susklosto, kad herojus negali išvengti jam skirto likimo. Tai pagilina jo tragizmą. Tad įtikinančiai suvaidinti šio valdovo vaidmenį tikrai nėra lengva. Aktorius turi būti visapusiškas – pajusti ir sumaniai perduoti prieštaraujančių jausmų skalę. Mindaugo nuotaikos keičiasi: čia jis garbėtroška, čia mylimasis atsisakantis mylimosios, čia vėl jį matome verčiantį visus paklusti jo autoritetui, jo norams, jo būsimosios Lietuvos vizijai.

Bronius Rainys kompetentingai atliko šį vaidmenį. Esant kitokiom sąlygom, mes jį matytume profesionalų scenoje. Jis turi gerai apvaldytą malonaus tembro balsą, puikią tareną ir neeilinę atmintį. Jo Mindaugas perėjo ištisą jausmų gamą: jis buvo nekantrus, klastingas, despotiškas, karštas patriotas ir savotiškas filosofas, sprendžiantis neišsprendžiamus lemties klausimus. Vis dėlto monologuose būtų galėjęs daugiau moduliuoti balso intonacijas. Tiesa, Rainys pabrėžė mąstytojišką vaidmens aspektą. Dėl to jis taupiai naudojo judesius ir scenos plotą. Vaidyba pasidarė gan statiška – gal ir per daug nejudri. Vis dėlto jo Mindaugas pirmavo scenose, nors ir ramiausiai stovėdamas ar sėdėdamas. To pasiekė didelio susitelkimo dėka. Vieną išimtį sudarė mizanscenos su seniu puodžiumi, kurį vaidino Vytautas Vosylius. Jose du geri aktoriai atsvėrė vienas kito vaidybą. Manyčiau, kad vien tik dėl jų verta žiūrėti šį veikalą. Buvo nemažai ir kitų mizanscenų, kurios patraukė publiką vaidyba, geru pauzavimu, vykusia interpretacija. Tai režisieriaus ir aktorių nuopelnas. Jie, gerai išstudijavę dramą, pasikliaudami intuicija ir judesių bei mostų darna, pasiekė vaidybinės harmonijos.

Rainys gyvena maždaug 250 km nuo Adelaidės. Savo vaidmenį išmoko atmintinai jau pačioje pradžioje, nes galėjo atvykti tik į svarbiausias repeticijas. Vaidinimas apsiėjo be suflerio, tačiau buvo ir šalutinių pasekmių: kiti aktoriai privalėjo prisitaikyti prie Rainio sukurto pagrindinio personažo. Kadangi Rainys mažai judėjo scenoje, tai kiti veikėjai turėjo dinamiškiau vaidinti, kitaip vyksmas būtų per daug sulėtėjęs ir tapęs monotinišku.

Dausprungas – Viktoras Ratkevičius, patyręs aktorius, turėjo irgi gan sunkų uždavinį. Mindaugo nejudrumui jis priešpastatė judrumą, vis sukdamas ratą apie sėdinti Mindaugą, o ekspresyviais mostais ir sodriu balsu bandė atsverti pastarojo ramumą. Tačiau Dausprungas yra vyresnysis brolis, senojo tikėjimo šalininkas, siekiantis išsaugoti senąją tvarką, ramus, taikus žmogus. Tad Mindaugo ir Dausprungo vaidybos sukeitimas, būtų labiau atitikęs potekstę. Aišku, režisierius galėjo sąmoningai to nepageidauti vardan Mindaugo vaidybinio vientisumo.

(Bus daugiau)

BRONIUS RAINYS Justino Marcinkevičiaus "Mindaugo" karaliaus vaidmeny Adelaidėje per Australijos lietuvių dienas Nuotr. Vyt. Vosyliaus

Atsiųsta paminėti

Jurgis Gimbutas, JONAS ŠIMOLIŪNAS inžinierius–valstybininkas–profesorius 1988. Išleido Šaulių sąjunga tremtyje. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicago, IL.

Antanas Lipskis, KAI SAULĖ LIEPĖ. Eilėraščiai 1989. Lietuviškos knygos klubas. Spausdino "Draugo" spaustuvė 1989 m. 4545 West 63rd St., Chicago, IL.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV LB Niujorko apygardos valdyba su savo pirm. Vytautu Alksniniu šį rudenį Kultūros židinyje surengs vėl gastrolių atvykstančio sol. Vacio Daunoro, Vilniaus operos boso ir Vilniaus konservatorijos profesoriaus, koncertą. Su juo žada atvykti pianistas Bekeris ir aktorius Gražys. Jie čia turės seriją koncertų įvairiose vietovėse.

Kristijono Donelaičio 275 metų gimimo sukaktį Detroito lietuviai paminėjo gegužės 7 d. Šv. Antano parapijos salėje. Minėjimą įvadiniu žodžiu pradėjo Lietuvių žurnalistų sąjungos Detroito skyriaus valdybos pirm. Vytautas Kutkus. Apie K. Donelaitį ir jo 275-tąjį gimtadienį kalbėjo pedagogė Jūratė Pečiūrienė, minėjiman atvežusi keturias "Metų" laidas, juostą su tautiniais papuošalais. K. Donelaičio "Metų" ištraukas skaitė buvęs detroitietis saviveiklinio teatro aktorius Vincas Žebertavičius. Rengėjų vardu programos atlikėjams ir parapijos klebonui kun. Alfonsui Babonui už parūpintą salę padėkojo V. Kutkus.

Baltimorės lietuviai balandžio 16 d. minėjo šiame mieste tebeveikiančio Tautinio knygyno aštuoniasdešimtmetį ir "Varpo" šimtmetį. Minėjimą surengė Baltimorės lietuvių tautinio knygyno valdyba su pirm. Gene Auštriene. Mirusiems knygyno steigėjams ir varpininkams skirtas Mišias Šv. Alfonso lietuvių parapijos bažnyčioje atnašavo klebonas kun. A. Dranginis. Oficialioji minėjimo dalis įvyko didžiojoje Lietuvių namų salėje. Paskaitą skaitė vašingtonietis inž. Antanas Dundzila, pirmiausia pabrėžęs, kad 1908 m. įsteigtas Baltimorės lietuvių tautinis knygynas iš tikrųjų tėra dabar tebeveikianti biblioteka. Tą senąją biblioteką suorganizavo 16 vietinių lietuvių grupių, o valdžios įstaigoje 1908 m. balandžio 6 d. įregistravo J. Vasiliauskas, P. Lazauckas ir K. Baltrušaitis. Biblioteka, jungusi apie 200 skaitytojų, turėjo didelės įtakos senųjų ateivių apšvietai. Dabar ji tebeveikia Lietuvių namų vadovybės parūpintame kambaryje, nors skaitytojų teliko apie dešimtį. Antrą paskaitą apie žurnalo "Varpas" sukaktį turėjo skaityti buvusio varpininko ir Lietuvos prez. dr. Kazio Griniaus sūnus Liūtas, staiga miręs š. m. sausio 18 d. Vašingtono priemiestyje Springfielde. Paskaitininkas inž. A. Dundzila, minėjimo dalyvius paprašęs tylos minute pagerbti a.a. inž. Liūto Griniaus atminimą, pats aptarė 1889-1906 m. Tilžėje ir Ragainėje ėjusį "Varpą", jo ir dr. V. Kudirkos reikšmę Lietuvai. Koncertinę programą lietuvių kompozitorių dainomis pradėjo sol. Janina Brazauskienė, tautiniais šokiais užbaigė V. Vaškienės paruošti "Ratelio" sambūrio nariai.

JAV LB kultūros tarybos tradicine tapusi IX-ji premijų šventė įvyko gegužės 20 d. Jaunimo centre Čikagoje. Dvi 1988 m. mokslinio veikalo premijas po $3.000 laimėjo: dr. Petras Jonikas – už veikalą "Lietuvių kalba ir tauta amžių būvyje", dr. Algirdas Greimas – už veikalą "Tautos atminties beieškant". Šias premijas parūpino pati JAV LB krašto valdyba. Kultūros tarybos 1988 m. premijų laureatais tapo: muzikos – pianistas Andrius Kuprevičius, teatro – Los Angeles dramos sambūris, žurnalistikos – Vytautas Meškauskas, dailės – dail. Zita Biliūnaitė-Sodeikienė, radijo – lietuviškos programos vedėjas Juozas Stempužis. Premijoms po $1.000 buvo gauta iš JAV lietuvių fondo. Tad jas įteikė Stasys Baras ir Marija Remienė, o JAV LB krašto valdybos premijas – pirm. dr. Antanas Razma. Dr. A. Greimo premiją priėmė jam atstovavusi Birutė Drungienė, V. Meškausko – "Vilties" draugijos pirm. Vaclovas Mažeika, Los Angeles dramos sambūrio – valdybos pirm. Vincas Dovydaitis. Koncertinę dalį pradėjo Dariaus Polikaičio muzikinis ansamblis jo sukurtomis naujoviškomis dainomis. Joms buvo panaudoti trys eilėraščiai – Kazio Bradūno "Ryto malda", Antano Gustaičio "Aukštielnikas", Bernardo Brazdžionio "Tik po audros". Inscenizaciją Kosto Ostrausko "Raudonkepuraitės" tema atliko Los Angeles dramos sambūrio rež. Petras Maželis, aktoriai Sigutė Mikutaitytė-Lounds, Ema Dovydaitienė ir Vincas Dovydaitis. JAV LB kultūros tarybos pirm. Dalia Kučėnienė kiekvienam laureatui įteikė medalį su specialia juostele. Oficialioji dalis baigta visų sugiedotu giesme tapusios dainos "Lietuva brangi" posmeliu.

Klaipėdos muzikinis teatras savo repertuarą papildė vienaveiksmėmis komiškomis operomis "Rita" ir "Varpelis", kurias prieš pusantro šimto metų yra sukūręs italų kompozitorius Gaetanas Donizettis. Premjerinius spektaklius paruošė dirigentas Enas Kivilas, režisieriai Sigitas Petkus ir Gintas Žilys, dail. Henrikas Cipparis, koncertmeisteriai Areta Beinarytė, Danutė Paulavičiūtė, Natalija Simonova ir Virginijus Pupšys. Vaidmenis sukūrė solistai — Jadvyga Grikšienė, Vytautas Kurnickas, Arvydas Sauspreikšaitis, Šarūnas Juškevičius, Galina Iljina, Mindaugas Gilys, Daiva Žūsinaitė.

Dvidešimt penktasis "Poezijos pavasaris" pralaisvėjusioje Lietuvoje šiemet buvo surengtas gegužės 25-28 d.d. Į jo tradicinius renginius įsijungė du svečiai iš JAV — Bernardas Brazdžionis ir Vitalija Bogutaitė-Keblienė. Renginiai pradėti Vilniuje gėlių padėjimu prie Salomėjos Nėries, Adomo Mickevičiaus ir Aleksandro Puškino paminklų, išlydėtuvių vakaru prie Juozo Mikėno "Pirmųjų kregždžių" skulptūros Neries pakrantėje. "Poezijos pavasario" šventė gegužės 26 d. atkeliavo į Kauną. Istorijos muziejaus sodelyje jos dalyviai gėlėmis papuošė Salomėjos Nėries kapą, dr. J. Basanavičiaus, S. Daukanto, dr. V. Kudirkos, Maironio biustus, Nežinomo kareivio paminklinį akmenį. Iškilmė prie Laisvės paminklo pradėta poezijos valandėle. Aktoriai Rūta Staliliūnaitė ir Laimonas Noreika skaitė Salomėjos Nėries, Vinco Mykolaičio-Putino, Antano Miškinio, Bernardo Brazdžionio eilėraščius. Muziejaus bokšto varpams skambinant Juozo Naujalio "Lietuva brangi", rašytojai ir visuomenės atstovai padėjo gėlių Laisvės paminklo papėdėje. Pokalbiai apie literatūros reikšmę tautos gyvenime, jos liaudiškąsias ištakas įvyko Maironio lietuvių literatūros muziejuje, J. Paleckio viešojoje bibliotekoje, "Jiesios" dailiosios keramikos gamykloje.

Vakare gausūs šventės dalyviai susirinko Palėmone, Lakštingalų krantinėje prie S. Nėries namelio. Visiems sugiedojus Tautos himną, Kauno miesto vykdomojo komiteto pirm. Petras Staškūnas XXV-jo "Poezijos pavasario" laureatu paskelbė Bernardą Brazdžionį, laimėjusį komiteto prizą už Lietuvoje ką tik pasirodžiusią rinktinę "Poezijos pilnatis". B. Brazdžionis, apjuostas tautine juosta, papuoštas ąžuolo lapų vainiku, uždegė šventės aukurą ir skaitė savo eilėraščius, priminęs, kad kūrėjas visada žygiuoja gyvenimo procesijos priešakyje. Tiesos ieškojimas esąs viso meno, visų dorų žmonių tikslas, svarbus ir laisvėn žygiuojančiai tautai, siekiančiai šviesesnio rytojaus. Kalbėjo ir kiti svečiai iš užsienio. Savo naujausius eilėraščius skaitė lietuvių poetai. Lakštingalų krantinėje pirmą kartą skambėjo Sibiro tremtinių poezija. Mažasis šventės prizas įteiktas šiaulietei Ingai Bogomolovaitei, jauniausiai "Poezijos pavasario" dalyvei. Šventės aukurui gęstant, jausmingai nuaidėjo J. Naujalio melodija "Lietuva brangi", B. Brazdžionio eilėraštis "Gyvajai Lietuvai".

Poetų grupės iš Palemono išvyko į Biržus, Pasvalį, Rokiškį, Trakus, Radviliškį, K. Donelaičio muziejų Tolminkiemyje, pas Suvalkų krašto lietuvius. Gegužės 28 d. baigminis "Poezijos pavasario" vakaras įvyko Vilniaus universiteto mokslo muziejuje, buvusioje Šv. Jono bažnyčioje. Čia labai šiltai buvo sutiktas "Poezijos pavasario" laureatu paskelbtas B. Brazdžionis, susilaukęs dar vienos premijos, kurią paskyrė Lietuvos mokslinės techninės kūrybos draugijų respublikinė taryba. Dvigubam laureatui B. Brazdžioniui visi sugiedojo "Ilgiausių metų". Kauno dramos teatro aktorei Virginijai Kochanskytei, pripažintai geriausia šio "Poezijos pavasario" skaitove, įteiktas Vilniaus miesto vykdomojo komiteto kultūros valdybos prizas. Programon ji įsijungė B. Brazdžionio eilėraščiu "De profundis". Savo kūrinius skaitė poetai: B. Brazdžionis, A. Marčėnas, I. Bogomolovaitė, V. Bogutaitė-Keblienė, J. Juškaitis, J. Graičiūnas, J. Mačiukevičius, V. Šulcaitė, J. Jakštas, A. Bučys, M. Vainilaitis, R. Graibus, S. Geda, M. Karčiauskas, J. Strielkūnas. **V. Kst.**

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	9 1/2%
180-185 d. term. ind.	9 3/4%
1 metų term. indėlius	10 %
2 metų term. indėlius	10 %
3 metų term. indėlius	10 %
1 metų GIC-met. palūk.	11 1/4%
2 metų GIC-met. palūk.	11 %
3 metų GIC-met. palūk.	10 3/4%
1 metų GIC-mėn. palūk.	10 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	8 3/4%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	11 1/4%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	11 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10 3/4%
Specialią taup. s-tą	8 %
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	9 1/4%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki	5 3/4%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	13 %
Sutarties paskolas nuo	13 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	13 1/4%
2 metų	13 %
3 metų	13 %
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ir 3 metų	11 3/4%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 41 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS
2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
* atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
* įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
* atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent, etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000 res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling) Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

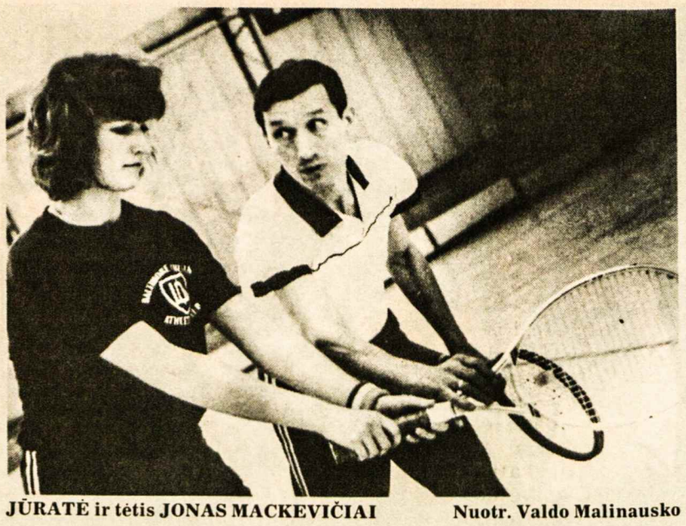

JŪRATĖ ir tėtis JONAS MACKEVIČIAI Nuotr. Valdo Malinausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

T.V.

Ekonomistė, kuriai patinka tenisas

MARYTĖ MARCINKEVIČIŪTĖ

Specialiai "Tėviškės žiburių" sporto skyriui iš Vilniaus. Pasakojimas apie daugkartinę Lietuvos teniso čempionę Jūratę Mackevičiūtę.

Daugkartinės Lietuvos teniso čempionės vilnietės Jūratės Mackevičiūtės kiekviena diena prasideda ryto mankšta. Sportuoja ne viena: su tėčiu, Vilniaus ekonominės kibernetikos ir finansų fakulteto profesoriumi. Niekam kitam, tik tėčiui Jūratė labiausiai dėkinga, kad šiandien ji – žinoma Lietuvos tenisininkė, III pasaulio lietuvių žaidynių Adelaidėje dalyvė. TSRS sporto meistrė. Gerai, kad tėtis toks užsispyręs, atkaklus. Kitaip – sudie, tenise.

... Tėtis dešimtmetę dukrą už rankutės atvedė į teniso aikšteles. Tačiau Lietuvoje tenisą ne taip paprasta išmokti žaisti. Reikia praeiti konkursą. Gi Jūratė jame buvo ... paskutinioji.

— Jums ne vieta tenise. Bandykite laimę kitur, — tada pasakė "priėmimo komisijoje" Jūratei.

— Ach, taip. Nieko. Visvien įrodysim, kad tenisas ne toks jau užburtas žaidimas, nepasiekiamas kaip tas Biliūno "Laimės žiburys", – tvirtai nusprendė Jonas Mackevičius ir netrukus su dukra jau bildėjo į Druskininkus, kur ėmė įsisavinti specialius teniso pratimus.

Darbas nenuėjo veltui. Jūratę priėmė į grupę. Iš pradžių treniravosi pas Kęstutį Makarevičių, o dabar, talkinant tėčiui, meistriškumą padeda kelti treneris Algimantas Paltarokas, daugkartinis Lietuvos čempionas.

— Tikras vargas tiems, kas Lietuvoje pasiryžta tapti tenisininkais. Vasarą šiokias tokias aikšteles dar turim, o žiemą kaip tie čigonai klajojam iš vienos vietos į kitą. Kiekvieną dieną treniruojamės vis kitur: tai "Dinamo" manieže, universiteto salėje, vidurinėje mokykloje Baltsupiuose. Kaip tobulėti, nugalėti pajėgias varžoves? – sako Jūratė.

Ne, sporto salių Lietuvoje ne tiek jau mažai. Tačiau durys lauko tenisininkams dažniausiai būna uždarytos. Tenisas Lietuvoje nei garsus, nei populiarus. Svariais laimėjimais pasigirti negalim. Akių nuo televizijos neatitraukėm, kai pergales pasaulio aikštelėje "šienavo" Vitas Gerulaitis, ir dūmojom: "Kažin, ar pavyks kada ir mums tokį talentą išugdyti?" Gal ir pavyks nepraraskim vilčių. Juk ir Vida Vencienė, Kalgario olimpinė žiemos čempionė, tarsi iš dangaus nukrito. Sniego Lietuvoje neperdaugiausia, šiemet žiemos beveik nebuvo, sporto bazę irgi vienintelę Ignalinoje teturim, o galim pasidžiaugti olimpiniu auksu ir bronzos medaliais.

Paklausykim, ką apie mėgiamą sporto šaką sako Jūratė Mackevičiūtė.

— Kai mokiausi mokykloje, bepigu buvo tenisą žaisti. Dabar – žymiai sunkiau. Mokausi universiteto pramonės ekonomikos fakulteto trečiame kurse. Nors ir esu Lietuvos čempionė, tačiau supratau, kad iš teniso duonos nevalgysiu. Mokslas man tapo svarbiau už sportą. Štai kodėl vis sunkiau laimėti sąjunginius turnyrus, nugalėti pajėgias varžoves. Sugrįžau iš Adelaidės, ir – už knygų. Praleidau daug paskaitų, tenka drauges vytis. Vien dėl mokslo atsisakiau daugelio turnyrų, treniruočių Vidurinėje Azijoje ir Kaukaze.

Jūratė – mokslo žymūnė, mokosi tik labai gerais pažymiais. Savarankškai studijuoja anglų kalbą ir kartu su tėčiu susižavėjo ... rytiečių mityba. Naudojasi japonų dydytojo Ozavo receptais ir jau kuris laikas pripažįsta tik kruopas ir daržoves. Sakosi puikiai jaučiasi: per penkias tokias badavimo dienas numetė du kilogramus svorio.

Puikias meistriškumo pamokas Jūratė gavo Amerikoje, kuomet teniso paslapčių ją mokė garsiojo Vito Gerulaičio tėtis Vytautas. Susižavėjo mūsų tenisininkė idealiomis aikštelėmis, dideliu šios sporto šakos populiarumu.

— Prie aikštelių būtinai reikia priprasti. Profesionalai dvi savaites atvažiuoja anksčiau ir tose aikštelėse žaidžia. Adelaidėje dvi savaites rankose neturėjau raketės. Kai reikėjo žaisti mums neįprastoje sintetine danga iškilotoje aikštelėje, kamuoliukas visiškai manęs neklausė. Turnyras baigėsi, o prie aikštelės taip ir nepripratau. Vieneto turnyre buvau antra. Laimėti niekaip negalėjau, nes varžovė Natalija Leipus už mane buvo tikrai stipresnė. Aukščiausius apdovanojimus pavyko nuskinti žaidžiant dvejetą, Adelaidėje per III Pasaulio lietuvių žaidynes, – prisimena Jūratė.

Ten, žaliajame žemyne, geriausia Lietuvos tenisininkė surado daug draugų. Dabar sekmadienius ji skiria laiškams rašyti, adresais yra pasikeitusi su 25 mūsų tautiečiais. "Vien todėl verta žaisti tenisą, kad tiek pasaulio pamatai bei draugų surandi", – sako Jūratė ir tuoj pat priduria:

— Man – dvidešimt metų. Ar dar ilgai žaisiu tenisą? Mūsų aikštelėse galima pamatyti ir jau solidaus amžiaus sulaukusių žmonių, kuriems solidus amžius netrukdo stipriai rakete smūgiuoti kamuoliuką ... Tad dar viskas prieš akis. Labai laukiu 1991 metais Lietuvoje įvykstančių Pasaulio lietuvių sporto žaidynių. Tokiai šventei reikės kruopščiai ir atsakingai rengtis. Atsivėrė puiki galimybė kažką daryti su kuklia mūsų teniso sporto baze.

Tenisą žaidžia ir Jūratės sesutė Raminta, abi jos laimi Lietuvos čempionatų dvejetų susitikimus. Tėtis – praeityje žinomas Lietuvos ėjikas, sporto meistras. Mama (Irena Bakutytė) – irgi sportui "dūšią" atidavusi, praeityje žinoma bėgikė, Lietuvos čempionė. Žirgo gatvės gyventojai Antakalnyje šią darnią šeimą dažnai mato kartu. Sportišką, pasitempusią, visada žvalią.

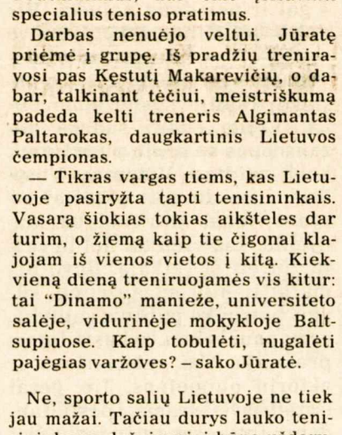
Alpenbitter
Galima gauti tik LCBO parduotuvėse
Jeigu negalite rasti Alpenbitter (100 ml ar 750 ml) jūsų LCBO parduotuvėje, klauskite parduotuvės vedėjo, kad užsakytų arba rašykite Rittmeister of Canada Inc., 297 South Service Road, Grimsby, Ont., L3M 4E9

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954
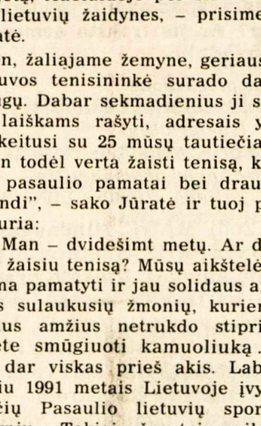
PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7663
RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7934
YORKE CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter

Ispanų laikraštyje "El Pais" 1989 birželio 4 laidoje rašoma..., kad sovietų piliečiai Arvydas Sabonis ir Valdemaras Chomičius nuo penktadienio (birželio 2 d. J. B.) 23.00 val. yra tapę Forum Filatelico Vajadolid miesto žaidėjais. Kontraktas, peržiūrėjus turinį, buvo greitai pasirašytas Guadalaharos viešbutyje. Šiame mieste Sov. Sąjungos rinktinė žaidė pasiruošimo turnyre, prieš įvykstančias Europos krepšinio pirmenybes Zagrebe. Matomai, tai buvo tie žaidėjai, kurie darė spaudimą ir kurio dėka perėjimas (iš klubo į klubą J. B.) buvo padarytas prieš jų išvykimą iš Ispanijos į savo kraštą. Klubo Forum pirmininkas Gonzalo Gonzalo to pasirašymo irgi norėjo, kad reikalai būtų užbaigti ir kad būtų išvengta galimų nesusipratimų.

Kaip Sabonis, taip ir Chomičius pasirašė vienerių metų kontraktą. Kas liečia "pivot" (Saboną J.B.) 24 m. amžiaus, 220 cm. ūgio ir 120 kg. svorio, tai jo buvimas Vajadolid mieste, bus jam proga įrodyti savo sugebėjimus. Jeigu neatsinaujins jo Achilo sausgyslės sužalojimas, sekančiame sezone jis žais NBA komandoje Portland Trail Blazers, su kuria jį riša ankstyvesnis susitarimas. Abiejų, žaidėjų importas kainavo maždaug 150 milijonų pesetų, kuriuos sumokėjo Colonias Victor kompanija.

Vertė **Jonas Budrys.**

Toronto Lietuvių Golfo Klubo, jau septintame iš eilės (šio sezono) turnyre, 1989 m. birželio 18 d. Camp Borden golfo laukuose, dalyvaujant 36 golfininkams, laimėtojais tapo: 1 v. Stan Podsadecki – 81, 2 v. Antanas Stauskas – 82 ir 3 v. Rimas Strimaitis su 82 smūgiais. Išlyginamųjų smūgių varžybose 1 v. Andrius Zaleskis – 68 ir 2 v. Jurgis Juodikis su 70. Moterų klasėje Darija Deksnytė 1 v. su 98, ji taip pat laimėjo 1 v. išlyginamųjų smūgių varžybose – 72. Sviedinio primetimai arčiausia vėliavos (ant trijų skirtingų žaliųjų) laimėti Viktoro Kaknevičiaus, D. Ferguson ir Raimundo Kymanto. Stasys Obelienius laimėtoju tapo "nežinomosios" skylės, o taip pat "door price".

Ateitininkų žinios

Metinė Toronto ateitininkų šventė įvyko birželio 17-18 d.d. Šeštadienio vakarą laužas buvo Toronto salose. Sekmadienio pamaldose studentų ateitininkų įžodį davė 8 studentai. Priesaiką priėmė Studentų ateitininkų sąjungos centro valdybos pirm. Vytas Čuplinskas. Taip pat organizuotai dalyvavo moksleiviai ir jaunučiai su savo vėliavomis. Po Mišių seselių namuose buvo bendri pusryčiai, kuriuose dalyvavo apie 60 asmenų. Pusryčių metu kalbėjo iš Lietuvos neseniai atvykęs, 36 metus sovietų lageriuose išbuvęs politinis kalinys Balys Gajauskas. Kartu dalyvavo jo žmona ir dukrelė Gražina.

Apie savo praėjusių metų veiklą pasakojo studentų draugovės pirm. Indrė Čuplinskaitė ir jaunučių globėja Gabija Petrauskienė. Jaunučiams buvo įteikti Jaunųjų ateitininkų sąjungos ženkliukai ir kuopos fotografijos, kurias paaukojo Vytas Tamulaitis. Jam nuoširdus ačiū.

Registracija jaunučiams vyks rugsėjo mėnesį. Ateinančiais metais su jaunučiais dirbs: Gabija Petrauskienė ir Ramūnė Jonaitienė. Talkins: Nijolė Tamulaitienė, Jūra Bušinskienė ir Birutė Staškevičiūtė. Po birželio 11 d. susirinkimo, įvykusiame tėvų pasitarime, pasiūlyta: jaunučių susirinkimus daryti kas antrą savaitę, kaip įprasta, tačiau pailginti pusvalandžiu; iki Kalėdų susirinkimus daryti sekmadieniais Prisikėlimo parapijoje nuo 11 v.r. — 12.30 v.p.p., po Kalėdų susirinkimus daryti šeštadieniais tuojau po šeštadieninės mokyklos, kad nebūtų trukdoma vaikučių tėvams slidinėtojams dalyvauti žiemos sporte.

Jaunučių vasaros stovyklai Dainavoje šiais metais vadovauja: dvasios vadas Kun. Stasys Rudys iš Luxembourgo, slaugė Margarita Tomkienė iš West Virginia, vyriausia šeimininkė Ona Norvilienė, sekretorė Gailė Aleksaitė-Leipienė, religiniai pašnekesiai – seselė Margarita, vakarinių programų vadovė Laima Aleksienė, sporto vadovė Auksė Bankaitytė, ideologiniai pašnekesiai – Birutė Bublienė, tautinių šokių vadovės Lidija Ringienė ir Dana Gylienė, muzikos vadovas Audrius Polikaitis. **G.P.**

Skautų veikla

• Skautininkų-kių sueiga Wasagoje iš liepos 8 d. nukelta į liepos 15 d. Į šią sueigą kviečiami ir skautai vyčiai bei vyr. skautės ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų vietovių. Numatyta įdomi programa. Bus rodoma vaizdajuostė iš Lietuvos skautų suvažiavimo ir kitos vietovės. Sueiga įvyks s. Birutės Abromaitienės vasarvietėje.

• Birželio 14 d. sibirinių trėmimų minėjime Toronte, su vėliavom dalyvavo "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų skautai-tės: Aidas Batūra, Kristina Baliūnaitė, Tomas Liačas, Jonas Mockus, Vytas Mockus, Lina Mockutė ir Linas Narušis. **M.**

Atitaisymas. "Tėviškės žiburių" 25 nr. po nuotrauka – 1973 m. Jubiliejinėje stovykloje buvo parašyta a. a. P. Jurgėla. P. Jurgėla yra gyvas. Už klaidą atsiprašome.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9 1/2% už 90 dienų term.indėlius	
9 3/4% už 6 mėn.term.indėlius	
10 % už 1 m. term. indėlius	
9 3/4% už 2 m. term. indėlius	
9 3/4% už 3 m. term. indėlius	
9 3/4% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
11 % už 1 m. GIC invest. pažym.	
10 3/4% už 2 m. GIC invest. pažym.	
10 1/2% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8 3/4% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
11 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
10 3/4% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
10 1/2% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8 3/4% už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 % už taupymo sąskaitą	
9 1/4% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
6 1/2% už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	13 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	13 1/4%
2 metų	13 %
3 metų	13 %
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų	11 3/4%
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI virš 72 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – savininkai
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL
REAL ESTATE LTD., REALTOR
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
Nemokamas namo įkainojimas.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas street west islington, ontario M9A 1B2 res: 239-9892
232-2322
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

MARIUS E. RUSINAS, turįs aštuonerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:
• RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
• RRIF pensijų fondas
• metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
• įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
• atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
• klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus
Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

RITA RUDAITYTĖ, viena iš Baltiečių vakaro rengėjų, su Kanados užsienio reikalų ministerijos Rytų Europos biuro vedėju ALAN P. MacLAINE
Nuotr. J. Staškaus

Baltiečių vakaras Kanados parlamente

(Atkelta iš 1-mo psl.)

monstravę, kad ekonominiai pasikeitimai neįmanomi kraštе be politinių pasikeitimų. Todėl tokių asmenų kaip kun. Alfonsas Svarinskas drąsos, ir Kanados baltiečių balsų dėka, įmanomi ir dabartiniai pasikeitimai, vykstantys Sovietų Sąjungoje. Kaip toli nužengs šie pasikeitimai esą sunku pramatyti, tačiau aišku, kad jie neturėtų būti staigūs, nes tuo atveju galima būtų susilaukti nenorimos reakcijos. Jau pradedama jausti politinė ir religinė tolerancija Sovietų Sąjungoje, bet dar reikia įstatymų pakeitimų tos tolerancijos apsaugojimui, o ypač būtinai reikia siekti ukrainiečių katalikų-unitų legalizavimo.

Bendrai dabar emigracija iš Sovietų Sąjungos į Kanadą padidėjusi ir Kandoje nebesą jokių dėl negalėjimo iš Sovietų Sąjungos išvykti išskirtų šeimų. Nors dabartiniai deputatų rinkimai į Maskvoje vykusį suvažiavimą nebuvę demokratiški, vis dėlto buvę įmanoma nebalsavimu atsisakyti nenorimų kompartijos išstatytų kandidatų. Jo manymu, pradžia padaryta nebloga. Ypač baltiečių sąjūdžių susiformavimas ir Maskvos suvažiavime baltiečių reikalavimai komisijos Molotovo-Ribbentropo pakto pripažinimui bei pasmerkimui buvę svarbūs žingsniai.

Jis užtikrino, jog Kanada ir toliau atsisakysianti pripažinti "de jure" Baltijos valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą ir kad toji pozicija niekada nesikeisianti. Dėl šios priežasties Kanados ministeriai ir ambasadoriai, pvz. niekada nekeliauja į užgrobtas Baltijos valstybes. Dėl to Estija, Latvija ir Lietuva visur figuruojančios kaip teisėtos kilmės vietovės, išduodant pasus bei imigracijos dokumentus. O praeitais metais pats Joe Clark įsakęs visuose Kanados valdžios spausdinamuose žemėlapiuose pažymėti, kad Baltijos kraštai Kanados valdžios nėra pripažįstami kaip "de jure" Sovietų Sąjungos dalis.

Kanada daranti ir darysianti visokius spaudimus, kad Baltijos kraštams būtų ilgainiui suteikta nepriklausomybė. Todėl būsią stengiamasi siųsti įvairių sričių žinovus ryšiams su tų kraštų specialistais, visada apsisaugojant, kad tai nevestų į dabartinės paveržtos padėties "de jure" pripažinimą.

Kanada iki šiol yra konstruktyviai prisidėjusi prie Rytų-Vakarų įtampos sumažinimo, suteikusio bent dalinių laisvėjimo apraiškų Sovietų Sąjungoje, Baltijos kraštuose ir aplamai Rytų Europoje. Ir toliau Kanada dėsianti pastangas, kad visi šių tautų laisvės siekiai nebūtų pamiršti.

Nepriklausomos Estijos konsulas Kanadai Heinsoo padėkojo ministeriui Joe Clark už tokią puikią kalbą, o kun. J. Staškui sukalbėjus vakaro invokaciją, vakaro dalyviai vaišinosi vakariene.

Meninė programa, sveikinimai bei kalbos

Po vakarienės žodį turėjo tarti antrasis Baltiečių vakarui ruošti parlamentarų komiteto pirmininkas sen. Stanley Haidasz, tačiau jis dar nebuvo sugrįžęs iš savo kelionės po Lenkiją, todėl jo vietoje kalbėjo komiteto vicepirmininkė sen. J. Neimanienė. Ji perdavė ir buvusio liberalų partijos vado John Turner sveikinimus.

Meninę programą šiais metais atliko pasaulinio masto pianistas latvis Arthur Ozolinš, paskambinęs dviejų latvių kompozitorių kūrinius, eilę F. Chopino kūrinių ir baigęs S. Rachmaninovo bei H. Villa-Lobos kūriniais. Visus jis sužavėjo savo virtuoziškumu.

Po koncerto žodį tarė Baltiečių federacijos Kanadoje pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė. Ji supažindino su konsulato Kanadai pirmu sekretorium ir Lietuvos garbės konsulu Kanadai bei generalinio konsulo pavaduotoju H. Lapu. Paskui ji trumpai apibūdino kiekvieną iš trijų salėje dalyvaujančių laisvės kovotojų: Balį Gajauską, Jurį Vindinš ir Lagle Pareg.

Tą vakarą buvo numatyta apdovanoti Baltijos garbės narių žymenimis tris asmenis: pronuncijų arkiv. Angelo Palmas, parlamentarę Pauline Browes ir parlamentarą Patrick Boyer, tačiau nei vieno iš jų nebuvo ir žymenų įteikimas buvo atidėtas sekantiems metams. Vakaras buvo baigtas vaišinantis lietuviškuoju raguoliu.

SKAITYTOJAI PASISAKO

PADĖKA UŽ LEIDINIUS

Mano vilnietiškas ačiū KLB krašto valdybai ir jos reikalų vedėjai W. Deksnytei už antrą "Violation of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" siuntą. Leidinius tuoj pat persiunčiau Heidelbergo ir Mainco universitetų bibliotekoms, Bavarijos valstybinei bibliotekai Miunchene, Bundestago (Vakarų Vokietijos parlamento) žmogaus teisėms ginti komiteto pirm. Fr. Vogeliui Bonnoje, Bundestago archyvui, Vakarų Vokietijos užsienių reikalų ministerijos Sov. Sąjungos sk. referentui dr. E. Heyken, Mannheimo miesto bibliotekai. Pastaroji biblioteka dar aukščiau gavo "Eastern Lithuania" ir P. Puzino kūrinių albumą.

KLB reikalų vedėja laiške klausia, ar priimčiau dar vieną siuntą. Mielai, nes turiu beveik visų vokiškų u-tų svarbesnių mokslo įstaigų, laikraščių, televizijos, radijo ir kt. antrašus. Anksčiau minėjau, kad pašto išlaidas apmokėsiu.

Gautus iš dr. M. Arštikaitytės-Uleckienės "Partizanai už geležinės uždangos" angliškus leidinius pasiunčiau Mainco ir Heidelbergo u-tų bibliotekoms (gautos padėkos raštu) bei Mannheimo bibliotekai (dėkojo žodžiu). Duktė, viešėdama Londone, dvi knygas įteikė "Europos lietuvio" redaktoriui Vladui Dargiui, prašydama jas perduoti Cambridge ir Oxfordo u-tų bibliotekoms. Tat angliškais leidiniais tenka užpildyti didelę informacijos stoką.

Žiūrėdamas į savo kuklią namų biblioteką, priėjau išvados, kad labai vertingu leidiniu vokiškai kalbantiems kraštams būtų dr. A. Geručio "Lithuania 700 years."

Jeigu atsirastų geradariai, galintieji šį leidinį paaukoti, mielai tarpininkausiu, persiųsdamas knygą u-tų bibliotekoms, Bundestagui ir kt. mokslo įstaigoms, pranešdamos kur tą brangią dovaną atidaviau.

Mano antrašas: **K. Baronas**
Franconvillestr. 16
6806 Viernheim, W. Germany.

DOVANA LIETUVOS JAUNIMUI

Lietuvos jaunimo bendrija Vilniuje "Lituanika" kviečia liepos 15 d. pasaulio lietuvių jaunimą atvykti į Vilnių paminėti ir atšvęsti Žalgirio mūšio ir Dariaus ir Girėno žuvimo metines šventes.

Vienoje antikvarinėje parduotuvėje yra rasta Dariaus ir Girėno memorialinė lenta, dovanota Lietuvai 1933 metais, jų žuvimo proga ir dabar ji parduodama. Būtina tą lentą nupirkti ir kaip dovaną įteikti atgimstančiai Lietuvai – Lietuvos jaunimui Dariaus ir Girėno švenčių proga. Tai mūsų išeivijos patriotinė pareiga tai padaryti ir tuo parodyti, kad mes mokame ne tik "gražiai kalbėti", kaip daugelis mano Lietuvoje, bet ir darbais įrodyti, kad mylime savo gimtinę tėvynę Lietuvą. Tai istorinis įvykis, kurį mes turime įamžinti dabarties ir ateities Lietuvos kartose bent su šia kuklia dovanėle, kurios laukia "Lituanika" Vilniuje ir visas jaunimas atgimstančioje Lietuvoje. Tad būkime vertais, savo tėvynės Lietuvos vaikais! **J. Šalna**

P.S. Kaip suorganizuoti tos lentos nupirkimą ir perdavimą Lietuvos jaunimui, žino M. Rudienė ir V. Bieliauskas. Rašykit: Marija Rudienė, United Lithuanian Relief Fund of America, 2558 West 69-th St., Chicago, IL 60629, USA arba Vyt. Bieliauskas, 2968 Compton Road, Cincinnati, OH 45251, USA.

"Aš kviečiu jus"

(Atkelta iš 7-to psl.)

tas į tikėjimą, atgailą ir atsivertimą; malda – raktas į poilsį ir laimę. Melstis visa širdimi ir kasdien tobulinti savo dvasinį gyvenimą – tai kelias, kurį Marija mums rodo žemėje.

Marija pabrėžia šeimos maldą. Kiekviena šeima esanti Jėzaus Širdies simbolis. Ji prašo šeimas pašvęsti bent penkias minutes maldai į Šv. Jėzaus Širdį ir kasdien Jai pasiaukoti. Marija pageidauja, kad šeimos drauge melstųsi po pusvalandį rytą ir vakarą.

1983 m., Madonos pageidavimu, Medjugorje susidarė maldos grupė. Dalyvauja jaunimas. Meldžiasi kasdien po tris valandas, pasninkauja, meditуoja, aukojasi Viešpačiui. Dievo Motina sako, jog maldos grupės reikia ne vien Medjugorje parapijoje; jos reikia visose parapijose, lygiai kaip reikalingas dvasinis atsinaujinimas visai tikinčiųjų Bendrijai. O kaip tokios maldos grupės būtų naudingos kiekvienoje lietuviškoje parapijoje, ypač tėvynėje Lietuvoje. Tiesa, ten, Mergelės Marijos prašymų paskatinti, jau veikia "Taikos vaikai." Su jais "Židinys" palaiko ryšį.

Pacituotos ištraukos rodo, kokios mintys skleidžiamos kun. K. Trimako knygoje. Norint jas pažinti ir jomis gyventi, reikia perskaityti pačią knygoje. Trumpame rašinyje neįmanoma viską atpasakoti. Tai knyga kasdieninei meditacijai bei dvasiniam gyvenimui gilinti. Ji yra vertinga dovana lietuviams išeivijoje ir Lietuvoje, ypač dabartiniais kritiškais laikais, kai ieškoma dvasinių atramų.

Kęstutis Trimakas, AŠ KVIEČIU JUS. Marijos, Ramybės Karalienės, motiniški skatinimai, prašymai bei reikalavimai gyventi Dievui. Išleido "Židinys", 1988 m., 208 psl. Šis leidinys gaunamas: "Židinys", c.o. R. ir S. Kunstmanai, 8000 Tapper Pl., Dyer, IN 46311, USA.

Paieškojimas

Ieškoma **Elenutė Kobelskytė** iš Aukštosios Panemunės (Kauno), studijavusi karo metu odontologiją Breslau universitete Vokietijoje. Žinantys apie ją arba ji pati, prašome pranešti: Tadui Vadauskui, 1166 Seafield Cres., Nanaimo, British Columbia V9S 5K5, Canada.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500
Bloor ir Jane gatvių kampas
Toronto, Ontario M6S 4W3
Telefonai:
įstaigos (416)**762-7393**
namų **233-0303**

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS
B.C.L., LLB., M.B.A., M. Eng.
15 John St., Suite 2
Weston, Ontario M9N 1J2
Tel. 240-0594
Fax. 248-5922

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a.advokato **Algio Puterio**
bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonai:
įstaigos (416) **763-3362**
namų **621-2136**

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835
• *Patarnauja lietuvių kalba.*
• *Nemokamas namų įvertinimas*
130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9
Ne tik namai, bet ir jūsų ateitis

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
38 Hurontario Street,
Collingwood, Ont. L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, *B.A.,*
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 445-5640,
namų tel. (705) 429-6428.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 **Tel. (416)625-2412**

Siunčiame ir parduodame
220 voltų/50 H_2
elektrinius reikmenis
įskaitant ir "Camcorders", "VCR" bei "TV" vartojimui Europoje–Lietuvoje
Universal Overseas Services
1960 Ellesmere Rd. Unit 6
Scarborough, Ont. M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

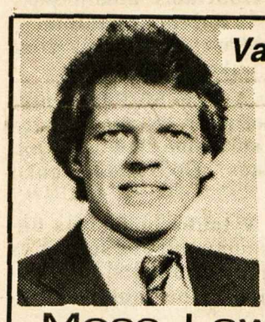

Vaidotas Jonynas, *M.B.A., C.F.A.*
Telefonas (416) 864-2734
- **Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investacijų srityje**
- **Aukso kasyklų analizuotojas**
- **Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"**
- **Sąžinigai patarnauja lietuviškai arba angliškai**

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

Century 21®
DRESHER Ltd.
Member Broker
Tel. 233-3334
FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Birutę Spudienę, B.A., namų 445-9469 arba į Valterį Drešerį. *Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.*
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

Ar jūs domitės pirkimo ir pardavimo (Real Estate) karjera?
Jeigu taip, skambinkite į mūsų raštinę. Mes paruošime jus, duodami pamokas kas antrą antradienį.
Century 21 geriausiai paruošia pardavėjus pirkimo ir pardavimo versle. Dėl informacijų skambinkite **Valteriui** ar **Rick tel. 233-3334.**
Century 21. **Dresher Ltd.**

ENCHANTÉ Inc.
2938 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1Y8
Tel. 769-0631 **Fax 769-0586**
Daugiarūšė sistema 110-220 voltų 50–60 Hz
Tinka Lietuvai ir kitiems Europos kraštams
*Video *Namų apyvokos reikmenys (šaldytuvai ir kt.)
*Televizijos *Stereo
Įpakavimo patarnavimas į visus pasaulio kraštus

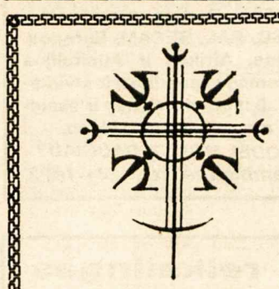

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
The Lougheed & Barnard
Funeral Home
252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC. REALTOR

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1KB
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Justinas Raškauskas
allan BROWN
624-6336 namų **897-0068**
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

1989 metų EKSKURSIJOS į LIETUVĄ
Vienintelė likus rugpjūčio 23 – rugsėjo 4 – British Airways. 11 naktų Kaune – $2,533
Privačiam 7 naktų apsilankymui Lietuvoje rugsėjo 28 – spalio 7.
Užsakymus priimsime tik iki liepos 31 d. Dėl smulkesnių žinių skambinti ar rašyti:
V. BAČĖNAS arba A. MEDELIS
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1 Tel. (416) 593-0600

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Nuo ateinančio sekmadienio Wasagoje, Gerojo Ganytojo misijoje, Mišios sekmadieniais vasaros metu laikomos 10 ir 11 v.r.

— Pakrikštyta Douglas ir Irenos (Pajaujytės) Johnson dukrelė Elzbieta-Dragica.

— Liepos 24 palaidotas a.a. Vincas Bačėnas, 77 m. amžiaus.

— Tuoktis ruošiasi: Laima Matulaitytė su Kenneth Scott ir Astra Senkutė su Bruce Holmes.

— Lietuvių pamaldos Midlande Kanados kankinių šventovėje bus rugpjūčio 6, sekmadienį, 3.00 v.p.p.

— Mūsų parapijos šventėje-atlaiduose, rugsėjo 24 d., pamokslą sakys ir naująsias Anapilio muziejaus-archyvo patalpas šventins žymusis kovotojas už Lietuvos religinę laisvę kun. Alfonsas Svarinskas.

— Aukojo Šv. Jono lietuvių kapinėms: $25 — L. Luomanas; parapijai: $200 — Č. Pšezdzieckis; $50 — G. Dobbs, S. M. Kniukštos.

— Mišios liepos 2, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Uršulę Paliulienę ir Paliulių mirusius, 11.00 v.r. už parapiją; Wasagoje 10.00 v.r. už a.a. Stasį Jonaitį, 11.00 v.r. už Augaičių šeimos mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

— Birželio 25 d. pamaldų metu buvo prisiminta a.a. Galina Anastazija Maurušaitytė, kuri mirė birželio 20 d. Palaidota birželio 23 d. Šv. Jono kapinėse Mississaugoje.

— Sekančios pamaldos bus laikomos liepos 2 d. 11.15 v.r.

— Parapijos iškyla į gamtą — liepos 9, sekmadienį, Huron parke. Iškyla prasidės pamaldomis 11 v.r. Kviečiame parapijiečius su šeimomis dalyvauti.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukojo a.a. Antano Štuikio atminimui: $100 Stasė Štuikienė; $50 — velionies kaimynai: Gray, Tindall, Steinhoff, Richardson, Wojcik, Ridgeway, Hufnagel; $20 — I. Vybrienė. Iš viso statybos fonde yra $128,842.08. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, Prisikėlimo parapijos kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 220 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: P. Butkevičius, E. Bačkulienė, J. Butkevičius iš Vilniaus; S. Šileika, O. Šileika iš Šiaulių, A. Rudminienė, R. Rudminas iš Kretingos; R. Kaledinskas iš Kauno, R. Karla iš Zarasų; A. Šiugžda iš Telšių; L. E. Račickai iš Mažeikių; H. Styra iš Jonavos; A. Sužiedėlis, V. Sužiedėlis iš Bostono, A. R. Ankai iš Whitby, Ont.; H. S. Butkevičiai iš Ošavos; D. Matulionis iš Reno, Nevada; A. Mockus iš Klivlando; O. Poderys iš Sudburio.

— Norintieji važiuoti autobusu į Lietuvių namų "Atžalyno" gegužinę liepos 9, sekmadienį, registruojasi LN raštinėje ir "Vilniaus" namuose pas A. Vaičiūną. Autobusas išeis nuo LN 1.30 v.p.p. ir nuo "Vilniaus" namų 1.35 v.p.p. Grįš į Torontą tarp 7-8 v.v. Kelionė — nemokama.

— Elektroniniai ar scenos apšvietimo patarnavimai bus suteikti su sąlyga, jei lietuvių organizacijos praneš LN vedėjui nors dvi savaites prieš renginį. Visi šie patarnavimai yra pavesti Kazimiero Juzumo atsakomybei, kuris jau 13 m. elektroninę sistemą tvarko ir taiso.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems lietuviams už globą ir vaišingą viešnagę Kanadoje. Ypatinga padėka mielai Adai Lemežytei už nuoširdumą ir jos namų šilumą.

Reiškiame nuoširdžią padėką – Aldonai Valienei, Filomenai ir Vytautui Mašalams, dr. Angelei ir dr. Sigitui Kazlauskams, Snaigei ir Antanui Šileikoms, Onutei ir Juozui Balsiams, Lialei Pocienei, Birutei ir Pranui Jankauskams, Marijai ir Broniui Stundžioms.

Taip pat dėkojame dailininkams – Raimondui Rickevičiui ir Jurgiui Račkui bei visiems prisidėjusiems prie parodų organizavimo ir jose apsilankiusiems.

Dėkojame Windsoro lietuvių bendruomenei, Valerijai ir Antanui Tautkevičiams bei Onutei Vindašienei.

Jūsų nuoširdumą ilgai prisiminsime Lietuvoje.

Dailininkė ***Danutė Jonkaitytė***
ir jos vyras ***Sigitas Katkus***
iš Vilniaus

Atitaisymas. "Tėviškės žiburių" 24 nr. Toronto aukštesniųjų lituanistinių kursų, baigusių 12-tą klasę abiturientų sąraše buvo praleista **Jono Mockaus** pavardė.

Atitaisymas. Gegužės 9 d. "TŽ" pranešė, kad "Viernheimer Tageblatt" atspausdino pasikalbėjimą su manimi. Norėčiau ištaisyti šią mažą klaidą: vietos vokiečių krikščionių demokratų partijos valdybos buvau pakviestas paskaitai apie šiandieninę Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių padėtį. Paskaitoje paliečiau Lietuvos istoriją, nepriklausomą gyvenimą bei šiandieninę jos ir kitų Baltijos valstybių padėtį. Po paskaitos buvo daug klausimų.

K. Baronas

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį pamokslus per visas Mišias sakė svečias iš Amerikos kun. B. Danis, gyvenantis kunigų pensijonate Dunmore, PA, vietovėje.

— Pakrikštyti: Andrew-Benjamin-Richard, Bernadetos (Kasperavičiūtės) ir Richard Kosinski sūnus; Lukas-Frank, Danutės (Sakalauskaitės) ir Frank Gutausko sūnus.

— Vakarinės sekmadienio Mišios, kurios žiemos metu būna 7 v.v., pradedant ateinančiu sekmadieniu bus laikomos 8.30 v.v.

— Registracija į vasaros stovyklas mūsų stovyklavietėje "Kretinga" Wasagoje dar vyksta. Registruotis ar gauti daugiau informacijų prašom skambinti L. Kuliavienei tel. 766-2996 ar R. Jaglowitz tel. 622-9919.

— Šį rudenį parapija organizuoja kelionę į Amerikos sostinę Vašingtoną, DC, spalio 6-9 d.d. Registruojantis reikia įmokėti $100 užstato ir $20 kelionės apdraudai. Šią kelionę suorganizavo ir kartu kelionėj dalyvaus daug kam jau gerai pažįstamas kun. Gregory Botte, OFM, ir vienas iš parapijos kunigų.

— Palaimintojo Jurgio Matulaičio šventė bus švenčiama liepos 12 d. Kadangi liepos 12 yra trečiadienis, šią šventę mes prisiminsime ir liepos 16, sekmadienį.

— Parapijai aukojo: $500 — O. Banelienė; $200 — O. Skrebūnienė; $150 — Toronto ateitininkų komitetas; $100 — I. V. Biskiai, B. Laučys, S. V. Liuimos, E. Walenciej; $50 — I. M. Ehlers, V. Gvalda, R. J. Rusliai, J. A. Vaškevičiai, V. Z. Vitkūnai; pranciškonų klierikų fondui: $300 — V. P. Gudaičiai; $100 — M. Gečienė; Šv. Kazimiero kolegijai Romoje — $400 — V. P. Gudaičiai; $100 — A. Rakauskas, P. A. Misevičiai; Motinos Teresės labdarai: $70 — S. M. Gudaičiai.

— Mišios liepos 2, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Adolfiną ir Kazimierą Alseikas, 9.20 v.r. — už a.a. Anastaziją ir Juozą Peseckus, 10.15 v.r. — už a.a. Teklę Bardauskienę, už a.a. Algirdą Šilkauską, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 8.30 v.v. — už a.a. Antaną ir Anastaziją Žilius.

A. a. Jono Mikšio atminimui K. Mikšys, besilankydamas su giminėmis iš Lietuvos, "Tėviškės žiburiams" aukojo $40.

A. a. V. Bačėno atminimui V. Ivanauskas "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A. a. Antano Štuikio atminimui Sofija ir Vytautas Balsevičiai su šeima, Ottawa, Ont., "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A. a. Vytauto Juodišiaus dešimties metų mirties sukakties atminimui O. Juodišienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

Ontario parlamento rūmuose birželio 22 d. įvyko etninės spaudos ir bendruomenių atstovų priėmimas. Pakviestieji turėjo progą susitikti su Ontario premjeru David Petersonu, pasivaišinti ir pasigėrėti jo kabinete iškabintais 42 etninių menininkų darbais. Priėmime taip pat dalyvavo Daugiakultūrių reikalų ministeris Gerry Phillips, Pilietybės ir kultūros ministerė dr. Lily Munro ir kiti valdžios pareigūnai. Kūriniai ir dailininkai buvo apibūdinti lankstinuke, išleistame parodos proga. Paroda vyksta nuo balandžio 4 iki rugsėjo 15 d.d.

Lietuvių kilmės arba Lietuvoje gimusių dailininkų buvo trys. Harald Glass, gimęs Lietuvoje, rodė plieno kūrinį "Hinged Winds" (1975). Mokslus ėjo Vokietijoje ir JAV, dėsto Toronto universitete nuo 1968 m. Esther Merikanskas, gimusi Meksikoje, (tėvas lietuvis), mokėsi Meksikos mieste ir atsikėlė į Kanadą 1982 metais. Jos paveikslas – "Constellation" 1987 m. (aliejus). Jurgis Račkus, gimęs Lietuvoje, vienu laiku buvo Ontario menininkų dr-jos pirmininku. Šalia jo kūrinio "Canadian Divide" 1982 (mixed media on paper) taip pat pažymėta, kad jis dalyvauja tarptautinėse parodose. "Tėviškės žiburiams" atstovavo Ramūnė Jonaitienė. **Dlv.**

"Tėviškės žiburių" administracija prašo skaitytojus pranešti pastebėtus netikslumus adresuose, kadangi pereinama į naują adresavimo sistemą. Pranešimus siųskite 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3.

VILNIUJE LIETUVOJE parduodamas 2-jų kambarių butas. Dėl informacijų skambinti Magdalenai tel. 923-3505 Toronte.

PARDUODAMAS namas Lietuvoje Vilniuje. Skambinti tel. (416) 259-6484 vakarais.

Atžalyniečiai šoka pavasariniame koncerte gegužės 13 d. Toronto Lietuvių namuose — Nuotr. B. Tarvydo

Kviečiame visus į Lietuvių namų ir "Atžalyno"

GEGUŽINĘ

liepos 9, sekmadienį, 12 valandą ryto,
Claireville Conservation Area
Green acres rajone

Programoje: *sportas, žaidimai, loterija, šokiai*
Užkandžių ir gaivinančių gėrimų rasite vietoje.
Autobusas nuo Lietuvių namų 1.30 v.p.p., grįžta – 8.00 v.v. Nevėluokite auto aikštėse vietos ribotos.

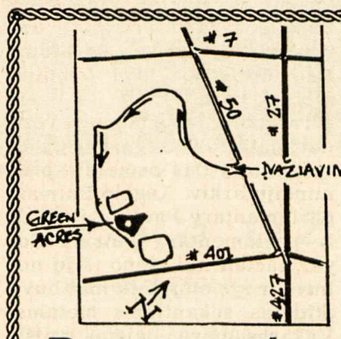

KLK kultūros draugijos "Žiburiai" metinis narių susirinkimas įvyks birželio 29, ketvirtadienį, 7.30 v.v. "Tėviškės žiburių" patalpose Anapilyje. Valdyba kviečia visus narius dalyvauti.

Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas bus uždarytas liepos 1 d., šeštadienį, ir liepos 3 d., pirmadienį.

Kredito kooperatyvas "Parama" praneša, kad Kanados dienos savaitgalyje liepos 1, šeštadienį, bus atidaryta raštinė, bet bus uždaryta liepos 3, pirmadienį. **Vedėja**

Kredito kooperatyvas "Parama" praneša nariams, kad prailginamos vasaros metu darbo valandos. "Parama" bus atidaryta šeštadieniais liepos ir rugpjūčio mėnesiais. **Vedėja**

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia gegužinę liepos 27, ketvirtadienį, 11 v.r. High parke. Dėl informacijos skambinti P. S. Dervinienei tel. 767-5518 ar P. J. Gustainiui tel. 769-1599. **Valdyba**

54-sis pasaulinis PEN kongresas vyks Toronte ir Montrealyje nuo rugsėjo 23 d. iki spalio 1 d. Registruotis šiam kongresui, kuriame laukiama ir rašytojų iš Lietuvos, reikia iki birželio 30 d. Dalyvavimo kongrese ir įstojimo į naują įkurtą lietuvių PEN centrą klausimais rašytojai, kritikai, istorikai, vertėjai prašomi nedelsiant rašyti Stasiui Goštautui, 12 Woodridge Rd., Westwood, MA 02090. **A. Landsbergis**

Kun. Petro Ažubalio stipendijų fondas skiria kasmet stipendiją jaunuoliui-jaunuolei, studijuojantiems humanitarinius mokslus ir pasireiškiantiems lietuviškoje veikloje. Prašymai priimami iki rugsėjo 1 d. šiuo adresu: Dr. A. Kazlauskienė, 128 Dunn St., Oakville, Ont. L6J 3E2.

Didžioji Anapilio salė birželio 22 d., 7.30 v.v. vos sutalpino iš arčiau ir toliau atvykusius tautiečius pasiklausyti "Armonikos" — Lietuvos televizijos ir radijo ansamblio, šiuo metu su koncertais lankančio Š. Amerikos lietuvių didžiąsias gyvenvietes. Toronte ansamblį globojo "Aro" choristai. (Plačiau sek. nr.).

Solistas Vacys Verikaitis, kviečiamas romuvėnų, liepos 5 d. išvyksta koncertuoti į Australiją. Koncertai vyks Melburno, Sydnėjaus ir Adelaidės lietuvių kolonijose. Į Torontą sugrįš rugpjūčio 2 d.

Tylioji kalba

Tautodailės parodą karavane aplankius

Š.m. tautybių karavano metu "Vilniaus" paviljone, Prisikėlimo parodų salėje Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyrius, vadovaujamas A. Vaitonienės, išstatė savo darbus. Skoningai sutvarkyta paroda buvo netaip jau dažna ir autentiška tautinio liaudies meno reprezentacija. Tūkstančiai kitataučių, lankiusių karavano paviljonus, turėjo progos pasigrožėti rodiniais ir pasidomėti audimu, kuris lankytojams buvo demonstruojamas. Prie įėjimo durų padėtuose lankstinukuose šalia trumpo aprašo apie Lietuvą supažindinama su Lietuvių tautodailės institutu, įsteigtu 1977 m., turinčiu Šiaurės Amerikoje šešis skyrius, iš kurių labai aktyvus torontiškis, ruošęs parodas Toronte, Niujorke, Klivlande, Hamiltone ir North Yorko mieste. Šioje karavano parodoje dalyvavo: G. Baltaduonienė (gobelenai, lėlės, tautiniai rūbai), H. Lasienė (gobelenai, rištiniai kilimai, tautiniai rūbai, lėlės), L. Nakrošienė (margučiai, verbos, lėlės), A. Kazanavičienė (gobelenai), A. Škėmienė (juostos), O. Taseckienė (gobelenas, margučiai). L. Sendžikienė (juostos, lėlės, margučiai, vyriški rūbai), B. Palilionienė (verpimo demonstravimas), A. Zanderienė (margučiai, tautiniai rūbai), A. Supronas (juostinė), A. Vaitonienė (gobelenai, tautiniai rūbai, margučiai, lėlės), S. Pacevičienė (keramika). Taipgi parodoje buvo išstatytos ir Lietuvoje austos juostos, šiaudų ir medžio dirbiniai. Parodos lankytojų dėmesį taip pat patraukė ir papildomas J. Batraks gintaro-sidabro darbų skyrius.

Didesnės apimties darbai, kaip sienose sukabinti gobelenai ar tautiniais drabužiais apvilkti manekenai, pačiu pirmuoju žvilgsniu stebino žiūrovus, ypač kitataučius su klausimu: kaip visa tai galima padaryti, kokio darbštumo turi būti tos moterys, kurios šitokius margaspalvius rodinius audžia, kiek visa tai kainuoja, kiek verta? ... Giliau ir atidžiau pasižiūrėjęs į austus darbus, ypač gobelenus, nebegalvodamas apie darbštumą, kantrybę ir tūkstančius valandų, lengvai atrandi kūrybą – surastą savitą spalvą, liniją, kompoziciją. Kai kurios detalės — lyg sprogstantieji pavasario pumpurai be tinkamo formato plačiau išsiskleisti. Todėl turbūt nebus suklysta tvirtinant, kad kūrybinė paskata iššaukia ir visus kitus privalumus, reikalingus vertingesniems darbams atlikti. Atrodo, anuomet dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių pasodintas tautodailės puoselėjimo daigas bus ir prigijęs, ir sulapojęs. Prasiskleidžia jis ir žiedais tiems, kurie stengiasi išgirsti tylią spalvų ir siūlų kalbą apie brangų mūsų tautos senolių palikimą. **Snk.**

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už $45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemas į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.
KODĖL MOKĖTI DAUGIAU?
Skambinkite tel. 244-1822.

Lietuvių namams reikalingas sekmadienio popiečių
virėjas - virėja

Dėl atlyginimo ir darbo sąlygų skambinti LN vedėjui Teodorui Stanuliui tel. **532-3311**, po 8 val. vakaro į namus tel. **231-4937.**

New World Management, Inc.
leidimai v/o VNESHPOSYLTORG ir v/o VNESHTRANS
importo ir eksporto bendrovė

Supakuoti 10, 20, 30 ar 40 svarų siuntiniai ir čia sumokėtas muitas jūsų gimines ir draugus Lietuvoje pasieks oro paštu per 5 dienas. Katalogą galite gauti jeigu atsiųsite voką su savo adresu, pašto ženklu ir $1. Kataloge rasite VCR, TV, kampiuterių, medicinos reikmenų, maisto ir t.t.

New World Management, Inc.
Gregory E. Vaksman,
105 James Way,
Southampton Way,
PA 18966, USA
Tel. (215) 953-8795
Fax: (215) 364-0920

3071 Brighton 2nd St.,
Brooklyn, NY 11235, USA
Tel. (718) 646-5900
Fax: (516) 676-8002 –
Attn. N.W.M.

HALLING ELECTRICAL
(Estonian)
Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.
- elektros išvedžiojimas
- elektros vielų atnaujinimas
- elektrinis šildymas
- vėdinimo įrengimas
- geras darbo atlikimas

Tel. 762-9190 **LIC E 1044**

MONTREALQUE

Sibirinių trėmimų minėjimas, ruoštas Baltiečių federacijos Montrealio skyriaus, įvyko birželio 14 d. Dorchester Sq. aikštėje. Čia prie Žuvusiems paminklo buvo padėtas vainikas. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Montrealio miesto seniūnas Abe Limonchik, kuris, atrodo, nuoširdžiai seka dabartinius įvykius Sovietų Sąjungoje. Po to keli kalbėtojai prisiminė 1941 metų išvežimus.

Pasaulio Karalienės Marijos katedroje ekumeninėse pamaldose dalyvavo visų trijų tautų kunigai ir meninės grupės. Lietuviams atstovavo Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Stasys Šileika ir su gražiomis giesmėmis sol. Gina Čapkauskienė.

Pimą kartą apie šį minėjimą įsidėjo dienos įvykių skyriuje dienraštis "The Gazette".

"The Gazette" birželio 13 d. laidos sporto skyriuje aprašo Leono Rautinš ir Jono Karpio krepšinio žaidimus, kuriems jie davė toną. Žaidimai vyko Meksikos mieste ir šią vasarą Kanados komanda galės žaisti Argentinoje dėl Pasaulio krepšinio titulo. Ilgesniame straipsnyje pažymina, kad minėti krepšininkai augo Toronto lietuvių bendruomenėje.

A.a. Stanislava Slapšinskienė (Kondratavičiūtė), 72 m. amžiaus, mirė birželio 16 d. Palaikai sudeginti Dorche krematoriume Longueuil vietovėje. Liūdi vyras, duktė su šeima ir kiti giminės bei artimieji.

"Rūtos" klubo ekskursija, niekam nepavėlavus, prasidėjo birželio 12 d. 9 v.r. Kelionė buvo labai sėkminga, tur būt tik dėl kun. Juozo Aranausko palaiminimo. Pusiaukelėj sustojom pietums ir Putnamą pasiekėm apie 5.30 v.v. Čia seselės Ignė, Judita ir Arkadija paskirstė į kambarius. Po vakarienės buvo laisvas laikas pabendravimui bei pasivaikščiojimui po parką. Aplankėm seselių tvarkomas kapines, kurių pirminis sklypas jau dvigubai praplėstas.

Sekantį rytą galėjome koplyčioje išklausyti Mišias, kurias atnašavo kapelionas kun. dr. Voldemaras Cukuras. Po pusryčių aplankėm "Alkos" muziejų ir archyvą, apie kuriuos aiškino dr. Kriaučiūnas. Dėl lietaus negalėjom apžiūrėti a.a. kun. Stasio Ylos pastatytos Mindaugo pilies, bet savo autobusu važiavom į seselių vadovaujamus Matulaičio namus. Namų vadovė ses. Aloyza aprodė gyvenančiųjų kambarius. Daugelis ekskursantų susirado ir savo pažįstamų. Po pietų gana tolokai važiavom į prekybos centrą daugiau pasižiūrėti, negu pirkti, nes, pasirodo, ir amerikiečiai žino pinigo vertę. Po vakarienės p. Bružas rodė vaizdajuostę iš Igliaukos kaimo Prienų apylinkėje koplytėlės ir partizanų paminklo šventinimo iškilmių. Kita vaizdajuostė buvo iš sutikimo poeto Bernardo Brazdžionio prie Kauno marių. Dar parodė Žuvusių karių pagerbimą š.m. vasario 15 d. Šančių kapinėse.

Birželio 14 d. po Mišių ir pusryčių buvo išvyka į Newport vietoves, R. I. Čia apžiūrėjom net tris turtuolių vasarines rezidencijas. Atrodo, beveik niekas iš mūsų ten nebūtų norėjęs pasilikti. Ir pietus valgėm neištaiginguose restoranuose. Grįždami kiek paklydom ir pavėlavom į vakarienę, bet vistiek gavom ją karštą. Pavalgę skubėjom į koplyčią prisiminti ištremtuosius. Čia ses. Ona Mikailaitė ilgesniame žodyje aiškino kančios prasmę ir išvežtųjų pergyvenimus. Minėjimas buvo baigtas maldomis ir palaiminimu Švč. Sakramentu.

Paskutinį rytą į Mišias susirinko beveik visi ekskursantai. Kapelionas tarp kitų intencijų prašė pasimelsti ir už mūsų laimingą grįžimą. Pusryčių metu klubo pirmininkas padėkojo provincijolei seselei Bernadetai už leidimą klubui Montrealyje naudotis seselių pastoge ir už šios ekskursijos priėmimą bei kitoms seselėms ir talkininkėms už nuoširdžią globą. Ses. Bernadeta užkvietė ir kitais metais čia atvažiuoti.

9 v.r. autobusas pajudėjo link Montrealio. Viskas vyko puikiausiai.

Grįžom 5.30 v.v. Čia jau laukė artimieji. Džiugu, kad iš 47 ekskursantų nė vienas nesusirgo ir visi šia išvyka liko patenkinti. **B.S.**

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256:5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS
MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš $26,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11¼%	Taupymo – special.	6 %
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	5¾%
1 metų	10 %	Taupymo – kasdienines	5½%
180 d. - 364 d.	9¾%	Einamos sąsk.	4½%
120 d. - 179 d.	9¾%	RRIF – RRSP – term.	11½%
60 d. - 119 d.	9½%	RRIF – RRSP – taup.	6½%
30 d. - 59 d.	9¼%		

IMA UŽ:
Nekiln. turto nuo 13 %, asmenines – nuo 13 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"
KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00-3.00	———
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00-7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

PRAŠAU ATSILIEPTI kas esate atvežę dukrytės krikštynų spalvotą filmą įduotą Juditos Melničenkienės iš Vilniaus. Tai yra brangus prisiminimas tėvams ir dukrytei. Prašome pranešti Emilijai Kvederienei tel. (416) 763-1332 Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne, "Vilnius Manor" pensininkų namuose pas J. Gustainį.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom – vestuvėm, krikštynom, laidotuvėm, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiulienei tel. (416) 626-5184.

J. K. VALIŪNO, ilgamečio VLIKo pirmininko, anglų kalba knygą, "Serving Lithuania", skirtą kovotojams už Lietuvos laisvę, jau galima įsigyti Anapilio knygyne. Kaina – $21.50 ($24 su persiuntimu). 29 Sun Row Dr., Weston, Ont. M9P 3H5. Taip pat galima gauti Henriko Kačinsko plokštelę ir B. Brazdžionio naujausią poezijos knygą "Po aukštaisiais skliautais" ($14.50).

PARDUODAMI nauji tautiniai drabužiai atvežti iš Lietuvos prieinama kaina. Tel. 231-8832.

MYLITE VAIKUS? Ieškome auklės 6 mėn. vaikučiui Etobicoke rajone nuo pirmadienio iki penktadienio dienos metu, pradedant rugsėjo 1 d. Tel. 259-9940.

PARDUODAMAS AŠTUONIŲ SU PUSE akrų žemės sklypas labai gražioje vietoje ant upės kranto. Galima pažvejoti, paplaukioti laiveliu ir pasimaudyti. Adresas: 158 Willow Street, Paris, Ont. Tel. 442-3576.

DĖMESIO! Pilna kaina su persiuntimu į Lietuvą: video kamera HITACHI 600 E – $1,240 (amerik.). NATIONAL M-7 su lagaminėliu – $1,340. Video magnetofonas TOSHIBA 83CZ – $415. Palyginkite kainas. SIUNČIAME IR VAISTUS. Romas Pukštys, TRANSPAK, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Įstaigos valandos: kasdien nuo 12-6 v.v., šeštadieniais nuo 10-4 v.p.p. Pirmadieniais uždaryta. Tel. 312 - 436-7772; namų tel. 312 - 430-4145. Rašydami būtinai pažymėkite savo telefoną.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.